

นิราษเมืองลคนดคน

ของ

หม่อมราโชทัย

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

นิราชมืองลอนดอน ของหม่อมราชวงศ์
สถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ

สงวนลิขสิทธิ์ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๓๕
ISBN 974-268-2534

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
นายสมมาตร มีศิลป์ ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา ๒๕๓๕

๘๕๕.๕๑๑ กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ.

ก-น นิราชมืองลอนดอน/หม่อมราชวงศ์. --

กรุงเทพฯ : สถาบันภาษาไทย, ๒๕๓๕.

๒๑๓ หน้า. ภาพประกอบ ; ๒๖ ซม.

ISBN 974-268-2534

๑.วรรณคดีไทย-สมัยรัตนโกสินทร์. ๒. ชื่อเรื่อง.

X กระดาษ อีศรางกูร, น.ร.ว.

สารบัญ

คำนำ	(๔)
บทนำ	(๗)
ประวัติหม่อมราโชทัย	(๑๒)
นิราษเมืองลอนดอน	๑-๕๖
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การพิมพ์และเผยแพร่หนังสือ นิราษเมืองลอนดอน	๕๗
คณะกรรมการคัดสรรและเผยแพร่ วรรณกรรมของชาติ	๕๘

คำนำ

คำกลอน **นิราชมืองลอนดอน** นี้ หม่อมราชทัตย์ (ม.ร.ว. กระจ่าง อิศรางกูร) ได้ประพันธ์ขึ้นภายหลังจากที่กลับจากการเดินทางไปกับคณะราชทูตไทย ที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงส่งไปเจริญพระราชไมตรีกับประเทศ อังกฤษสมัยสมเด็จพระราชินีวิกตอเรีย ใน พ.ศ. ๒๔๐๐ หม่อมราชทัตย์เดินทางไปด้วยในฐานะล่ามหลวง ใน **นิราชมืองลอนดอน** นี้ หม่อมราชทัตย์ได้พรรณา ถึงการเดินทาง สถานที่ และเรื่องน่ารู้ที่ได้ไปพบเห็นต่างๆ อย่างละเอียด หนังสือของท่านเป็นที่นิยมมาก หมอบลัดเลได้ขอซื้อลิขสิทธิ์นำไปจัดพิมพ์ขึ้น เป็นครั้งแรกใน พ.ศ. ๒๔๐๔

คณะกรรมการคัดสรรและเผยแพร่วรรณกรรมของชาติ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งศาสตราจารย์คุณหญิงกุหลาบ มลลิกะมาสเป็นประธาน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นๆ ร่วมเป็นกรรมการ ได้พิจารณาเห็นว่าหนังสือคำกลอน **นิราชมืองลอนดอน** ฉบับหมอบลัดเลจัดพิมพ์เป็นฉบับที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง มิใช่เพียง เป็นหนังสือคำกลอนที่เป็นที่ยกย่องกันทั่วไปเท่านั้น ยังเป็นเอกสารที่มีคุณค่าทาง ประวัติศาสตร์และทางการใช้ภาษาไทย รวมทั้งเป็นเอกสารหายากด้วย เพราะใน ปัจจุบันต้นฉบับ **นิราชมืองลอนดอน** ฉบับพิมพ์ครั้งแรกแทบจะสูญหายไปหมด แล้ว สมควรที่จะอนุรักษ์ไว้ กรมวิชาการจึงได้นำมาพิมพ์เผยแพร่เพื่อประโยชน์ ทางการศึกษาและเป็นการสนองพระราชปราชญ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีที่ว่า ปัจจุบันหนังสือวรรณคดีเก่าๆ หาอ่านยาก กระทรวง ศึกษาธิการน่าจะนำหนังสือดีๆ เหล่านี้มาจัดพิมพ์ใหม่

ในการพิมพ์ครั้งนี้ ได้รักษาดั้งเดิมไว้ทุกประการ ทั้งด้านรูปแบบ และอักขรวิธี เว้นแต่ได้จัดทำรูปเล่มและภาพปกใหม่ เพิ่มเติม ‘บทนำ’ และ ‘ประวัติหม่อมราชทัตย์’ ซึ่งนายบรรเจิด อินทุจันทร์ยังผู้ให้ต้นฉบับนำมาจัดพิมพ์ ได้กรุณาเขียนให้ เพิ่ม ‘ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การพิมพ์และ

เผยแพร่หนังสือ 'นิราชมืองลอนดอน' และ 'คำนำ' ของกรมวิชาการ ซึ่งได้
ชี้แจงที่มาของการพิมพ์หนังสือที่มีคุณค่านี้ กรมวิชาการได้เผยแพร่ 'นิราชม
ืองลอนดอน' ที่พิมพ์ใหม่ไปยังหน่วยงาน สถานศึกษา และห้องสมุดต่าง ๆ
ทั่วประเทศ คาดว่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับภาษาและ
วรรณคดี กรมวิชาการขอขอบคุณคณะกรรมการฯ นายบรรเจิด อินทุจันทร์ยง
และผู้มีส่วนร่วมในการจัดพิมพ์เผยแพร่หนังสือนี้ไว้ ณ โอกาสนี้

๐
๐๐๐

(นายอำรุง จันทวานิช)

อธิบดีกรมวิชาการ

๒๑ สิงหาคม ๒๕๓๕

บทนำ

นิราชมืองลอนดอน (นิราศลอนดอน) เป็นเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีที่เล่าถึงเหตุการณ์การเดินทางไปเจริญสัมพันธไมตรีกับประเทศอังกฤษเป็นครั้งแรกของประวัติศาสตร์ชาติไทย ตามพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ซึ่งเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงเล็งเห็นการณ์ไกลในทางที่จะจรโลงประเทศชาติ ทั้งยังจะต้องนำประเทศผ่านรุดมทางการเมืองให้พ้นอำนาจเรือปืนของต่างชาติอีกด้วย จึงมีพระราชดำริที่จะเปิดประเทศ รับอารยธรรมของนานาชาติที่เจริญกว่ามาบำรุงพัฒนาประเทศให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองมั่นคง เสริมสร้างความมั่นคง และความสงบสุขของปวงประชาราษฎร์

นิราศลอนดอน เกิดจากความสัมพันธ์ทางการทูตในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อ พ.ศ. ๒๓๙๔ สมเด็จพระราชินีวิกตอเรีย พระเจ้าแผ่นดินอังกฤษ ได้ทรงแต่งตั้งให้เซอร์ยอห์น เบาริง เป็นราชทูตเชิญพระราชสาสน์และเครื่องราชบรรณาการของทรงยินดีเข้ามาถวายพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และขอให้รัฐบาลไทยในเวลานั้นทำหนังสือสัญญาพระราชไมตรีเช่นประเทศที่มีอิสระเสมอกัน การเข้ามาของราชทูตในครั้งนั้น ทั้งฝ่ายไทยและฝ่ายอังกฤษถือว่าสำคัญกว่าทูตที่เคยเข้ามาแต่ครั้งก่อนๆ ด้วยผู้เข้ามาขอทำสัญญาครั้งก่อนๆ นั้นล้วนเป็นแต่เพียงผู้แทนของขุนนางผู้สำเร็จราชการหัวเมืองขึ้นของประเทศผู้มีอำนาจในยุโรปแต่มา มิใช่เป็นผู้แทนจากประมุขของประเทศเช่นครั้งนี้ นับเป็นครั้งแรกในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ที่ประมุขของประเทศส่งราชทูตเชิญพระราชสาสน์ของพระเจ้าแผ่นดินมหาประเทศที่ยิ่งใหญ่ในยุโรปมาเจริญพระราชไมตรี พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชดำริเห็นว่า การที่เซอร์ยอห์น เบาริงเข้ามาคราวนี้ เป็นอย่างเดียวกับเมื่อครั้งแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราชในสมัยกรุงศรีอยุธยาที่ราชทูตฝรั่งเศสเชิญพระราชสาสน์ของพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ เข้ามาเจริญพระราชไมตรี จึงโปรดให้จัดการรับรองราชทูต ให้เป็นการใหญ่ด้วยการจัด

กระบวนแห่ต้อนรับอย่างสมพระเกียรติ ตามแบบอย่างครั้งสมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงรับราชทูตฝรั่งเศส

หลังจากการรับรองราชทูตของสมเด็จพระราชินีวิกตอเรียแห่งกรุงอังกฤษแล้ว ก็ทรงมีพระราชดำริที่จะส่งราชทูตตอบแทนคำนับบ้างจึงจะสมควรทางพระราชไมตรี จะได้สนิทยิ่งขึ้นไป จึงในปี พ.ศ. ๒๔๐๐ เป็นเวลาที่สมควรจะส่งราชทูตไปได้ จึงโปรดเกล้าฯ ให้จัดส่งคณะทูตประกอบด้วยพระยามนตรีสุริยวงศ์ (ชุ่ม บุนนาค) เป็นราชทูต เจ้าหมื่นสรรเพชรภักดี (เพ็ญ เพ็ญกุล) เป็นอุปทูต จมื่นมณเฑียรพิทักษ์ (ด้วง) เป็นตรีทูต หม่อมราโชทัย (หม่อมราชวงศ์กระต่าย อิศรางกูร) เป็นล่ามหลวง จมื่นราชามาตย์ (ท้วม บุนนาค) เป็นผู้กำกับเครื่องราชบรรณาการ นายพิจารณ์สรรพกิจ (ทองอยู่ กัลยาณมิตร) เป็นผู้ดูแลเครื่องราชบรรณาการ และมีบุคคลอื่นที่มีหน้าที่รองลงไปอีก ๒๑ คน รวมเป็นคณะทูต ๒๑ คน เชิญพระราชสาสน์และเครื่องมงคลราชบรรณาการไปถวายสมเด็จพระราชินีวิกตอเรีย เป็นการเจริญพระราชไมตรี

หม่อมราโชทัยซึ่งเป็นล่ามหลวงได้ออกเดินทางร่วมไปในคณะราชทูตเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๐๐ ได้เข้าเฝ้าถวายพระราชสาสน์และเครื่องมงคลราชบรรณาการแด่สมเด็จพระราชินีวิกตอเรียเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๐๐ และได้เดินทางกลับมาถึงกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๐๑

การเดินทางไปสู่ราชสำนักสมเด็จพระราชินีวิกตอเรียครั้งนั้น หม่อมราโชทัย ล่ามหลวง นอกจากจะได้บันทึกการเดินทางเพื่อทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวแล้ว ยังได้แต่งคำกลอนนิราศให้ชื่อว่า *นิราศเมืองลอนดอน* ขึ้นด้วยอีกสำนวนหนึ่ง คาดว่าคงเป็นที่นิยมคัดลอกและเล่าลือกันอย่างแพร่หลายถึงเรื่องน่ารู้ต่างๆ ของบ้านเมืองที่ได้เห็นและเขียนเล่าไว้ จนหมอบลัดเลเห็นความสำคัญควรนำมาพิมพ์เผยแพร่ จึงได้ขอซื้อลิขสิทธิ์พิมพ์จำหน่ายและตั้งชื่อหนังสือนี้ว่า *นิราศเมืองลอนดอน* นับว่าเป็นการซื้อขายลิขสิทธิ์ครั้งแรกในประวัติการพิมพ์ของไทย ต่อมาเมื่อมีการชำระวรรณคดีและมีการตีพิมพ์เป็นเล่มให้แพร่หลายยิ่งขึ้น จึงเปลี่ยนชื่อเป็น *นิราศลอนดอน* และใช้ชื่อนี้ในการพิมพ์ครั้งต่อๆ มา

เมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เสด็จประพาสยุโรปครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๐ ทรงเห็นประโยชน์ของหนังสือ *นิราศเมืองลอนดอน* จึงได้ทรงนำหนังสือนี้ไปด้วย เล่ากันว่าเคยรับสั่งว่าหม่อมราโชทัย จดละเอียดมาก ต่อมาเมื่อสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสภา ทรงเห็นว่า *นิราศลอนดอน* นอกจากเป็นกวีนิพนธ์ที่น่ารู้ น่าอ่านแล้วยังมีความสำคัญในเชิงเป็นเอกสารทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี จึงได้ทรงนำมาจัดพิมพ์ไว้ในหนังสือสำคัญของชาติ คือชุดประชุมพงศาวดาร ภาค ๔๕ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๐ ต่อมากระทรวงธรรมการ (กระทรวงศึกษาธิการ) กองศึกษาธิการ ได้พิจารณาเห็นว่าควรจะนำมาเป็นหนังสือแบบเรียนประเภทกวีนิพนธ์ได้ จึงประกาศใช้เป็นแบบเรียนกวีนิพนธ์อยู่ในระยะหนึ่ง หนังสือ *นิราศลอนดอน* นี้ หลวงวิจิตรวาทการ (วิจิตร วิจิตรวาทการ) ซึ่งเป็นนักการทูตและนักประวัติศาสตร์ ได้วิจารณ์และยกย่องความสำคัญของ *นิราศลอนดอน* ว่าเป็นหนังสือที่ดีจริงเรื่องหนึ่งและเป็นพงศาวดารด้วย เพราะมีคำอธิบายวิธีการทูตสมัยเก่าของไทยอย่างถ่องแท้ มีหลายเรื่องที่หม่อมราโชทัยอธิบายไว้ใน *นิราศลอนดอน* นี้ดีกว่าที่เขียนบรรยายไว้ในจดหมายเหตุ เช่น พิธีเชิญพระราชสาสน์ เป็นต้น ดังจะขอคัดบางตอนมาเสนอ ดังนี้

ในพระอธิบายของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงเล่าว่า “มีคนสงสัย ‘นิราศลอนดอน’ นี้ หม่อมราโชทัยไม่ได้แต่งเอง มีเสียงว่าวานสุนทรภู่แต่งบ้าง วานขุน-สารประเสริฐ (นุช) แต่งบ้าง มูลเหตุที่สงสัยกันก็เพราะว่า หม่อมราโชทัยเคยศึกษาเล่าเรียนอย่างฝรั่ง จะแต่งกลอนเป็นได้ อย่างไร ข้อสงสัยเหล่านี้มาถึงเวลานี้เห็นจะหมดไปแล้ว เพราะเราเข้าใจกันดีว่ามีคนเป็นอันมากถนัดงานอดิเรกมากกว่างานอาชีพ ไม่เป็นการประหลาดเลยที่คนเล่าเรียนอย่างฝรั่งจะแต่งกลอนไว้

ยิ่งถ้าผู้อ่านเป็นนักประพันธ์อยู่บ้าง จะไม่มีความสงสัยประการใดเลย เพราะกลอน ‘นิราศลอนดอน’ นี้เห็นได้ว่าได้ออกมาจากความรู้สึกอันแท้จริง การประพันธ์แสดงความรู้สึกอย่างนี้

ไม่สามารถจะวานใครทำแทนได้ หรือจะแต่งอะไรแสดงความรู้สึก
ของคนอื่นซึ่งไม่ใช่ของตนเองก็ไม่ได้เหมือนกัน

‘นิราศลอนดอน’ นี้ได้พิมพ์ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๔
โดยหมอบลัดเลซื้อลิขสิทธิ์ไปพิมพ์ ซึ่งหมอบลัดเลเขียน
จดหมายเหตุไว้ว่า เป็นครั้งแรกที่มีการซื้อขายลิขสิทธิ์บทประพันธ์
ในเมืองไทย หม่อมราโชทัยได้ค่าลิขสิทธิ์ ‘นิราศลอนดอน’ นี้เป็น
จำนวนเงิน ๔๐๐ บาท ซึ่งไม่ใช่จำนวนเล็กน้อย เพราะเงิน ๔๐๐
บาทในเวลานั้นมีค่าเท่ากับ ๑๐,๐๐๐.๐๐ บาทในเวลานี้ (พ.ศ.
๒๔๕๔ คิดเทียบตามราคาทอง ซึ่งเวลานั้นทองบาทละ ๒๐ เงิน
๔๐๐ บาทในเวลานั้นจะซื้อทองได้หนัก ๒๐ บาท ถ้าจะซื้อทอง
หนัก ๒๐ บาทเวลานี้ (พ.ศ. ๒๔๕๔) จะต้องใช้เงิน ๑๐,๐๐๐.๐๐
บาท) แสดงให้เห็นว่าค่าลิขสิทธิ์ที่ได้กันเป็นครั้งแรกในเมืองเรานั้น
ไม่ใช่จำนวนเล็กน้อยเลย

‘นิราศลอนดอน’ เป็นหนังสือที่มีคุณค่าสำหรับข้าพเจ้า
อย่างไม่สิ้นสุด ข้าพเจ้าชอบอ่านตั้งแต่เด็กๆ และยังชอบอ่านอยู่
จนเดี๋ยวนี้ เมื่อเด็กๆ ชอบอ่านเพราะอยากรู้ความเป็นไปของเมือง
นอก เดี่ยวนี้รู้จักเมืองนอกมากแล้วยังชอบอ่านมากขึ้น เพราะ
‘นิราศลอนดอน’ ของหม่อมราโชทัยได้พรรณนาถึงยุโรปในสมัยที่
เป็นเมืองแก้ว สมัยที่รุ่งเรืองก้าวหน้าไปในทางความสุขความเจริญ
สมัยที่มนุษย์ยังไม่รู้จักปัญหาไร้งาน ปัญหาหยุคงาน ปัญหา
ขาดแคลน ปัญหาอุบัติเหตุร้ายแสดประการอย่างเวลานี้ สมัยที่
ความรู้ความคิดในทางประหัดประหาร ก่อการพินาศยังไม่มียาก
สมัยที่น่ามีชีวิตอยู่และน่ารื่นรมย์ ยุโรปชนิดนั้นได้ดับสูญไปแล้ว
หม่อมราโชทัยเคราะห์ดีเหลือเกินที่ได้เห็นยุโรปในสมัยดีที่สุด ซึ่ง
พวกเราสมัยนี้ไม่ได้เห็น เวลานี้ข้าพเจ้าอ่าน ‘นิราศลอนดอน’
ด้วยความรู้สึกผาสุกและชื่นชมยินดีสำหรับกาลสมัยที่ล่วงลับไป
และไม่สามารถจะกลับมามีขึ้นได้ใหม่ ‘นิราศลอนดอน’ มีคุณค่าแก่
ข้าพเจ้าด้วยประการฉะนี้

ตามที่คณะกรรมการคัดสรรและเผยแพร่วรรณกรรมของชาติ กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ ได้พิจารณาเห็นว่าหนังสือ **นิราชมืองลอนดอน** เป็น
วรรณกรรมชิ้นเอกอีกชิ้นหนึ่งที่มีความสำคัญทั้งในแง่เนื้อหาของเรื่องและคุณค่า
ในเชิงการศึกษาภาษา และเสนอให้กรมวิชาการนำฉบับซึ่งตีพิมพ์ขึ้นครั้งแรก
เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๐๔ โดยโรงพิมพ์หมอบรัดเล ซึ่งเป็นฉบับที่
หายากมาก มาพิมพ์เผยแพร่อีกครั้งหนึ่ง โดยรักษารูปแบบและอักขรวิธีเดิมไว้
ทุกอย่าง หวังว่าคงจะเกิดหิตานุหิตประโยชน์ต่อการศึกษาของชาติและอยู่เป็น
มรดกของชาติสืบไป

ประวัติหม่อมราโชทัย

หม่อมราโชทัย นามเดิม หม่อมราชวงศ์กระต่าย อิศรางกูร เป็นบุตรของกรมหมื่นเทวานุรักษ์ (หม่อมเจ้าช่อม อิศรางกูร) เป็นนัดดาของสมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมขุนอิศราณุรักษ์ และสมเด็จพระศรีสุริเยนทรา พระราชินีในรัชกาลที่ ๒ เป็นปนัดดาของสมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสudarักษ์ ซึ่งเป็นพระพี่นางในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

หม่อมราชวงศ์กระต่ายเกิดเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๓๖๓ เมื่อเจริญวัยบิดาได้นำไปถวายตัวอยู่กับพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งยังดำรงพระอิสริยยศเป็นเจ้าฟ้ามงกุฎสมมุติเทววงศ์พงศา อิศวรกระษัตริย์ขัตติยราชกุมาร หม่อมราชวงศ์กระต่ายได้อยู่รับใช้ในพระองค์ท่านตลอดมาด้วยเป็นญาติใกล้ชิดทางพระราชมารดาในเจ้าฟ้ามงกุฎ เมื่อเจ้าฟ้ามงกุฎทรงผนวชมีพระฉายาว่า 'วชิรญาณ' หม่อมราชวงศ์กระต่ายก็ได้ตามเสด็จไปอยู่รับใช้โดยตลอด ครั้นเมื่อเจ้าฟ้ามงกุฎทรงสนพระราชหฤทัยใฝ่การศึกษาภาษาอังกฤษ หม่อมราชวงศ์กระต่ายก็ได้ศึกษาตามพระราชนิยม โดยได้ศึกษากับพวกหมอสอนศาสนามิชชันนารีจนมีความรู้ภาษาอังกฤษดี ถึงกับเจ้าฟ้ามงกุฎทรงใช้อย่างเลขาธุการสำหรับเชิญกระแสนับสั่งไปพูดจากับชาวต่างประเทศ เมื่อเจ้าฟ้ามงกุฎได้เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติขึ้นเป็นพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ หม่อมราชวงศ์กระต่ายก็ได้ติดตามสมัครเข้ารับราชการสนองพระมหากรุณาธิคุณ และด้วยจากความสามารถช่วยราชการได้ดีมีความชอบต่อราชการ จึงได้รับพระราชทานเลื่อนอิสริยยศขึ้นเป็น 'หม่อมราโชทัย' เพราะความรู้ภาษาอังกฤษดีนี้เอง เมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริให้จัดส่งราชทูตเชิญพระราชสาสน์และเครื่องมงคลราชบรรณาการไปถวายสมเด็จพระราชินีวิกตอเรีย พระเจ้าแผ่นดินอังกฤษ จึงโปรดเกล้าฯ ให้หม่อมราโชทัยเป็นล่ามหลวงไปในคณะราชทูต ภายหลังที่กลับมาจากประเทศอังกฤษแล้ว ในเวลานั้นผลของสัญญาการเจริญทางพระราชไมตรีกับนานาประเทศในยุโรปทำให้ไทยเราต้องจัดตั้งศาลต่างประเทศขึ้น ก็ได้ทรงพระกรุณา

โปรดเกล้าฯ ให้หม่อมราชวงศ์ยราชเลขานุการในพระองค์ ขึ้นเป็นอธิบดีพิพากษาศาลต่างประเทศเป็นคนแรก

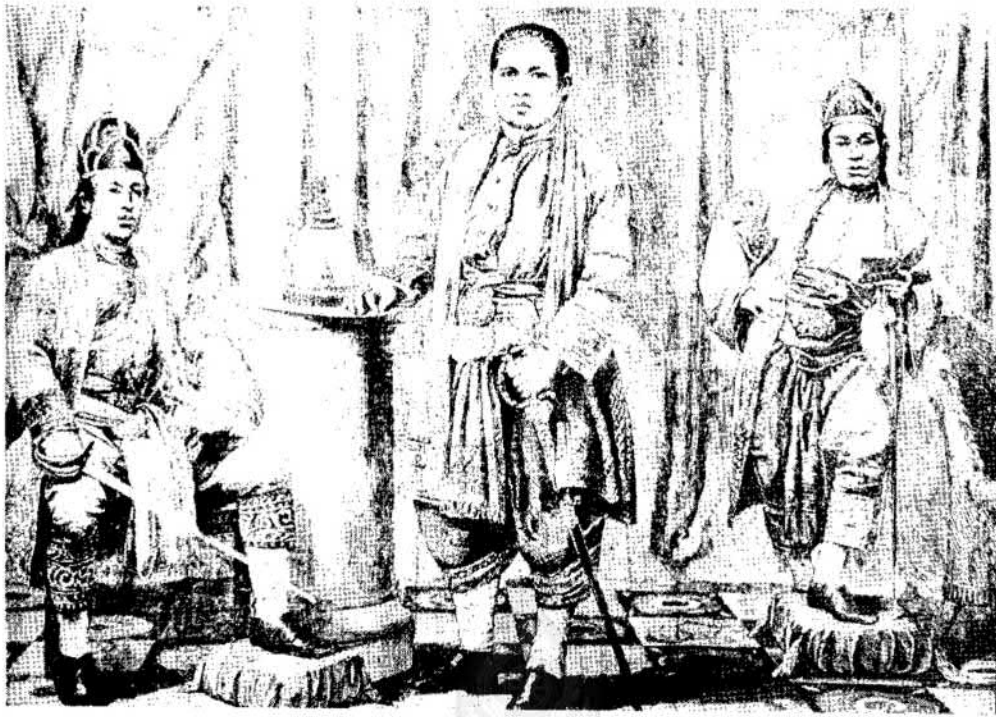
หม่อมราชวงศ์ยถึงแก่อนิจกรรมเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๑๐ เมื่ออายุได้ ๔๗ ปี พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้จัดการรับพระราชทานเพลิง ณ เมรุวัดอรุณราชวราราม เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๑๐

เกียรติประวัติของหม่อมราชวงศ์ยปรากฏอยู่ในวรรณคดีสมัยรัตนโกสินทร์ ในฐานะผู้แต่งและกวีคนแรกๆ ที่มีฝีปากในการสร้างสรรค์สารคดีเชิงบันเทิง การท่องเที่ยว ทั้งที่เป็นร้อยแก้วและกวีนิพนธ์

หม่อมราโชทัย
หม่อมราชวงศ์กระต่าย อิศรางกูร

พระยามนตรีสุริยวงศ์ ราชทูต เจ้าหมื่นสรรเพชญ์ภักดี อุปทูต และหมื่นมณเฑียรพิทักษ์ ตรีทูต

คณะราชทูตสยามถวายพระราชสาส์นแด่สมเด็จพระราชินีวิกตอเรียแห่งประเทศอังกฤษ

เครื่องราชบรรณาการ

ซึ่งคณะราชทูตสยามนำไปถวายสมเด็จพระราชินีวิกตอเรีย

นิราษ เมือง ลอนดอน
ที่ หม่อม ราชทัณฑ์ ได้ คิด เป็น คำ กลอน

ตาม ความ เจต หมาย ราช เกรง ราชทูต,

ที่ ทูล เถิด ทูล กว่ หม่อม ถวาย

NIRAT OF LONDON

A BALLAD

By MOM K. RAJODAY, R.

Concerning The Court

Of THE

SIAMESE EMBASSY

To A TUNE

LONDON,

IN THE YEAR OF OUR LORD

1857 & 1858

BANGKOK

American Missionary Association Press

1861.

๑๒๓๓ บั ภากร คติ
๑๒๓๓ บั ภากร คติ

T. S. D. Williams

๑ ตอนตอน นักรบเจ้า จระเข้

นิยาย เลื่องลือมาจก จาก ค้าง

วาม สวาท จาก เคียง องค์ อร แสบ ชัก เขย

เลณ ผัก รัย นาม นักรบ หลานเชื้อสาย ฤๅษณ์ -ระ

๑ ท้าย นิราศ ตอนตอน -ระ

๑ นิยาย เวียง เมือง ตอนตอน อารยณ์ ฤๅษณ์ จระเข้ มีทรัพย์ ชนจำบุคา พิน เพียง
จะ สิ้นชีวา ด้วย ขา โดย ถ้า แม่น ผิด มิใช่กิจ ะวินทร์ ราช ไม่ คลา คลาศ กลาย
ซัด พิศไสม โภย ภักดี มี ประสงค์ จำนง ใน ภาษา ไทย จอม จักร หลัก นก
ระแสง ศุภร์ เคื่อน แก้ว ชื่น สาม คำ แสน ระกำ ด้วย จะ ไป โกล สมร เจ้า วิท
โถม โถม หา พางอน กล่าว สุนทร ปลอบ นักรบ อย่าง หลอม นวล คอย อยู่ เด็ก
มณเฑียร ถ้า พา ภักดี จะ ร้าง รัย แรม ชม พิรมย์ สงวน ใช้ แก้ว หนวย
แห่ง ชวน ให้ วันรอน อย่าง คำ ครอบ โศก ล้อ น้อย ฤๅษณ์ ครั้น เสรี สั
ยอ มิ่ง ทุก สิ่ง สรรพ์ ก็ เลย ผัน มา ยัง ทำ ชด ไหล ลง เว็ เว็ วิธ วันน จว
คัลโล ฟอง ลง ไป จช นวาท ทำ ขุนนาง เจ้า ประตุ ศรี สุนทร สักข จิตร ให้
ทวน กิต หวัง สวาท ไม่ จาก หลาง เติบ เจ้า ใน ราชสถาน พระ ถาน กลาง พู ถัด
เกน แท้ แล วิธย ใส่ เลื้อ หมวก แดง ที่ ศรี สวาท เกียรดาบ ทรง ทิว ปลิว ไสว
พระ ที่นั่ง ตั้ง ประทับ กับ เกย ไชย จะ คอย ใส่ วาฬสาร พจน สุวรรณ

๑ ท่าน พระยา มนตรี คู่วิษัยณ์ เปน เอก องค์ ราชทูต สุก ขัน อุปทูต ที่
สอง รอง ถัด นั้น เจ้าหมื่น สรรพ์เพชภักดี ผู้ ปรีชา ชิน หุก ครั้น นี้ จมื่น มณเฑียร

พิทักษ์ ปลัด รักษาเทพ ทำหรวก หน้า แต่ ตัว เรา ต้อง เป็น ล้าม ตาม บรรดา
สิ่ง ภาษา ทูล องค์ องค์ พระ นาง จมื่น ราชามาตย์ นาย พิจารณ์ ชาญชัยชาญ
เจน จัก ไม่ ชัก ขวาง ได้ กำกับ บรรณการ โดย ท่าน ทาง ต่าง คน ต่าง นม
พร้อม นิ่ง ล้อม กัน คอย พระ จอม จักรพงษ์ ตำรงค์ ราช ทูล ลา นารถ น่อ
นระยณรีรับ ผายผัน ความ รัก ที่ บาทบง พระ ทรง ธรรม ทั้ง กระตัญญู ต่อ ไม่ ชั่ว ใจ
ภอ บ่าย ทำ โมง เศศ เสกข์ ออก พระโรง นอก อำมรินทร์ วินิจฉัย หมู อำมา
มาตยาเสนาใน บังคม ไทย นฤเบศ เกษ นิกร พระ ทรง จมื่น จันทน์ เสด็จ เจริญ
วิสาข แล้ว ผูก คาน ค่าย ขวั้น ำพรรณ สอน เสรี ตำรับ ทบัส อำนวยช่วย พระ พร
จง การ เรื่อง ยศ หมก ทุก คน ซึ่ง ใคร่ คน อันตราย อย่าง กลาย โกลั ให้ สุข ใส่อิม
ชาน ทั้ง งามผล แม้น เจ้า เจ้า องค์ กวั้น บิน สะกด ภอ ไต่ ยล ให้ มี จิกร คิด เมตา
สม ถวิล ภิญโญ สะโมสร รับ พระ พร แหวก วาง หว่าง เกษา ศิโรราช ภวาย
กัม บังคม ลา แล้ว คลาน คล้อย ภอย มา ทั้ง หก ผาย จวน เวลา มหา พิไชย
ฤกษ เอ็กเกริก แซ่เสียง สำเนียง หลาย ดู คน ขึ้น วัน เรือง เจริญ สะบาย แต่
ข้าง ฝ่าย พวก เรา เศวต อรุณ แล้ว แดง กาย พยับ พรณ สุวรรณมณี ถ้วน
พระ ราชทาน หมก เศวต ยศลา เจ้าคุณ ราชทูต ใหญ่ ใส มาลา คน ทั้ง ทำ
ทรง ประภาษ สะอาด งาม เลื้อย เข้มขาย ขึ้น ใน ใส อย่าง น้อย เข้มขัด พละย
ต่าง ๆ อย่าง สยาม บ้าง ผั่ง เพชร เม็ก พราว วัย วาว วาม ประศก หนาม ชนุน
จาก ประหลาด ดี เลื้อย ยืน ทัพ นอก ออก วิเศษ ถ้วน ทอง เทศ งามงก คุศก ศรี
นุ่ง ยก ทองทา มา แต่ ธานี ครั้น ครบ ที่ ตาม ยศ หมก ด้วย กัน ให้ เกล็ดอน
พระ บานมาศ ราชสาร ประโคม จาน สังข์ แตร แซ่ สนั่น อพิรุณ ชุมสาย คุ พวย
พรณ ทานตะวัน พักโยก ระบายลม ลง มาถึง ทำ พระ ยุบ ประทับ ก็ คง
กับ เรือ เรียง เสียง จรม เปน ส่ง งาม กระบวน ควร จะ ชม ทุก สิ่ง สม
สารพัด ไม่ ชัก ทา ที่นั่ง ชล พิมาน ไซย วิไลย ล้ำ บั๊ก ทางคำ เพรศ พวย ลาย
เลขา ใส วิชาต อิศเรศ เกษ ประชา พร้อม นภา แห่ แทน ออก แน่น ชาร พวก

๕
ทุกาทุกนั้น ลำบั้น เก่ง ก็ แซ่ แซง พาย แซง แซง ขนาก ก็ะ วัท ประทุม พง
คา เวลา กาล สุริยยาน ลั่น แสง แสง ศิริย์ จึง ขวนกัน กลับ บ้าน สะดาก กัน
ไม่ เสื่อม ลั่น กรม กรมของ หมอวิ ญู จ้อย จิว ญู เผลอ เลือกล้อมมี ชั่ง เลี้ยว
เคว้า สลท หมก ทุก ญอ แต่ ทัว เรานี้ ไม่ เขา บาง วิธก คิด ขนาก ขนนี้ มี ญู หาย
ทั้ง พันธุ์ รวง พง ญูทิ จะ คลาศ คลาย อีก มี มิตร์ จิต ญอ ทั้ง ร้าง กร นิจา
เอ๋ย พึง ไ้ เซย ประคอง ขึ้น แกรว ภัย วัน จำ ไป ไกล สมร จะ กัน กัน แต่
น้ำทอ ขนาก ทั้ง นึ่ง นอน ไหน จะ สุข ทุก ทิวา แล้ว ห้ามใจ เอ๋ย พระวง หลง
สวาศ ควร น้าภค พุ่ม พวง ทรง ยิหาว ท้าย พระ รอม จักรพระที่ ขัตติยา มี
บัญญัติ เราจะ จง ที่ ทรง เรา ควร ขาษา ฝ่า ลของ ผลของ นาท จึง สม ขาติ เซอ
ชาย ไม่ ขน เขา อิม อูรา ปราบก ไม่ ขน เขา ค่อย กับ เกอรา กวากน ขุน
มารท ไ้ เวลา นพิกาก ก็ เจ็ด ทุ่ม ทั้ง พ้า คลุ้ม เกอณ ทับ ลับ สิงขร ลู
ปลิด ภัย หักใจ หักไล จร ถึง น้า วัง ขน กร บังคม กัถ ญู ลา องค์ บิคุรงก์
บังเกิด เกษ ลง นกเวศ เร่ง ญอ ญอ ญอ ญอ แต่ กันกัน ขน บาง ทาง จรัต
จะ ราพรรณ เรือง นิพนธ์ ก็ จนใจ ท้าย ลั่น แสง พานุมาศ ขนาก เนตร สุก ลัง
เกทมิท คำ จำ ไม่ ไ้ ทั้ง น้า เอ๋ย เรือ ญู ลัว ลง ไป รณ รณ ไกล รุง รวง
สว่างวรรณ ถึง เมือง สมุท ปราบการ ที่ กัน ภัย จอด ลานักนี้ ประเทียวใจ ก็
ไ้ จัน ไม่ มี มั่ง ยุง ชุม ทั้ง สม ทวัน จน สุริยัน เรือง ร้อง ร้อง ข่า โท

๑ บ้าง เสพย์ ภัย โทษนา กระบะหาร เสรี จ ลำภาญ เร่ง กัน เลี้ยง หวัน ไหว
ขน เจ้า ของ บรรทุก ทั้ง เรือ กลไฟ ล่อง คลไล ลีลา พัน น้า เมือง ออก ปาก
อ่าว เปลา ว้าง ทาง วิถี สุริยี่ แสง แสง ญู แดก เหลือง ยิ่ง ร้อง ร้อง กลุ้มใจ
เหมือน ไฟ เรือง จะ ปลด ปลิด ความ กาสระ ไม่ หมกเลย ค่อย เสื่อม ล้าง
แล้ว กลับ หมก กระมล หมอของ คิท คีรึก ทรง กรอม อูรา นิจา เอ๋ย หวน คำ
นึ่ง ถึง มิตร์ ที่ จิต เซย ยัง ไม่ เคย พรัด พากไป จาก กัน เรือ สยาม ไซ้ จักร
มา ภัยหนึ่ง ก็ ญอ ถึง ที่ จอด ทอด กำนัน เหน เรือ รบ ใหญ่ กว้าง ลำภาญ ควิน

นายท้ายหันเรือเวียนเข้าเลี้ยงท่า ชิงกฤษ โยน เชือกให้พวกไทย รับ บ้าง
 ฉายรับ ลูก ลาก ถลาถ ถลา คณิน กระแทก แทะก ระคน ล้ม กระมา สาว กระ
 หน้าเข้าไป เทียบ รอ เรียบ ที่ ที่ เมก คณิน รับ ขึ้น กำปั้นใหญ่ ทัว เขาได้
 เจริญ บรม สาร ศรี จมื่น มนเทียร พัทธยา เป็น ทูต ทวี ท้อง ตาม ที่ เจริญ อภิชา
 บวร วัง ฝ่าย กษัตริย์ บัญชา สั่ง ทหาร ให้ ตั้ง การ คอย คำนับ อยู่ด้วย ตั้ง
 แล้ว สดุดี ขึ้น ตั้ง เลี้ยง ยิง บัง สนั่น ตั้ง ตั้ง เชื้อน สะเทือน เรือ สิบ เก้า นิต
 ติ ยิง ท่วง คำพ ทวัน ออกลอย กลุ่ม ทัว หน้า กลัว เหลือ โอ้ออก เรือง เกียรติ
 ใจ เหมือน ไฟ เชื้อ เกิด เบียด เตื่อ ซึม โสม สะโสม กาย ทำ หน้า ขึ้น ผืน จิตร
 ทัก มณะ กลับ ประทะ ทุกข์ หน้า ไม่ หัก ทาย สู้ ดำรง กาย เทเว ทำเนียบ ทวาย
 เจ้า ห้าง ท้าย ที่ ประทับ เจ้า รับรอง ลูกเตนผืน เว่ง กัน อีก ทัก กู ค้า ทัก ชว
 วณ ชน เจ้า ของ บ้าง ยก คืบ ห่อ ผ้า ขึ้น มา กอง ที่ ใน ห้อง แนน ยัก ตะเนียง
 พระ หันง กล ไฟ ที่ ไป ส่ง สิ้น ประสงค์ เสรี สรวพ ก็ กลับ หลง พี่ เป่า ออก
 เพียง ทูต นี้ จะ พัง เม้า นึ่ง ตั้ง ตา แด สะเง้ ตาม ประเทียว เลี้ยว แหวม วัย
 ก ลับ เนตร แสน ทะเวท นึก อเนก ให้ ทวาด ทวาม แต่นี้ นัย วัน ไกล ชาติ โย
 งาม จะ แฉ้ง ความ ทุกข์ พี่ ก็มี ถิ่น

๑ ทวัน ชาย บ่าย ประมาณ ลัก โมง เกศ จำ รวด เขตร์ กรุง ไทย มี ไส้ สร้อย
 ฝ่าย ชิงกฤษ ทัว ที่ ที่ กษัตริย์ ให้ ช่วย ถอน สมอ จะ รวลี เอนชะเนียบ นาย จัก
 ก็ ลัก ลัก ไล่ ไฟ คิก หน้า พลัง คง ถี่ ๆ สะครู หัน ผัน พัด ใน นัททิ เรือ ก็
 วิ่ง เรว ท้าง ไป กลาง ชล ประเทียว ใจ ไกล ผั่ง ออก ลีบ ลับ กุไทย วัย บ้าง ว้าง
 อยู่ กลาง หล เทน แต่ พ้า กับ มหา ทะเล วณ ประจวบ จน พระ อุทัย ลง มิต
 ทวง พี่ มุ่ง มอง ตาม ช้อง หน้า ท้าง ท้าย เทน น้ำ พวย เป็น ละลอก กระฉอก
 ช้าง คิก ถึง แหวน เนียง นัย ให้ หมอ ทรวง กู รุ่ง ร่วง เงาม งาม อวาม เรือง
 วัณ ราฟิง ถึง สมร นอก ไม่ กลับ จน ทาว คับ ลับ หล้า ขอบ พ้า เหลือง เป็น
 เปลา ปลาบ ราว กับ ทาย ของ ประเทือง พินิค เบื้อง บวร พัทธ วิจิตร งาม กำปั้น

นั้น เธอ วันจวน เมื่อ จาก นวล นิม นุช บุษบา ไม่ ทุกข์ เท่า เรา ร้าง ท้าง สุมร
คัง มา นอน อยู่บน เทียว เป็ลยว หนักหนา ระเด่น ร้าง ก็มี นาง เซลย มา ภา
คัยภา ใจ ปลื้ม ล้ม หนึ่ง แต่ เรา ร้าง ไม่มี นาง มา แนน ชิด จึง ต้อง คิด
แกล้ง ถวิล ถึง ใน ทรวง กลุ้ม เหมือน หนึ่ง รุม ด้วย ไฟ รัง นอน ราฟิง มี รั
คลาย วาย ขาวรณ ถึง นำ เมือง ละลันคิน ขึ้น ชูระ แต่ นี้ จะ คั้น ใจ ด้วย ไกล
สมร มา ข้างข้าง อาทรวา ใน ตำกร จะ ผัน ผ่อน พึ่ง ที่ ไทน์ ก็ ไร่ ร้าง อยู่ ถึง
ทอง กระแส ใส ทั้ง ไกล ผัง สุก ประทัง สุก ทน กระมล ทมวง สุก คั้น ควา หา
นุช สุก ทนทาง สุก ข้างข้าง สุก จน พัน บัญ ถึง นำ เมือง การังกาญ ทุติยถิ
เห่น แต่ ทิว ไม้ หมู บน ภูผา คึก ก็ แค้น แสน เวทนา ทา ถึง มี มา มี เสย
เปล่า ไม่ เข้า การ ทุอะไร ไม่ เห่น ชัด ถนัค แน่ ไต้ ทุ แต่ น้ำ กับ พัก นำ สงสาร
ไอ้ ชัด ช้อง หมอง จิตร คึก ว่า คาน มา ธรรมาน อยู่ ใน เรือ เหน เหลือ ทน หนึ่ง กระ
นึ่ง ภาส มา ถึง ที่ เกาะ ฝ้าย ยิง หมอง หมาย หม่น ไหม้ ใจ ผงน ฝ้าย ที่ ทำ นวม
นุ่ม คลุม ลกล อยู่น แต่ ภาย ใจ จน ไม่ อยู่น เสย ยาม สงวน เนื้อ นวล สนิท
แนบ ไต้ อิง แอบ อยู่น ชูรา นิจา เอ้ย อยู่น ทั้ง นอก อยู่น ทั้ง ใน ใจ เสบย เมื่อ
ละ เสย จาก เจ้า พี่ นาว ทรวง ลม ก็ จัก พัก ทวน ทวน ข้าง นำ โอ้ เวร สิ่ง ไ
นี้ ไหญ่ หลวง ค้อง ทุเรศ เวทนา น้ำตา ทวง อยู่น ใน หวัง มะโทรนพ นัง ชบ เขา

๑๐ มา ถึง ๗๖๖ ทั้ง โกรน กับ ทัณ สั้ง ให้ ทาง ไบ พร้อม พรัง สิ้น ทุก เสก ลม
ยิ่ง แร่ง พัก ผัน ไม่ บันเทา เรือ เซย่า คน ชย่อน นอน อาเจียน กับ ทัณ โธณ
แล แสน แสน ผลาก เหน ไทย ตาม นอน คั้น บ้าง คลัน เคียน จึง ทำ กล จะ
ให้ คลาย หาย วิง เวียน ชั่ง แนน เนียน แสน สนิท ความ คึก คี ร้อง เวียก
เหล่า ล้วน ทะหาร ข่าวน คึก อึก ทัก ท่วน หนัก กระลาสี ถือ ขาวูร ทำ ทำ จะ ราวี
กับ ไฟร์ คัยกร เข้า รชน ภาณ ยิ่ง มีน ไหญ่ บ้าง ยิ่ง เสี่ยง ผิง โสง ควัน ไชม
กลุ้ม ทั่ว ทั่ว ทะหาร ชน กระสุน คิน คำ ทำ อาการ จะ ค่อ ทัณ คำ คึก ไม่ นึก
กลัว บ้าง หวย ตาม จับ หอก ออก สพรัง ทา ประทัง ชั่ง ไชย มี ไร่ ชั่ว แร

เริง รำน ราษฎร รม ไม่ หลม ทัว จิต กระชั้น พันพัว เข้า ค่อ ที่ แต่ บันดา พวก เภา
ที่ เภา คณัน เหน ครึก ครื้น ทั้ง กำปั่น สนั่น มี ท่าง ลูก ชื่นพร้อม กัน มา ทิน ที่
กู ราวี่ อย่าง ทะหาร ฐาน ทะเล ค่อย เหลือก ท่าง บาง เภา บันเท ทุกซ์ แสน
สนุกนี้ ชัก ชวน กัน สรวนุเส ที่ ชอบ ใจ พุก จา เสียง ซา เซ จน ถึง เวลา เลิก
กิน เข้า ปลา สู้ยง ลง ลับ เหลี่ยม ไศล ศะศิโส สรวง สว่าง กลาง เวหา
ถึง แว่น แคว้น แคน ประทัง ไม่ รัง ภา วัป ลีลา ล่วง ทางไป กลาง คั่น ภา รุ่ง
แจ้งถึง จำเภาะ ทรง เภาะ ม่อ ฤไทย ช้อ ทุกซ์ ทัว ไม่มี ชื่น คึก ม่อ นื่อง ทำ ของ
ให้ กัด กัณณ กัณณ ชื่น มั่น จะ หมั่น มา กิน แทน ถึง เภาะ เภาะ หลาก ลัก
ข้า สงโส เภาะ อัน โท นึก หลาก หลาก เภาะ แหวน จะ ขอ ชม ท่าง งาม เมื่อ
ยาม แกลน เรือ ก็ แล่น ลับ ละเมะ พัน เภาะ เกิน มา ถึง ที่ แลว ถิ่น เรือก ทิน
ชาว ระยะ ยาว ใน ซลา ล้วน ภา เณิน บ้าง ผุด พัน ซลลจ เปน น่า เนิน กำปั่น
เกิน เคมที่ ที่ สำคัญ ใคร เข้า ออก ย่อม ขบถ ไม่ ซาจ จิต กัณณ เรือ คึก แดก
ปรุ ทะลุ ถิ่น ล้วน ลีลา ทา ระตะ คุระ คุระ ครัน เมื่อ ก่อน นั้น โทน จม ล่ม หลาย
ล่า มา ภายหลัง อังกฤษ จึง คึก อำน ทำ เหมือน ท่าน ไว้ ทรง นั้น กู จัน ข้า
มี หอ คอย ลอยพะโยม โคม ประจำ เวลา คำ จะ ได้ เหน เปน ลัญญา

๑ ค่อย หลีก แล่น แสน ยาก ลำบาก จิตร จน ขา คึก ยี่ สรวง แสง แจ้ง เวหา
ลัก ลี โมง เศศ สาย ไต้ เวลา ก็ ถึง นำ เมือง มิ่ง สิงคะโปรย ให้ เรือ รอ ปล่อย
สมอ ลง น้ำ โพล่ง เสียง โกร่ง ๆ กร่าง ๆ ทาง สาย โชร่ ฝ่าย เจ้า เมือง จ้าง
อังกฤษ อิศโร ก็ แด่ง โยเทส ประทับ ไว้ รับ รอง ให้ ชุนนาง ที่ สาม มา ถาม ไก่
ว่า ผ่องใส อยู่ ทุก คน หลาก หม่น หมอง แล้ว จิต เรือ โบท งาม ตาม ท่านอง โดย
เพศ ของ จ้าง อังกฤษ ประคิก ที่ ให้ มา รับ ทูต ไทย ไป ทั้ง สาม ข้า หลวง
ลำน พร้อม ถิ่น จำนวน ที่ ชื่น ซา ไครย ภา อยู่ใน บูรี จะ ได้ มีความ สุข สนุกนี้
สหาย ฝ่าย พวก เภา ยินดี เปน ที่ ยิง ทัว สม สิ่ง ซึ่ง ประสงค์ จ้าง หมาย
จึง ชวน กัน จิต แจ้ง ตก แด่ง ภาย แล้ว เภาะ ทราย ลง เภาะ เข้า อำน ถึง นำ

ทำ จอก ประทับ กับ ทิ้ง ทั้ง ชาย หญิง ยัก เบียด เบียดกลีบกลีบ ลี แหก ชะว
 มาลายู ชาว บรู๊ เสียง อึ้ง มี โขจร สนั่น ไป เจ้าเมืองใหญ่ ให้ ขุนนาง อยู่
 คอย รับ ต่าง คำนับ พுக จา อณาไศรย ไ้พาที่ไ้ค้ คอย ตาม ชอบใจ ไม่
 ทนไร นาย ทหาร ข้านน รบ เป้า แทร บอก ให้ สลุด ทูต สยาม คำพ ตาม
 เรือง อย่าง ข้าง ยุทธย สิบ แก่ นัก ยิง ถ้วน จำนวน ครบ ครวัน ทลบ มีคมน
 อนาคตการ พวก สบาย ร่าย ยื่น บิน ปลาย หอก มี แทร บอก สำหรับ ฝ่าย นาย
 ทหาร เสียง บั่ เลื่อย ผาย ทัง ก้อง กังวาน กลอง ประสาน รัว เร่ง ตะวั้งคัง
 พวก ทูต ไทย จรตล ขึ้น บน รถ มา พยท ว่องไว เหมือนใจ หวัง สาระถิ่ ตี ขวับ
 จั๊บ ประณัง ทหาร แห่ ตาม ทลึง มา โสเทส ถึง ประทับ กับ บันใด เข้าใน คึก
 ฤ พิกุล แล วิไลย พึ่ง ไ้เห็น ครัน บ่าย แสง สุริย เวลา เย็น ไป เที้ยว เล่น
 ขั๊อ ของ ที่ ต้อง การ แล้ว กลับ มา ที่ สำนักนี้ อยู่ก ัก ผ่อน ค่อย คลาย ร้อน
 ปรี เปรม กระแหม่สานต์ อันจะร่าย วาจี ไม่มี พาล พวก ทหาร พร้อม พรัง ระวัง
 ไگوی อังกรณ นายฝ่าย ขุนนาง ต่าง มา เยี่ยม แ่่ง คัว เขี่ยม ไร่งาม ตาม วิไลย
 บ้าง พุก เล่น เจริจา ประสาใจ บ้าง ตาม ไ้โตย คะทิม มีเนื้อ ความ พระพิเทศพานิช
 สนิทนัก สานักที่ จอมณวินทร์ บินสยมา ภูวนารถ โปรต ปราน ประทาน นาม ทั้ง
 แ่่ง ตาม ยศ อย่าง ขุนนาง ไทย มา เชื้อ เชิญให้ ไป บ้าน สถาน ถิน ด้วย ความ
 ยินดี จิตว พิตไสม แล้ว เลี้ยง คู โดย ที่ มี น้ำใจ หมั่น มา ไป เยี่ยม เยี่ยม เวียน
 ทุก วัน ไ้กิน ไ้ทะ ตาม สะบาย เปน หลาย แ่่ง เขา ตกแ่่ง ค้อน วัช ทุ
 จั๊บ ชัน วัน หนึ่ง สาย แสง ศรี ะวิ วัน แหม่นเย็น นั้น มา ทา แล้ว ว่า เชิญ
 ให้ ไป บ้าน ท่าน เจ้า เมือง อัน เรือง ยศ บน บรรพต แนว ลำเนา ภูเขา เขิน ต่าง
 ขึ้น รถ รับ มา ตาม นำ เนิน พินิต เฟลัน รัชชาติ ตาม เทียร ปลุก คัน จันท์
 กานพลู ทุ ระกะ เปน จังหะ แล ไ้สว เหมือนไม้ เขียน แลว ถนคน คน กวาค
 ระชาค เคียน ทำทาง เวียน คค คั้ม ชั้ม ขึ้น ไป ครัน ถึง เขตร์ เกศา สาระถิ่
 ชยุด พาชี รถ เวียง เคียง ไ้สว ทหาร บิน ขึ้น คำนับ รับ ทูต ไทย ริม ฝั่ง ไ้

สองข้างที่ทาง จร คนหนึ่ง ถิ่น ถิ่น สว่าง คอย มอง หมาย มีเหตุร้าย ชุก
 เฉลยไต่เหน่ ก่อน อีก เกศนาใน มหาชะโลธร ถึง นคร ฐู ทรง ทง สำคัญ
 ไ้ทูล ถ้วน ถ้วน เทวี คำเนิน นก แล ปลาต คึก งาม งาม ขยับ แล้ว อยู่ นิ่ง
 บน ที่ เกาะ พลัน เจ้า เมือง นั้น ปรีดา ออก มา รับ ก็มิ คี่อะไร โดย อย่าง ทาง
 นั้นก็อ แล้ว ยื่น มือ มาให้ พวก ไทย จับ ทำเนียบ นอก นอก สำคัญ การ คำนับ
 ครั้น เสรี จักร พ สนม ทน ก็ ลา จร ไ้เที่ยว ชม เมือง บ้าน สำคัญ รื่น ค่อย
 แห่ม ชื่น ภิรมย์ สโมสร แต่ สำนักนี้ ภาค อยู่ ใต้ ทิวา กร ระวีร เบื้อง บ่าย
 ไ้เวลา ก็ชวน กัน ผิน ผาย ออก จาก ที่ จร ถิ่น กำปั่น ไม่ หรรษา จะ เลื่อม
 ศุข ทุกข์ สะทอน อ่อน ชุ่ม อนิจา จำใจ ต้อง ไกล เมือง แต่ จาก บ้าน แสน
 กันตาม ไ้ความ ยาก ยังมี หน้า ชำ จาก เจ้า เนื้อ เหลือง ฟ้า ห่าง แด แด ทาน
 ว่างาน เคียง ไม่ เปล่า เปลือง ปลื้ม ปลก ระทด ทวี โศก กำครวญ จม จวน ประ
 จุก โสภ สกุน ไ้ ก้อง สำเนียง เสียง ปักฉี ทาว ก็ เลื่อน เต็ม ลับ เหลี่ยม คีรี
 กัปตัน ขึ้น จาก ที่ โสภ มา

~*~*~

บท ๒

๑ ให้ไล่ไฟใช้จักร ชัก สมอ เบ็ด หลอก ฝอ ไซ ฟู เลี้ยง ลู ชำ จักร ก็ หมุน
 เมื่อย ขยับ ขยับ คงคา กำปั่น คลา เคลื่อน ที่ เรว รี ไป เจ้า อ่าว เรียว เรียว
 ชาย คุ ช้าย ขวา มี เกาะ แก่ง ใน มหา ชลา ไหล แต่ ชื่อ เลียง เรือ ยาก
 ลำบากใจ ภัย มิ ไ้ ค้าง ตาม ตาม ข้าง เรา มา สิ้น วัน บิน ฤ ถึง แลคม ทาน
 เปน เมือง บ้าน พันธ พงษ์ องค์ อีเหนา ชื่อ บรู ะกะกะ ะวา เณ แต่ ยอม
 เจ้า เคียม ศัล วิธินา กัปตัน ไ้ ทอด สมอ แล้ว รอ จักร เจ้า สำนักนี้ นำผ่าน
 กระหลาปา จึง ชัก ทง ขึ้น พลัน เปน สันยา ฝ่าย เจ้า ทำ ฐู เจริญ ไม่ แคลง ใจ
 ก็ ลง มา หา กัปตัน ผัน คำนับ ยิ่ง บิน รับ คอบ กัน เลียง หวัน ไหว แล้ว จัก
 เรือ เจ้า ... พวก ไทย ให้ ขึ้น ไป บน บ้าน ทาน บรู ก็ พร้อม กัน ถิลา

ละ เหววก็ เทียว ชม เขตร์นิคม ตาม ตาม วิถี มี โรง ห้าง ห้าง ห้าง นัทท์
น้ำ นั้น ที่ใส่ สอาด ทั้ง ขยอก เขี่ยน แะ สดณ ขาร สะบาย ให้ หาย ร้อน ที่ ออก
อ่อน ค่อย บันเทา ทุเลา เชน ทำ หัก ขึ้นใจ ช้ำ ท้อง จำ เปน เลย ไป เล่น
เรือน เจ้า ทำ พุทจา กัน ครัน ลั่น แสง สุริยใส คัลไล ลับ ก็ ล่า กลับ ลง เรือ
เหลื่อ กระตลัย์ เข้ ที่ นอน ทุกซ์ ถอน ฤไทย ครัน จน รุ่ง แสง สุวารณ
อวาม พราย เหน เรือ แพ แซ่ ประสาน ชนณ เนื่อง ล้วน ชาวเมือง มี ของ มา
ร้อง ขาย ผลา ผล ท่าง ๆ เหว วาง ราย ทุ หลาก หลาย ผัก ปลา สารพัด
กะลาสี ซ้อ หา ครว้ กัน วุ่น ไว้ เปน หุ่น กิน ไป ไ้ ถนัท บ้าง เอา เชื้อถนูก
แขวนออก แน่น ยัก เมื่อ เมื่อ ชัก ใน ระหว่าง กลาง ทะเล แต่ ปลากระ สิวว่า
ชาติ แหก อีเหาะ โฉน เล่า คน ผู้ ทุชี่ เหว นาง สาว ๆ ไม่ สำซาง ร้าง เหว
ทำ โมเบ หัก บู่ใบ ทุ ยาน บุษบา แสน สวย สำรวย เวียน ใคร จะ เขียม ทรวท
ทวง ส่ง สดณ อีเหาะ จาก จันทครา ยุกาพาน อาไล ลาญ ทั่วเห โฉม ประ
โถมใจ แม้น ผู้ หญิง เมือง นี้ จะ มี เหมือน พี่ ไม่ เขื่อน ชม ชิต พิทโสเม จอ
คง เคียง เนื้อ เหลื่อ อยู่ เมือง ไทย ถึง ยาก ไว้ จะ อยุ่ หัก พยาบาม นี้ จน จิตร
กิจ ภาชการ หลวง จึง ไกล ทวง เนตร นาง ห่าง สยาม ถึง สุก แสน วัชไร
ชาไลยงาม ไม่ เท่า ความ กะตัญ พระ ภูธร แต่ ตรีก ทวา จน เวลา สี่ โมง เข้
ยั้ง สร้อย เสว มี ไ้ หมก กาสวด สมาร จะ จาก เกาะ กระหลาป่า ลีลา จร เขา
เร่ง ถอน สมอ ชัก ให้ จักร์ เกิน กำปั่น เลื่อน เคลื่อน คลา พัน น้า กำน จน สุริย
ทวน บัง เภา ภูชา เขิน ยัง ไม่ ลั่น ถิ่น เกาะ ชะวา เกิน เหน แแนว เนิน สุมภค
ทรา อยู่ ขวา มือ อังกฤษ กล่าว เล่า ยุกต คน ที่ นั้น ใจ กระกัธ รัย กาย ประ
ทาส คือ จำ นนุษ กิน เนื่อง ๆ ออก เลื่อง ภา มัน นัยถือ ที่ เหลื่อ กว่า เนื้อ ทวาย
พัน ประเทศ เขตร์ แขวง ตำแหน่งนั้น แสน กระตลัย์ คิท ไป แล้ว ใจ หาย มา
ลัษ ผั่ง ทั้ง สะมะแ ก่ง เกาะ ราย เหน แต่ ฝ่าย ฟัก พัก กับ สาร นิจา เขย
เมื่อไร เลย จะ ถึง ที่ ใน ทรวง พี่ หมอง ไหม ฤไทย ถอน ไหน จะ ทุกซ์ ถึง

สวาท ชนถน นอน ทูเรศ วัธน ข้างข้าง กลาง ทะเล ต้อง ข่าย แหก แผล ระวัง
ลม ก็ จัก ข้า คลื่น ชัก สุก จน ระหน ระเห ระลอกใหญ่ไล่ ชุม กระทุ้ม เท
คน เกรว เซ ล้ม ตก ลง ตก คลาน

๑๐ มา สืบ วัน คั่นหน คน ผลาก เขา สามารถ รู้ สิ้น ทุก ถิ่น ถาน ก็ วัช แหก
โดย ทำว วิชา การ เจริญ ชำนาญ เจน แจ้ง ไม่ แผลง ใจ แล้ว บอก เล่า ว่า
เรา มา เคี้ยว นี้ ทรง ลังกา ธานี เป็น เกาะ ใหญ่ แล ไม่ เหน ฟาก ฝั่ง เพราะ
ทาง ไกล ก็ ใช้ ใบ เลย แล่น ตาม แผน ทาง ไป แนวนอก ชอก ฎา นึก ชนถน
กำปั่น ฟาก ฝั่ง ระลอก กระลอก ผาง ลุก คลื่น ใหญ่ ทั้ง จะ ทัพ ให้ อับปาง แทบ
วาย วาง ชีวัน อันตราย ถึง ยาม กิน ก็ ไ้ ยาก ลำบาก ครบ คลื่น กระทบ เรือ
โคลง จาน โจร หาย กว๊ว แก้ว ตก โทะ แหก แผลก กระพาย ของ ทั้งหลาย
ล้ม คว่ำ คมมา ไป ยาม ไสยาศ จาก ศุข ทุกข์ สะท้อน เรือ ชบอน ทัว จะ เขื่อน
เลื่อน ไกล คีตะ พลิก จาก หมอน ถอน ฎไทย มี ไวร ใต้ นิคม ชวา รัง หลาย
ทิว มา กลาง ทาง ทูเรศ จน สิ้น เขตว นก ปลามา ไม่ ถึง ทัพ แกว ทัพ
พระ สมุท นั้น สุก ซึ่ง จะ ผ่าน ฝั่ง ภาที่ ไหน ก็ ไม่มี ทั้ง หา เขี้ยว เหลือ ลา
บาก ไม่ ยาก ได้ สัตว ะไร หรู จะ กล้า มา ถึง นี้ ครั้น วัน หนึ่ง เวลา เป็น
ราตรี เกิด กุฏิ ลม กล้า สลาตัน เสียง พิภพ ชัก ช้อ กระพือ หวล กำปั่น
ยั่ว เบียง กระเท่ หัว เท หัน ลม ยิ่ง จัก ไป จน แจ้ง แสง ทวัน คั่น หน นั้น
เจน ทาง กลาง คงคา ว่า พุ่ง นี้ รุ่ง รวง สว่าง ไซ้ เรา จะ ไ้ เหน ฝั่ง อยู่
ข้าง ฝั่ง คือ แผลม ใหญ่ ฝ่าย แอฟริกา แจ้ง กิจา พี่ ค่อย คลาย วาย ชวาวณ
คอบ คุ ทวง สุริยง จน ลง ลับ แงบ ะจับ จับ หลับ อยู่ กับ หมอน จน แสง ทอง
รอง เรือง เหลือง ชำวร ทินกร ผุด พัน ชลทิ ก็ เหน ฝั่ง ทั้ง ยบุต คั่นหน ว่า
อิม ชวา ปรี เปรม กระเสม ศรี ครั้ง นี้ เรา คง ตลอด รอด ชีว มา ถึง นี้ แล้ว
เหน ไม่ เปน ไร แต่ พายุ ย์ ยัง จัก พัก กระโชก เรือ ชโยก ฝั่ง คลื่น ฝั่ง ไม่ ไวร
แถม กำลัง ลม กล้า ต้อง ขา ใบ แล่น ต่อ ไป อีก ลัก น้อย จึง ค่อย คลาย ละ

ลอก เวียง เบี่ยง กระแสนแม่ น้ำ ปลาด ล้ำ ลม ล้อย ก็ หลอย หาย ทั้ง
ไล่ ไฟ ไล่ จักร ถัก เคียว ทาย ไม่ วาง วาย วัน วิโยก ที่ โศก ทรวง ได้ เคียน
เคศ ทูเรศ ร้าง มา ท่าง บ้าน ข้อ รำคาญ ชื่น ใจ นี้ ไฉน หลวง ไล่ จำ จน ทร มา
น้ำตา ทวง คิด ถึง พวง พุ่ม พกา สุมามาณย์

๑ ถึง นำ เมือง เขมร แด เทน บัณ กำแพง ล้อม เขต ตรี มี ทะหาร เปน
เมือง ชื่น ของ อังกฤษ เขา คิด การ เขา ไว้ ถ่าน หิน ไข่ เรือ ไฟ รว ให้ แะ จอก
ทอด สุมอ รว เขา ถ่าน ที่ ท้อง ขาว เต็ก หล่ แด สดอน มัน รวย น้ำ รว กับ
ปลา ใน สากร ไม่ เห็น ย่อย ช้อน ทนทาน แด สดใจ พวก เขา หยิบ เบี้ย ทอง แดง
แล้ว แดง ทั้ง ก็ ผวย จึง กัน ทำ ด้วย น้ำ ใส ล้อม ทา แดง เทน กระข้าง สว่าง ใจ
ควา เขา ไล่ ทุก ชัย ไม่ เลี้ยว ที่ เพระ ชัยสน จน ยาก ลำบาก เหลือ สู้ ผ่า เลือ
จุ่ม แดง กระแส ศรี ไม่ กลัว สัตว์ มัจฉา ใน วารี เขา ชีวี ออก มา แดง แดง
แหลก ฉาญ ทั้ง เนื้อ ตัว มัว คล้า ทำ มิดหมี่ ทุ เทม ที่ อนิชา นำ สงสาร พี่ เท
ลง เบี้ย ไป ให้ เปน ทาน ต่าง ทะยาน เลือก แดง เข้ แดง กัน เวลา บ่าย ไทโย
ภา กัน คลา คลาศ เที้ยว ประภาย ชม ประเทศ เขื่อน เขตฯ ชื่น ชื่น ล้วน คน ทำ
มุกดู ถึง กุณิน แดง สม นั้น หยิก บุ่ง พรง พรง ถ้า ใคร ออก นอก ทวาร ปรภากร
กัน ช้าย พวก มัน เข้ ประภา ล้อม นำ หลง ปล้น เขา ของ เลือ ผ่า ชัย
เกี้ยว ผ้าง คิด การ จะ รวญ รอน มัน ชยอก ไม่ ขา ออก ต่อ ถ่าน ก็ เฟ้น ฟ่าน
ชพยบ สยบ สยอน ทุ ทั้ง หนู หนู วิลา เข้ บ้า กอน ภอ เรือง ร้อน เรียง รยับ
จึง กลับ มา เที้ยว พัน แดง แดง ปล้น คน คำ ขาย เทน วุ่นวาย วัง พรง ไม่ สู้ นำ
พวก อังกฤษ เปน อัน จน พัน บัญ ด้วง รักษา นิ่ง ไว้ ใน กำแพง เมือง เหล่า
นั้น ผิด กัน กับ เมือง อัน ไม่ ชุ่ม ชื่น โดย แดง แดง แดง แดง ทุก ถิ่น แดง
แนว เนื้อ ทะเล แดง ผ่า ฝน แดง กว่า จะ ตก แดง หก บั กัน พญา ญก
เทียน หด เคียน หาย มี แดง ทวย ร้อน แดง ด้วย แดง ศรี หาท ร่ม ภอ อา ไครย
ก็ ไม่ มี ชัย เทม ที่ เหลือ ทน พัน ประมาณ กำปั่น จอก ทอด อยู่ ที่ เมือง ชื่น

ไต้ สอง วัน เสรีฯ สรรพ ภอ รัย ถ่าน แล้วใช้ จักร มา กลาง ทาง กันทาน ค่อย
สำราญ ชารมณฺ์ นัง ชม บลา

๑ เหน้ ฉลาม ตาม ท้าย ว่าย เป้น หมู่ ปลา ราษฎร หนัก ล้น จัน หนักหนา ถ้า
นิ่ม นช นงาม เจ้า ตาม มา จะ วอน ว่า ไถ่ งาม นามกร ผู่ กระได้ ไชมา ปลา
ขึ้น บ้าง ทำ กัน ชลล่าย ว่าย สลชน พิม ทอง ทองฟองฟู เป้น คู่ จว เกี่ยว
ตาม ถอน หมู่ แมงกง ชมงโกรบ เหมือน พื้ ตาม งาม สวาศ อดน นึก หวล
ลาภก แล้ว ไม่ ราช กระหาย ไทย มัจฉา โศก ทั้ง บุษบิณทร์ แม่ ถิ่น ไทย ยิ่ง กอบ
โกย กอง ทุกข์ ผก ณะนี้ ปลา วานใหญ่ ว่าย แสง เจ้า แสง คู่ เหมือน พื้ อยู่
เคียง มิตร ยิ่ง ถึง ถึง โอ้ แต่ ปลา ดี กว่า เราได้ เกล็ด คลึง นึก อ้า อึ้ง ชัน ชัน
คัน ถไทย เหน้ ฉลน ปาก จัน ย่าง พัน เลื้อย จัง ยาว เพื่อย ชอบกล พัน วิไลย
ปลา ชัน หนี ถึ เลียง หลบ หลีก ไกล กลัว มิน ไล่ พัน ฟัก เขา จาก กลาง ปลา
พุน เขียว ขาว ชัน ยาว งาม จัย เหน้ อิก โลง ผุก ล้น เหน้ หัน ทาง ใน กระแส
แล หลาม ตาม หนทาง ลอย สลลาง เหลือ ถิ่น คณน นก ออก เขียว เขียว
แย่ง ภอ แผลง พลิก ถึ ทำ ทั่ว ถิ่น ถิ่น พัน บั๊กษา นก พันธุ์ นึง เทียว ทอง
ทอง ชลา อังคณฺ์ ว่า บุษบิ บั๊กษา บอ บ้าง บิน วอน ร่อน ภา ภาย ภา โถม จับ
กะโม่ ลง ริม คน ชอบกล หนอ ไม่ ครั้น งาม งาม ชอบกล ปลา ภา เอี่ยม
ลือ เหมือน เร้น อย่าง นก นาง นวล ไต้ ทุ เล่น มาก มวย หลาย ชนิด ยิ่ง ชุน
คิก ธรรม ธรรม ชารมณฺ์ หวล แม้น แก้ว ตาม ทั่ว พื้ จะ ชี ชวน ทำ ยี่ ยวน
หยอก เข้า ให้ เจ้า เพชริน วายุ พัก ชี หวล ทวน ข้าง น้า กระพือ ภา ใบ สบิก
จาก ตะเพิน เชื้อ อก ระยาง ใหญ่ น้อย บ่อ ยบ เป็น เหตุ ะเชิน จะ ให้ ด้ เวระ
นถ ทั้ง ถ่าน ท่อยพลอย หมด รทก จิตร ทั้ง เพ็ง พิศม ร่อน เรา มา ผล ผลิต
ฝ่าย กับ พัน จึง ปลูก ษา บัญชา การ ให้ แะ เจ้า เหล่า บ้าน ขาน บูรี ถึ ทย
เขม เขม แล่น มา ไกล ฝั่ง เหน้ เร้น ทั้ง ตาม แคว กระแส ศรี ชี บ้าน เว
เขตร แฉน แฉก ธิปริ ชัง เหมท ทั่ว พล ทั่ว คน ไซ เทียว งาม ชี ถ่าน

๑ ถึง นำ เมือง ไทโซร ให้ เจ้า จอก ภธ ภัก ทอช สัก เวลา ซื่อ หา ถ่าน ฟี่
หมก มุ่น ชุ่น ช้อง หมอง รำคาญ กลัว จะ นาน เนิน นึก พะวัก พะวน กับตัน ลัง
ให้ ชุ่นนาง ไป เทียบหา ถ่าน สีสานใน ตำแหน่ง ทุก แห่ง คน ชาย มี ชาย คง
เอา ด้วย ศราจ จน จะ รียบจน แต่ ภาควา ว่า ภธศร ชุ่นนาง รียบ คำนับ นาย
แล้ว ผายผัน เจ้า เซตร ชันธ์ แจ้ง ตะกั โดย ถี่ ถ้วน เจ้า เมือง นั้น ครวัน คร้าม
ไม่ ตาม ถวน รียบ ประมวล เป็น ชูระ ทุก ประการ ทาง สลุตได้ ทอช ตาม ชอบ
ซึก ประสา มีตร ผูก รัศมี สมัก สมาน ให้ เชิญทูต หก นาย ชาย ชำนาญ ไป
รปทาน โตะ แห่ง แกลลัง บัญจ ครวัน เสรีจ สรรพ กลัก มา แล้ว คลา คลาศ ชม
ทลาค ทัก รวม ตาม ประสงค์ ไม่มี หลังกา ไล่ แต่ ไม่ คง เขา เสือ ทาก ลาก
ลง ช้าง เบื้อง บน ภธ บัร ลม ร่ม แดก ที่ แดก แด ผิด กับ เขา เมืองนี้ ไม่มี ผน
เขา ซึก ทำ ไว้ มา ประสา จน เขา ไตรย ชล ห้วย ละหาน ชว คีรี เป็น เชื้อชาติ
หุระเกีย มี เมีย หมาก มี ให้ ชายอื่น ยล วิมล ผัว แม้น บุรุษ เทน ก่าย ฝ่าย
ลัทธิ บ่อม ภาภ นัก ทั้ง รัศมี ทวี จะ ออก นอก เทหา เขา ผัว หุ้ม ชั่ง ห่อ
กลุม ทั้ง แต่ กัน ทลอก หัว สาคณา หิงษ์ ห้าม เขา คร้าม กลัว แต่ ลูก ผัว ถึง
จะ เทน ไม่ เป็น ไว เทียบ ชม ทัว แลว วิถี ฉาน น้อย แล้ว คลาศ ทลชัย กลับ
มา ฉาวาใหญ่ บันทุก ถ่าน อยู่ สอง วัน จึง คัลไล จาก ไทโซร รียบ รุก ไม่ อยู่ด ภัก

๑๐ ไปตามทางทะเลแดง แล้ง ตลอด ะทม ทอดทุกซัถอน ทั้ง วัชนหนัก ไม่ นัง
คิก จิตร เท่น ชัยุ ทัก ทัก ประหนึ่ง จัก คลัง คลัม คลัม วิญา สาม วาถวิ ถึง ที่
เมือง สุเขศ ชัยุวิม เขตว วาริน เปน ถิ่น ทำ ให้ จัก ทง จอม จักร วัศรา
วัน เสา หน้า บอกรวาม ตาม ลาภัญ เขา แจ้ง ว่า ทูตา นั้น มา ถึง ลัก คุรุ หนึ่ง

เรือไฟก็ฉายฉน์ มาไว้พวกทูตไทย ขึ้นไปพลัน อีกเครื่องบรรณาการ
กับสารทรวง ทั้งสองข้าง ยิงปืนเสียง ครื้นครื้น มันภาลั่นในชลาม้า รวง
ยี่สิบเบก เสวรี สรวพ ค้านับ ทง อรรณเณม ทรง บดก เบื้อง เมืองไมตรี แล้ว
ก็ปด้น สัก ฝ่าย นาย ทหาร เคย รอน ราษฎร รบ ไม่ หลบหนี ให้ ลูกลอง
ทูตสืบ แก้ว ที่ ก็พร้อมกัน จรลี ลง เรือ น้อย นิ่ง พินิจ พิศ เพลิน ตามชาย
หาด เทียบตาม แล ภู ล้วน ปลูก หอย นก ยาง ย่อง จ่อง จับ ขยับ หอย ถึง เจ้า
พลอย โล่ สพัก สักกัก ก็น นก ย้ายว ทั่ว ที่ ไม่ มี อด เทียว เลี้ยว ลก ใน มหา
ชลาลินธุ์ เหน ปรก ภัย ว่า ย มา ฉวา บิน ฐู ปล้น ปล้น เลก ลอก รด ชีว
ทะกรรม ชีว ทั่ว ล้วน กระจาย โล่ นก จึงไร หอย ทะมิน มัน ก็น ผี กระตุง ทอง
ล่อง ลก ใน นกชี ฉลาด ที่ เขา ปาก ลง ลาก อวน ถ้า แม่น สัก พลิก โล่
เจ้าใน เหนียง ก็ ก็น เกลี้ยง กถัน หมก ไม่ อด ช้วน ริม แคว แล สลัก ล้วน
นาง นวล นับ ไม่ ล้วน มี ใช้อย นก ลอย แพ เหน เรือ ไฟ โกล คลา เจ้า มา
ใกล้ ก็ ตกใจ บิน หนี จาก กระแล ฝูง ทอ บัว บัว ยัก กัน อักแอ กอย ๆ
แซ่เสียง อ้าย กอย อย ทิวท นิ่ง นึก ๆ นิ่ง ทุ หมู บักยา ไม่ เกลี้ยง คลา
คลาศ ชม สม สนิท แต่ พวด มา มา ทั้ง นี้ ไม่ มี มิตร โอ้ กึก ๆ อาย นก อด ระอา
๑ แก้ว เมิน เทย เทย ล่วง ลีลาศ เลี้ยว มา ควบ เทียว ภาท นิ่ง ก็ ถึง ท่า

ชวน กัน วิว รลั ทั่ว ปรืทา เขา นำ หน้า ทรง ไร ไป โขเคล พวก ชาว เมือง
ขึ้น ทุ อยู่ อด ก็น ชัง แดก คื่น กระไร เลย ไม่ เคย เหน ข้าง กึ่ง เถียง ท่าทอ
คอ เปน เอน บ้าง พุด เล่น เหวา ภาษา กัน ถึง ตัก โท โธฟา นำ สุนกนี เปน
ที่ สุข สารพิก เจ้า จัก สรวรี ทำ แม่น โกร โกลคลา มา ทาง นั้น ใ้ ผัน ผัน
เจ้า ภาท ลำนกนี ก็น มี ที่ นอน หมอน มั่ง โต เตียง คั้ง จะ ยับยั้ง หกๆ จะ ไป
ตามใจ อดิล หมัน ระวัง ทุ เวลา เปน ยาจิน อื่นวากิน ข้อ ไร มี ให้ มี แต่
ต้อง เลี้ยว ภา เจ้า ให้ เขา บ้าง ตาม เหยียง อย่าง ก็น อยู่ ไม่ ฐู จี อด ทุต ถึง ที่
พลัน ใน ทน ที่ ของ ที่ ๆ พร้อม สรวพ ให้ ปรืทา ลำนกนี กึง ชวน กัน จะ สนิท

๑๔
ภอ เบียง ย้าย แสง ศรี พระ สุริยามา มา ขึ้น รถ เทียม มา ธารา ขาน จับ ทะยาน
ขวบ หื้อ ไม่ รอ รัง แต่ ของ เจ้า นั้น เขา บันทุก ฐฐ แล้ว ตาม ทูต จรลี ก่อ
ที่ หลั่ง เสียง กง ลั่น กำ เลื่อน กะเทือน กัง คน ที่ นั่ง โงก เงก โยก เบก โย้
ถึง เวียน ฉ่ำ ใน ระวัง ทาง วิถี แต่ โกล ที่ ตึก ภา มา ชักไซ เหมือน โรง วิ ยาว
ใหญ่ ไร่ กะโต กปิตัน โอแก แล แชน ก็ แสน ตี ภา พวก เขา เข้าไป จ้าง ไร่ นั้น
ให้ จิต สวรรค์ หวาน คาว เจ้า บุษวี กถ้วย ขนมห หลาก ๆ ล้วน มาก มี ทั้ง บน
ที่ เชิญ ให้ พวก ไทย ก็น จน เขย็น ย่ำ สมนททา ภาณมกศ ล่วง ถีลลศ ถัย ไม ใน
ไพร ลิน ต้อง สมว่าว ทนาว ซา ทั้ง กายิน เทวท ภาวิธ อัง ว้าง ไม่ ว้าง วาย
แม่น พุ่ม พวง ทวง ชีวา แม่ มา ค้วย ถึง สมช่วยจิต เจ้า ทนาว คง หาย ที่
เห็น ห้าง มา อยู่ กลาง ทะเล ทนวย ใคร จะ แอบ แนบ กาย ให้ ร้อน กร เทน แต่
แพร ศรี ทอง ที่ น้อย ห่ม ให้ มา ชม ตาม ทาง ต่าง สมร เขา คลี่ คณุม ภอ ค่อย
หลาย วาย ธารณ นึก สกอน นึง สกิตย พินิต เณ ฐ วา เทว กลาง ทะเล เปน
ทนาย ลิน ไม่ มี คิน แคน น้ำ ลือ ลทาน เมื่อ พ้น จาก วัง วน ชลธาร ก็ เทน
กาว คง ทลลอก ไม่ วอชววย หลง เขา ทำ กรรม เวร เปน เกณ เภระที่ เหลือ จะ
เลาะ ถัก ถี หลีก หนี หาย มา พ้น น้ำ ซ้ำ ภาย ประสพ ทนวย ถึง มี คาย ก็ คง
เหลือ เหมือน เรื่อง ราว ว่า หนี คือ วัง เชื้อ มา เจอ เลือ ขึ้น จาก เวือ หนี
กุมภา ทำ ทาชาว กถัย ภาย ฐใหญ่ แท้ แม่ ทะจาว ไร่ เปน ควาว ครึง ยาก
ลำบาก ครัน คุทิว แลว แฉว ไม มี ไ้ รน ยิง เขือก เบน หวัน ไหว ใจ กระสตัย
มี แต่ หัก กับ ทนวย หมาย สำคัญ ก็ มุ่ง มั่น เหมือน ทำนอง ท้อง สาคร ปภาศ
จาก ก้าน ถึง ถึง ธารไวย นึก ๆ ไป แล้ว ระทก สยศ สยอน เภา ชาวมณั ชัย
เอก เซนค นอน สัก ยาม เศร จึง ไ้ จร ขึ้น รถ ไฟ เสียง ทลลอก กู หู หวอ
ลูก ถั หมุน เหมือน มี บุญ เคาะ ถัว ปลิว ไป ไ้ ช้ง เรว ระทก ยวศ ยิง วัง
ลูก ใจ เชน ะไร วิธ ฐ ฐ ไม่ ทน

๑ ทั้ง พ้า หลัว มัว คลุ้ม หัว หุ่ม เศษ ถึง ขอบ เขตร เมืองหนึ่ง ทำ ช้าง ชน
 ชื่อ ไกร โตใหญ่วิไลย ครั้น ธานีนั้น มังมี บรียูรณ ที่ ตำรงองค์ มหาอุปราช
 ฑู โธภาศ โทโคย ทั้ง ไชยวิชัย ฑูระเกีย เกิด ก่อ ต่อ กระบูล ฑู มาก มุลพลไพร่
 ใน บรูรี ภอ รก ไฟ ไป กระทั่ง ก็ ยัง ชยุท อุตตุต ชื่อ อึง ตะหนึ่ง มี เจ้า เมือง
 นั้น ช้างกระไร น้ำใจ ก็ ให้ เสน่ ภา คำนับ คอย รับ รอง ทั้ง วัธ พหิ คน ชี้ ชับ
 ไคม สำหรับ นำ หน้า พา ผยอง ตำรวท ถือ คบ ไฟ ไม้ ตะบอง เคียง ประคอง
 ข้าง รก บพจร บ้าง ไล่ คน ตาม ถนน ให้ หลีก หนี จน ถึง ที่ ตึก โต สะโงสร
 ภาตัง เหน้จ เหน้ชย หนาว ทั้ง ทาว นอน ชื่น บรรจว ล้ม หลับ ระงับ กาย ไม่
 กระพิก พลิก ทน ทลชก รุ่ง คื่น สกัณ ลืม ทา เวลา สาย เหน ผู้ คน คับคั่ง
 ภา นั้ ราย ชุนลง ภาย จึง แจ้ง แสทง การ ว่า องค์ เจ้า ไกร ภิญญู ยศ
 ให้ เชา รก ภา เวียง เคียง ขนณ ขอ เชิญ ท่าน ทั้ง หมม บพมถลย์ ชม สภาณ
 วง วัค จัรงหวัก วง ท่าง จักแจง แด่ง ทัว ไม้ มัว หมอง ล้วน เรืองทอง แล
 วิไลย เหมือน ใจ หวัง ภา ชื่น รก ภา ผยผยของ บั้ ไม่ รอ รัง ควบ แข่ง แข่ง
 กัน ไป ครั้น ถึง โภธ แล ฑาต สขาต เลียน ฑู แนนเนียน งคงาม ตาม วิไลย
 สิดา ฉาย คล้าย โมรา ฝา ข้าง ใน เสา ใหญ่ ๆ ยาว โต หิน โมรา แต่ โภธ นั้น
 ทำ ทาง เป็น อย่างแจก ตาม ที่ แผลก เชื้อ ซาติ สาคณา ภอ แภท ซาย บ่าย สาม
 นาฬิกา ก็ รับ ภา เจ้า แล้ว เจ้า ไกร ใน ทวาร มี ทะหาร ถือ กระบี่ ล้วน
 เคียง ชี่ ม้า เทศ วิเศศโค คัง เรือง อธิฤทธิ แวง แผลง เคาไซ ประตุ โต ถิ่น
 ทะหาร บั้น ล้วน ปลาย ทอก บอก บั้ เสน เป็น คำนับ พวก เรา จับ หมวก คอย
 ให้ ชอบ ชื่น บั้ พาทย์ ตี มี สำหรับ กำกับ ยืน ที่ พ่างพื้น สนม ใน บั้น ใหญ่ ล้อ
 ทะหาร ม้า ยี่สิบ สี่ ชับ ชี่ ชัก ชั้ พร้อม พรัก เรว จัริง วัง ออก ปรีอ ทก กระ
 บอก ม้า ลาก ก็ มาก ภอ ร้อย สี่สิบ เศศ ต่อ ชัก สี่ ทัว บั้ พาทย์ เร่ง เพลง
 ฝารัง ทั้ง หนักหนา ผิด ภาษา แต่ ว่า พัง ก็ ยัง ชั่ว ชลั่ย ที่ เป้า เจ้า ทานอง กับ
 กลอง รว ไม่ พัน พัว ไฟระ เสนาะ คี รก ประทับ อัมจันทร์ ชื่น เหลียง ก็

เค้น เคียง คัดไถ เจ้า ใน ที่ เหน้ เจ้า เมือง นัง อยู่ นอก ออก เสน่ เธอ พาท จับ
 มือ ไม่ ถ้อยค ให้ นัง ฉาสน์ เคียง ถิ่น เป็น ฉันท์ มี ทาร โดย สนิท เสนหา เหน้ ปรางกุ
 แด พุก จา จวน ทวัน ลับ ขรรพท ก็ พร้อม หมก อำลา จะ คลาไคล เจ้า ไกร
 ให้ เสนหา ไป สวน แล้ว เจิญ ชวน ชม ขรรพท พญา ไสว แดท ก็ ร่ม ลม ซาย
 สบายใจ มี มิงไม้ หลาก อย่าง สั้น ต่าง พรรณ กรรนิลา การเกศ พิณ แก้ว
 โสภ ของ แมว สุกกรม นม สวัน พุ่ม เรียง วง โกร รัก ลักจัน ชนุน ชนิน เนียม
 หลอก ลาง ลาด ขาง มลลิมะลีลา กัย ฉาหลง ว่าทวน ทง ตก ตก ออก สลัก
 สะละ เสลา ลาง ลิง มะปริง ปราง ข้อย แด คาง คุณ เคี่ยม แมง คุณ คำ คัดแก้ว
 ขาว ลาวอุย บานเย็น แยม ยี่สุน แชม ราชสุคนธ์ ต้น คำ ๆ ว่าโย ย้อย ร้อย ล้น
 ชิลฉล้า มะเกลื้อ กล้า กรวย กล้าย หัก หาย ทง ยี่เซ่ง เขม เคียง ๆ กับ คำ ฝอย
 ชุมเทศ หอย โยทะกา มะหาหง กุ่ม ออก กัก แกม มะ ก้อ ยอ มะยง โลทะนง
 น้อยหน้า ช่มช้า ชาม ทาง นก ยุง กิมหยี่ ย่า ฝรัน แงง จุหลัน กุลาบ แล ล้วน
 แด่ หลอม มะเกื้อ คุณ คุณ มะจัว นม จัว งาม ม่วง มะขาม ขาหลง กรวย กร่าง
 ไกร เกศเมือง โมก มาก ม่าย มีหลาย อย่าง เสดย มีชนาง นม พิจิต ทิด ไสว
 จะเขม ถ้อย อิน ช้อง มะเพื่องไฟ เภา แดง ไทยทอง ทับทิม แดง รีม ทาง ย้าง
 ผลิ ออก ออก ผล หล่น ฝอย ๆ เกสร สร้อย โย รวย ลง พราย พว้าง เมื่อยาม
 เขี่ยน ถูก ลของ ท้อง น้ำ ค้าง กลีบ กระจ่าง กลิ่น ขจร งามร มา แมง ภู เรย
 ซาย ล้น แล้ว บิน หัน เหมือน ตัว พัด พิศ ไสว แล้ว ไกล เจ้า ภูมริน แดง
 ร้าง ใช้ อย่าง เภา เรียม คลาต เกล้า งาม ข่า เพาะ จำใจ แล้ว ทำ เหย เลย ชม
 สะ สนาน ชลธาร นำ เล่น ชั่ง เขี่ยน ไส ที่ ทรง กลาง วาง เภา มะทะ กะไ
 ปลุก ต้น ไม้ เขียว หลุ่ม เปน พุ่ม ชัก มี เก้ง ก่อ ภอ รัก ลำนักนี้ นัง กระถาง
 หึง รอย รวย ไล่ ไม้ คัด ภู ชุ่ม ชื่น รื่น ร่ม ทั้ง ลม พัด เหย หมู มัจฉา ว่าย ลาย
 สากร ปลา แก้ม ข้ำ ๆ โคน ผู้ใด ต้อง แด่ แก้ม ย้อง ข้ำ เพาะ ชม ลิ้ม มี สม
 ปลา คาง เบื่อน เหมือน แม่ เบื่อน ทา เงื่อน งอน ปลา กราย ว่าย คล้าย กรรเจ้า

ก๊วย กวาย ทะเพียน ทอง กั้ง ฟี่ ป่อง ไป เพียร พอก สุก แสน ยาก กว่า จะ สม
 ธารมณัฏมภย ปลา นวลจันทร์ แด่ ล้วน นวล ทั้ง กาย ยัง ไม่ กล้าย งาม สรวน
 นวลของ ปลา เทพ เหมือน พี่ ภา เจ้า มา ไว้ กระแทก แท้ ท่าง ให้ ฤไทย ฆมของ
 ปลา เนื้อ ซ่อน ๆ แท้ แคม ทาม ทำนอง อัน เนื้อ นื่อง ซ่อน อิ่ม นุ่ม ทั้ง นวม เหน
 กล้าย ๆ ว่าย สลับ กัน สลับสน บ้าง ทนึ คน ท่า ปุ่ด บ้าง ะตุ ป้อม บ้าง เคียง
 กู คุม ควบ อยู่ รวบ รวม บ้าง โดก ท่วม ตกใจ ปลาใหญ่ มา เจา ก่อ หิน กัน
 หิน ทาม ช้าง ๆ มี ลำ ราง ร่อง น้ำ งาม หนักหนา สลัก รูป หอย บู่ เงือก ฐ ปลา
 ถัก ออก มา ทำ ระเบียง เผลียง รวย มี มุข กลาง ถ้าง วิ ทั้ง สี่ ทิศ ฐ วิจิตร
 ท่วง ที่ ตี ใจ หาย จัก เป็น ที่ นึ่ง นอน ผ่อน สบาย ทำ ลวด ลาย เลขา ก็ น่า ชม
 สำหรับ เจ้า นิศา มา ประภาษ สำราญ ชาติ ม์ ปรี เปรม กระเซม สม พี่ เคน
 เทียว ทัดดา ยิง ปารมภ์ ใน อก กรม มิ ไร คลาย รวย ธารมณัฏ แล้ว ภา กัน
 กลับ ทลึง มา ยัง คึก ฉนกล นึก นึ่ง ตะนึ่ง ถึง สมร ไร่ วัน ไร่ จิต ขึ้น คั่น นคร
 ที่ ไร่ ร้อน จึง จะ คับ ระงับ เฮี้ยน แม้น อยู่ อยู่ หลา ว่า ไป ยัง ไม่ กลับ อัน
 ทุกข์ ทบ ไหน จะ เขา บันเทา เซอญ ชลไนย คง เป็น เลือก เทือก กระเทน ท้วย
 ท่าง เทน ท่าง ห้อง ท่าง นื่อง นาน

๑ ทวัน รุ่ง เข้าชวน กัน จะ ผัน ผาย เลื่อน คลาส คลาย จาก บู๊ ที่ สดาย
 ท่าง จัก แฉง แฉง กาย สบาย นาน แสน สำราญ พร้อม หมก ขึ้น รถไฟ เวลา
 บ่าย ชาย แสง พระ สุวิศรี ก็ ฤ ที่ วิม แคว กระแส ไหล เขา บอด แฉง แฉง
 แคม แม่ น้ำ ไหล เหน แพใหญ่ จอด ท่า หน้า ตะพาน แต่ แพ นั้น เหมือน ถึง ที่
 ชิง น้ำ ไม่ รั่ว รั รั เหล็ก หล่อ ห่อ ประสาน ไว้ สำหรับ จรด ใน ชลธาร เคียง
 ขนุน เข้ จอ รับ รถไฟ แล้ว ชัก ข้าม ไป ตาม สาย ไซร้ ซึ่ง ภา แพ ถึง รถ
 กระทั่ง กับ ผัง ไร่ ค่อย เลื่อน ลาก จาก แพ ให้ ฝน ไป รถ ก็ ไร่ ร่อง วัง ยิ่ง
 กว่า บิน ทวัน รอน ซ่อน อับ ลง ลับ พ้า มา ถึง ท่า ที่ ท่าบลชลสินธุ์ วิม ผัง
 ฟาก วารี มี บูรินทร์ เป็น ธานี ขึ้น ไกโรมะโทธิพะ อัน เมือง นี้ ทั้ง สำหรับ รบ

รับ คึก ผู้คน ก็ดี เร็ว แรง กำแหง หาน ได้ ผึก หัก จัก เจน ชำนาญ ชาน
 เคย รอน ราษฎร ไพร่ ไม่ มี กลัว เขา เขิญ ราชทูต ไทย ไป สำหนักนี้ เจ้า ผอน ภา
 อยู่ใน วัง ภา ยัง ชั่ว แต่ ไม่ วาย กรม กรม ชน หมอ มัว คืด ถึง ทัว จะ ต้อง
 ไป ยัง ไกล ครั้น ขึ้น บก แล้ว จะ วก ลง น้ำ เล้า ขู่ เรา นี้ ไม่ หมอ กาสก ศัลย์
 สุก เศร้า สร้อย อยู่ รน มอช หลับ ไป พลัน นิमित ฝัน ว่า ขนิษฐ มา คืด ตาม ตื่น
 ผวา หา ผาง เหน ลาง แสง กระจาง แจ่ม แจ่ม จบ พิกพ สาม ให้ อ้น อ้น ชล
 ในย หลั่ง ไหล ตาม เลี้ยกาย งาม เหนง ง่วง เพียง ทรวง พัง ทำ โฉน จึง จะ
 ลืม ปลื้ม สวาท มิ ไ้ ชาติ ห่วง ไย ชาติ โดย หลั่ง ฐู กลิ่น แกล้ง แสง ชามณ
 ไป ชม วัง ซึ่ง แสง ทั้ง ขึ้น ใหม่ ชาย ทะเล เติง เจ้า ใน วง นิเวศ เขต ร จังหวัค
 แล้ว หลีก ลึก เลี่ยง ไกล หลบ ไม้ ไม้ แผล ด้วย ความ ทุกข์ กัด กัด ภัย ภัย ห่ม เท
 เขา ชาติ ช้าง เขา ไย โดย ชาติ ฐู ไ้ ฐู ทัว คื่น หลั่ง ยัง วัง เก่า ยิ่ง ร้อน เรา
 หวัง สวาท ไม่ ชาติ ฐู เจ้า ใน ห้อง ของ เนตร เทวท ภูต จน จำรูญ รุ่ง ราง
 สว่าง วัน เขา ตก แสง โภชนา เขา มา เลี้ยง บน โทะ เรียง เบ็ด ไม้ สุก ร หัน
 ทั้ง คัม แสง กิ่ง ปลด สารพรณ์ แกล้ง จัก สรรค์ ตาม ทำนอง ของ ตี ๆ ครั้น
 ก็น อยู่ สรรพ เสรี สำหรัฯ แล้ว จะ คลาศ แคล้ว บ่าย บาก ออก จาก ที่ ภา
 กับ ทัศน ขึ้น มา จึง พากี้ เขิญ ให้ วิว จวลี ลง ภาวา ะ

บท ๓

๑ ต่าง คน ต่าง เตรียม กาย แล้ว ผาย ผัน ถึง กำปั่น แสน โสรณนศา ก็ ใ้
 ไฟ หมอย แล่น ตาม แสน มา ห้า ทิวา ถึง จำ เภาะ เภาะ บูรี เรียก ชื่อ เมือง
 มอลตา เปน ทำ ภาค ไ้ สำหนักนี้ อยู่ ชัย กลาง วิถี ให้ แวะ จอด ทอด สมอ
 รช ภาวี่ เจ้า เมือง แจ่ม แจ่ม คะ ตี มา ทัก ทาย แล้ว เชื้อ เขิญ จรกล ขึ้น บน บ้าน
 แสน สำราญ เรือน ตึก พิก ภาค หลาย นั้ พุก จา เล่น ตาม ความ สบาย แล้ว
 หก ภาย ต่าง ภา กัน ลา จร ไป เทียว ชม ห้าง ภาว เขา ภาว ของ ให้ คลาย

หมอง ที่ คำนึง ถึง สมร อยู่ สาม วัน จึง คัดไล ไกล นทร ไป ใน ท้อง ชะโลง
ทาง กันดาร ถึง ปากช่อง สอง ข้าง มี เขาใหญ่ ชิงกฤษ ไร่ หมู่ พหล พล ทหาร
รวง คีรี เขา เปน ขอม บั้ม ปากการ สูง ต่งาน ดู พิภพ ค่า คึก เกรง แต่ ภูเขา
เขา ยัง คึก ประทิด ไท้ ชั่ง กระไร เพียร เจาะ จน เหมะ เหมง ถ้า ใคร ขึ้น รบ
รับ คง ยับ เอง ท้อง ย่ำเกรง ย่น หย่น อ่อน วิชา กัปตัน ให้ เรือ รบ สมอ ทอด
ประทับ ขอด นำ เมือง ข้าง เบื้อง ขวา แล้ว ชัก ทง ขอม นรินทร์ ขึ้น นว บอ
สัญญา ให้ เจ้า เมือง รู้ เรือง การ ฝ่าย ผู้ รัง เหน แจ้ง ไม่ แคลง จิตร ประ
กาสิต ตั้ง เหล่า ชาว ทหาร ให้ ยิง ขึ้น ครืน ครืน มี กัน นาน คำนับ ทง พระ
ผู้ ผ่าน พิภพ ไทย ยี่สิบ เบ็ด เสรีฯ ท่วน เคารพ ครอบ ครวน ทลบ ทิน ทาน สักัน
ไหว แล้ว เชิญ พวก ขั้ หลวง ทั้งปวง ไป อยู่ อาไศรย แรม รอน ตั้ง ก่อน มา
เขา ดู แล ศารพัด ไม่ ชัด ขวาง ค่อย เลื่อม ส่าง โศก สร้อย ละห้อย หา ทัว เจ้า
เมือง รักษา ใคร หมั่น ไกล คุลา ได้ พุก จา ขอม-จิต เปน มิตร กัน รัก อยู่ สาม
ราตรี ค่อย มี ศุข แล้ว กลับ ทุกข์ ที่ จะ พาก จาก เขต ร ชันร์ ต้อง ไป ใน
ชล สาย อีก หลาย วัน ทั้ง ทาง นั้น คลื่น จัก ลม พัด แรง นึก คำนึง ถึง วาย
ไม่ วาย หมอง จน เรือง ร่อง รุ่ง อยู่ ไทย เชอ ไซ แสง ต่าง คน ต่าง วิบ วิท เร่ง
จัก แรง บ้าง ตก แถ่ง ทัว งาม ตาม ข้าง ไทย ครั้น พร้อม เสรีฯ ขึ้น รถ หมท
ทั้ง นั้น ก็ ผาย ผัน มา ยัง ท่า ชลา ไหล กัปตัน เหนย ฝ่าย อังกฤษ ให้ ติด ไฟ
แล้ว คุลา ไหล ชอก จาก ปาก ทะเล

๑. แสน สง สาร ทรวง เจา เศวต์ สลต ทุกข์ ระทก อยู่ใน ชล ระทน ระเห ไม่
เห็นมั่ง กลาง สมุท สุกคเน ให้ ว่า เหว่ หวี่ หวาก อเนก นึก คลื่น ระทม ลม
กล้ำ ประทา เลี้ย นอน ละเหี้ย ละห้อยให้ ใจ ตึก ๆ กำปั่น แล่น ไป กลาง หน
ทาง ฤก จน ยาม ตึก ลม จิต พัด กระพือ กระทบ เข้อก สาย ระยาง พัง เสนาะ
ซังไฟระระ ราว กับ ซอ หวี่ต หว้อ หว้อ คลื่น กระแทก เรือน จักว่ ก็ หัก ช้อ เลี้ยง
มื่นๆ ลั่น เลื่อน เลื่อน เรือ แต่ ยังกละ พัด ขำฉาน หนาว กำปั่น ลัง กับคันทัน

กาลาสีก็ตีเหล็ก ล้วน ตัว เก่ง เร่ง ไฟ ข้าง ใจ เรือ จน ชัด เลี้ยว กัน จักร หัก
ออกไป ข้าง พวก เขา คิด พริน ให้ หุ่น จิตร แต่ อังกฤษ ท่วน ทัว หาก ลัว ไม่
เอา ใช้ พัน ชัน มักรัก เจ้า ไว้ ก็ แล่น ไก่ เรียบ ชัน ค่อย สบาย มา ถึง เมือง
ไวโค ไปทุกเทศ อยู่ริม เขต รว วร ชล สาย คลื่น ระทม ทม กำลัง ยัง ไม่ วาย
จึง ให้ นาย เรือ เจ้า ทำ นำ บุรี ฝ่าย เจ้า เมือง กับ ชุนนาง ข้าง ฝ่าย ข้าง ก็ ขอร้อง
พรัง.ปริ เปรม กระแสม ศรี มา เยี่ยมเยียน ทูต ไทย ด้วย ไมตรี ทาง ยินดี ปรา
ไครย กัน ไป มา บ้าง ขอบ ของ เครื่อง เมือง สยาม ชม ว่า งาม ผิด อย่าง ต่าง
ภาษา บ้าง ชม เม็ด เพชร ช่วง ดวง จินดา บ้าง ชม ผ้า เสื่อ แสง ที่ แสง กาย
เจ้า ผู้ ราช ชัก ชัก สนิท สนม ชวน ไป ชม เบ้า เรือน เหมือน สหาย อยู่ เมือง
นั้น สอง วัน ก็ คลอด คลาย ไป ใน สาย ชล ที่ สำคัญ

๑ จะ ข้าม อ่าว บิเก ทะเล ร้าย ยิ่ง หมอง หมอญ เสว จิตร กิต กระคล้ย ท้าย
แจ้ง ขาว อ่าว นี้ ทุก วัน พายุ หัน สามารถ ทายาก ภา แต่ อังกฤษ ทัว กล้า
เหมือน ปลาใหญ่ ยัง ตกใจ ชวน หัน เทบ ตีมือ เช่น พวก เขา ไม่ พัก บอก
คง กลอด คอ คลื่น มัน ยอ ก็ จะ โยก ลง ใจ กงม เพีย หัก ชู้ ฐาน ขอ
พระ เกศ จอม นริน บิน นเรศ พิทักษ์ ถนอม เหมือน ชาย เพชร เจ็ด ชัน ช่วย
กัน ล้อม ปก ก้มชม บ้าง กัน สรรพ โภย เหน พระ คุณ บุญฤทธิ์ ประสิทธิ
ปรกติ ไป โดย สวรรค์ ไก่ ก็ แล่น ล่อง มา ใน ห้วง ชลาไสย เหน เกาะใหญ่
อิง แคนก่ แสน สำราญ คือ กรุง ไกร ฝ่าย เบื้อง เมือง อังกฤษ ที่ สถิตย์ แยก
องค์ ทำงศ์ สถาน เปน เวลา สุริย นอน ทการ ราว ประมาณ ยาม หึ่ง ก็ ถึง พลับ
ให้ เรือ รอ ทอด สมอ อยู่ ห่าง ๆ แล สลัด นัย ไม่ ท่วน ล้วน กำบัย ระคาย ขึ้น
หมื่น แสน แน่น ชะนันต์ โคม สำคัญ จุก ประจำ ทุก ลำ ไป ดู สว่าง กลาง มหา
ชลาสินธุ์ เปน ที่ ถิ่น เมือง ทำ เรือ อาไรวร ชื่อ บุรี ปอด ตระมัท เจ้า จัก ไว้
รับ ทูต ไทย ขึ้น ที่ นั้น คง สัตย์ ครั้น อยู่ไทย ไซ แสง แจ่ม กระ่าง พื้น นก ทาง
แผ้ว ผ่อง ห้อง เวหา ให้ จัก ทง จอม โมลิต อิศรา โดย ภาณ ยกใหญ่ ไว้ เสา กลาง

ทง นรินทร์ ขึ้นเกล้า อยู่เส้า หน้า ตาม คำภา แจ้ง กระจัด ไม่ จัก ขวาง จ้าง เกา
 ท้ายฝ่าย ทง ธนงค์ นาง แล สล้าง ทง ทั้ง สาม งาม วิไลย ฝ่าย แม่ ทับ ที่
 กำกับ กำปั้น รบ ครั้น เทน ครอบ สาม ทง ไม่ สงใส ก็ แรง รัท รับ ร้อน ไม่ นอนใจ
 มา งาม ไถ่ ทัก ทาย เทะวาย ที่ แล้วย แดลง แจ้ง ความไป ตามเรื่อง พระ มิ่ง
 เมือง จอม นาง สำอาง ศรี มี ประสาท พระ ราชสาวนี้ ว่า ครั้ง นี้ ทูตไทย ไข
 ออก มา เชอ สุก แสน ชินดี เปน ที่ ยิง พร้อม ทุกสิ่ง รด รัท ให้ จัก หา ไว้
 สำหรับ รับ ราชสาว กับ ทูตานุทูต ท่วน ถ้วน บรรจง ะ ให้ เปน เกียรติยศ
 ปรากฏ ไป ว่า กรุงไกร สอง สนิท พิสง เหมือน เชษฐา กับ ชนิฐ จิตร งาม
 ร่วม พระ วงษ์ เทียว กัน ไม่ ฉันทา แต่ เครื่อง แห่ สารพัด ะ จัก สรรค์ ไม่
 เหมือน กัน ผิด อย่าง ต่าง ภาษา ะ ต้อง ทำ ตาม คำหรับ เคย รับ มา มี ให้
 ถอย น้อย หน้า ทูต ทุก เมือง แล้วย เล่า ความ ตาม รับสั่ง ทั้ง ประกาศ ว่า จะ
 ที่ ที่ ปลาก เขา ฎ เลื่อง สิ่ง ไก ๆ มี ใน บุรี เรือง แม่น แหก เมือง หมายใจ
 ะ ไกร ยล อย่า จัก ช้อง บ้าง กัน เปน อัน ชาติ อนุญาต ตาม ตำแหน่ง ทุก
 แห่ง ทน ทั้ง กิน อยู่ หมก ประมวล ถ้วน ทุกคน เงิน ของ ตน บอก เลิก ให้
 เบิก คลัง แจ้ง ะ คดี ดี ถ้วน จัก ขวน ขึ้น แล้วย ถาคัน กลับไป ตั้งใจ หวัง
 ักปัดให้ ถอน สมอ ไม่ รอ รัง เจ้า เทียบ ผัง เคียง คิด จิต ะ พาน ที่ บน ป้อม
 พร้อม พรัง ออก ค้าง กับ แล สลับ หน้า คู หมู ะ ทาร ยิง ปืน ถัน ควน กลบ
 กลบ ธาร แผ่นดิน ตาม เลื่อน ถัน สนั่น ทั้ง ครั้น สลุท ทูต ถ้วน สิบ เก้า นัค
 ก็ แอ อัก สิบ สน คน สพรัง มา เบียด เลียด เบียด ยัก อัก ะ หัง บ้าง ยืน นั้ง แน่น
 อยู่ คอย คู ไทย เจ้า จัก แจ้ง แด่ง ะ พาน ะ กาน ทอด มี ราว สอด เมะ มั่น
 ไม่ ห้วน ไหว แล้วย ภู ด้ แกรง เรียม เขียม วิไลย ทอดออกไป จน ถึง รด ช้าง
 งาม สี่ โมง เศษ จึง ได้ ะ ญ พระ ราชสาว พระ ะ ผ่าน ภาพ แผ่น แตน สยาม
 พร้อม ะ ถน จัก หลวง ทั้ง ปะ งาม ก็ แล หลาม จาก กำปั้น แล้วย สดใส แยก
 มีวัน นาย ะ ทาร ตาม สมุท ฤทธิ ฤท ฎ เลื่อง กระจัด ะ ไหว สั่ง ให้ ยิง สลุท ทง

พระ ทรง ไซย ผู้ บำรุง กรุง ไกร ทั้ง สอง องค์ ทหาร รัย จับ เชือก กระชาก ปาก
 กอ นก นาค ขึ้น ลั่น ทวน ชมม ยี่สิบ เบ็ด เสรี จักร จักร จักร จักร จักร จักร จักร จักร
 แทน นารถ บาท ยุกต แล้ว หก นก นก กาย มา ขึ้น รถ มา พยศ วัง วัง
 กลาง ถนน ไม่ ยุกต ยี่สิบ รือ จรกล ประจบ จน ที่ สถาน บ้าน แม่ ทับ
 สารณิ เหนียว สาย ถัด สอง มือ ชัก มา ชะงัก ขึ้น แผ่น เต็ม หวัง แอคมริน
 ยี่สิบ ยี่สิบ ยี่สิบ มือ รัย ประคอง ประทับ เคียง เติม เชิญ ขึ้น จน ให้ แสง โตะ
 เลี้ยง ดู อยู่ จน นาย ชวน พิปราย ปรีดา ภา กัน สรวณ แต่ นั่ง สันทนา เล่น
 เหน กอ ทว กี่ ชัก ชวน กัน ลา กลับ มา พลัน ะ

บท ๓

๑ ถึง โขเตล เป็น ที่ หยุต ล้ำนัก เจ้า มอน รัก ปรีเปรม กระเมม สันต์ จน
 พานมาศ โธภาส ขึ้น พราย พรหม สาย ทวน เวลา สัก ห้า โมง เจ้า เชิญ ให้
 ไป ที่ วัด ไร่ รัก ต้อง เตือน ตัก ถุ่ม เถียง เสี่ยง ออก โผ บ้าง หิ้ว หีบ ห่อ ผ้า
 ภา ตะโกรง ไป ถึง โรง ที่ ประทับ ก็ ยี่สิบ สัก ครูใหญ่ ไ้ เวลา จะ คลาเคลื่อน
 กระตั้ง เตือน รวี เร่ง เหน่ง ๆ หวัง ท่า วัง แสง แสง หน้า ตา ประทับ ขึ้น ไป
 นั่ง ใน รถ หมก ทุก คน ภา หลอกล กู้ หู หวอ ลุก ลัง เลื่อน ดู ดู เหมือน
 เคาเห็น เติม เวลล จน แยก ชาย บ่าย ยี่สิบ ถึง เมือง บน เหน ผู้ คน ค้างกับ
 คอย รัย รอง มี ทหาร ถัด กระบี่ เป็น ที่ ท่า ล้วน ชี มา คำ นิล สัน ทั้ง ผอง
 งาม ธาธา ว่า เริง เจิง ลำพอง สามสิบ สอง คู่ เคียง เวียง กัน ไป ชัก รัธา ห้า
 เล่ม เทม วิเศศ เทียม มา เทศ สูง สภา จะ หา ไหน เรียง ประทับ คอย รัย พวก
 ทุก ไทย ท่า ธรรมาศ ขึ้น รถ หมก ทุก คน พา ขี่ ขาน พวก ทหาร หก สิบ สี่
 เติม ตาม ที่ เป็น ลำกับ ไม่ สิบสน ล้วน เลื้อย แสง แสง ตัว ไม่ มัว มล ใส่
 หมวก ขน ปัก พู่ กระการ ถึง กลาริช โขเตล เหน พิกก ทำ เป็น ตึกใหญ่
 โทะ ระโหมณ ทั้ง สี่ ชั้น ชั่ง ประติบ พิศทาว โขพาลาน ที่ ท่า หน้า สบาย ทหาร

ภา กลับ หน้า มา คำนับ รถ ประทับ นาย ทหาร เบ็ด ขาน ผาย ผู้ เจ้า ของ โขเทล
 ที่ เปน นาย มา ทักทาย เชื้อ เชิญ ทำเนิน จร แล้ว นำ หน้า ภา เทียว ดู ห้อง หับ
 ของ สำหรับ ตำรวจ บัชรูณ เก้าอี้ โต๊ะ เคียง ทั้ง ที่ นั่ง นอน มี พูก หมอน
 ครอบ ท่อน จำนวน คน จะ กิน อยู่ ต แล เอาใจใส่ คน รับ ใช้ เจน จัก ไม่ จัก สน
 เรียบอะไร ได้ ทุก สิ่ง วัง ออก สน ไม่ เกียจ กต การ งาน ขยัน จริ่ง เขา ชั่ง ผัก
 สอน ไว้ มี ใช้ ชั่ว ภู ฝาก ทัว กัว นาย ทั้ง ชาย หญิง ไม่ ออ แง แ่ง ธน ทำ
 ค้อน ถึง เสรีฯ ทุก สิ่ง มี ให้ ภา ถอง ตัก เคียน แต่ กระนั้น พี่ ไม่ วาง ระคาย
 คติ ถึง อังกฤษ ที่ แสน ไม่ แม่น เหมือน เมื่อ เรียบ คง เคียง คู่ อยู่ กับ เรือน
 เจ้า ผู้ เพื่อน ร่วม รัก ก็ ภา ถิ ประนิบัติ เชื้อ อธิมา ไสรวล สู้ ทั้ง ใจ มี ให้ เบือน
 แช เชื้อ น หัน ถึง ยาม กิน ยาม นอน ภู ษณ ที่ นั่ง พัก วิ นวต พ้น ห่ม น รวริ่ง
 เมื่อ ยาม แอบ แอบ อิง แม่ มิ่ง มิตร เชื้อ ชม ชิก นิม นุช ช่วย จุก หลั นึก ๆ
 มา นำ วิทก เพียง ออก พัง จน ระฆัง ขาน ก้อง ถึง สอง ยาม ก็ ม่อ ย หลับ กับ ก็
 ไสยา อาศน์ ภา น มาศ แจ่ม จบ ภา พ ทั้ง ฐาน ขึ้น ผวา หวาด พวง ว่า นางค์ รวม
 จะ เมอ ตาม มอง ชะเม่น ไม่ เหน นาง ยิง โสภ แสน แ่นน อุภา เพียง อาลัย ภู
 กลิ่น กลิ่น ทุก ช่ ทน กระมล หมาง เขา พระ เกศ จอม จัก หัก ระคาย ว่า อย่า
 เสรีฯ เลย จง ล้าง กำสท ไทรม เรา มา กวีย ภา ชการ พระ ผ่าน เกลา ไม่ ควร
 เรา อัน รา พึง คณิง โดม ภา คติ ได้ ล่อย เปน สุข สัน ทุก ช่ ไทม ก็ แสน
 โสมนต์ มา ล้าง หน้า พลัน แต่ วิไล ไร มุกุช นี ประเทียว ตี ประเทียว รัย
 หมวย กระศัลย์ หัก ลง ไป ได้ เท่า นี้ ก็ ก็ ครัน ที่ หลั นั้น คง จะ แปร ไม่ แ่น
 นอน อัน หัก ห้าม ความ สวาศ ให้ ขาก วีน ไทน จะ สัน เลื่อม สุก จน หลุด ถอน
 วาย ภา วิธ เพียง เวลา ทิพากร คง จะ ยัน ไทน ภา เมื่อ ภา ทวี แล้ว ทำ เนิน เติน
 ออก มา นอก ห้อง เหน พวด พ้อง ปวี เปรม กระเชม ศรี ก็ พุด ภา ปา ไส ใจ ยิน ติ
 ม้าง เชื้อ ชี ลัพยอก เย้า หยอก กัน

๑ จน ด้วงก็ ลง ถิ่นภูเขา เขิน มีศุภะเข้า มา เขิญให้ลายฉันทน์ ไป คุ
 ละคอน ฟ้อน รำ ระบำ บรรพ ท่าที หรรษา สม ธารมณเฑียร เอก จาก ตึก ที่
 ภัค พริก พริ้ม หน้า ขึ้น รัชกาล จรจัด ฉันทของ ชาติ ชาติ เสด็จ โผน โจน ตำพอง
 ช่าง ไว ว่อง ภัค หนึ่งใน ถึง พลัน เข้า ใน โรง ที่ เสน เสน พิภพ ทำ เป็น ตึก
 ใหญ่กว้าง ชัย สว่าง สวรรค์ แสง ประทับส่อง สว่าง ตั้ง กลางวัน มี ช่อขึ้น
 ห้อย ห้อย สำหรับ คุ แต่ ห้อย นั้น ที่ เป็น ที่ หลวง ห้อย ทั้งปวง ไม่มี ที่
 จะ รั้ว ฉนั้น ฉนั้น สักลาค เขา ลาก ปลูก ให้ พวก เขา เข้า อยู่ ทั้ง ทด นาย คุ ละ
 คอน เขา เสน เสน วิเศษ แต่ง ทาม เพศ งาม สดาก ปลาหลาย หลาย จับ เรื่อง
 เมือง แดง ชุ่ม เกิด วุ่นวาย เข้า ทำ ร้าย รบ อังกฤษ ไม่ คิด เกรง ด้วย จัก
 ช้อง หมอจ้ใจ นาย ทหาร บังคับ การ ชุม ชี ที่ ชุมเห่ง ช้าง พวก แดง คน ทำ
 ไม่ ย่า เกรง ชุม กัน เอง ชำ อังกฤษ ชีวิต รวย ฝ่าย อังกฤษ ไม่ รู้ ตัว มี นชน
 หักับ ก็ ยุยย เสีย ที่ ตั้ง หน้า หาย ลูก เด็ก ๆ เด็ก น้อย ก็ พลอย ทาย ทั้ง
 หญิง ชาย สัน ชั่วครั้ง ลง เป็น เนื้อ ฝ่าย เจ้า เมือง บังคะเหล่า ปรีชา ทาร เคย
 วนาญ เข็ม หัว ราช กับ เลื้อ ให้ เกน ทัช ทั้ง บก ยก ทั้ง เรือ ช้าง แดง
 เหลือ รบ รับ ก็ ยี่ปะรา พวก อังกฤษ กลับ ไ้ไชย ชำระ ไม่ ลก ละ ฟ้อน ฟ้อน
 บัน เกษา ยิ่ง ระฆัง ล้ม ระฆัง ทายก คน ที่ นั่ง ทักใด ก็ ดีใจ เสน แดง
 ห่าย ทาย กลาง ไม่ ย่า หือ ท่าที คบ มีช พริ้ม กัน สนั่น ไหว เป็น สัน เรื่อง
 รว รบ จบ ลง ไว้ ครั้น ต่อ ไป มี มัทธิ ชี สิ้นทพ แต่ แรก นั้น ฝ่ายหลัง จึง ขึ้น
 หือ ออก ปรีง ปรีช ขับ เขียว เลี้ยว ทลย ถอด เลื้อ แก่ เขา เลื้อ ใหม่ ใส่ จน
 ครบ แล้ว เสน หรบ รำ เท้า ก้าว ตาม เพลง บาง ที่ เสน ขึ้น เสน เข็ม ช้าง ๆ
 ทำ ทำ ทาง นำ หัวเราะ ชัย เมฆา เหมง แล้ว ขึ้น แต่ ดิน เขียว เขียว ตัว เอง ไม่
 กรัง เกรง ว่า จะ ตก หก ชะมา แดง ยัง ยื้อ แยกกาย หลาก หลาย ทำ บน
 หลั่ง ม้า หือ ไม่ ยุก สุก จะ ว่า สัน กระบวน ถ้วน สิ่ง ที่ หญิง ทำ ก็ ว่า ว่า เวียง
 รัน คั้น กลับ ไป ยัง มี ชาย ปรีชา ชี ม้า ขึ้น ออก มา ขึ้น พุท ฑา ษัณณโคตร

สั่งให้ม้า รำ เท้า ก้าว คลัดไถ ก็ ทำให้เหมือน อย่าง คน ชอบกล ภา ผู้ที่ ชี้
 ก้ม หน้าม้า ก็ ก้ม รู้ ประสม ให้เหมือน กัน ชื่น จริง หนอ ถ้า แม้น คน เจบ
 หน้าม้า แหงน คอ คน เอน ขวา ม้า ย่อ เชน ทิว ตาม ครั้น เอน ข้าย ม้า ย้อย
 เอน ไป บ้าง ฤๅ แบบ อย่าง เพลง ทำนอง หนึ่ง สอง สาม ที่ บิด เบือน เหมือน
 หมก กุ้ง ทง ราม ลั่น เนื้อ ความ คน ชื่น เพียง นั้น จึง ก็น ลง ลง จาก พาชี ชาติ
 ม้า ก็ ผาด เผลน โผน โจน ผาย ผัน มี สอง ชาย ยกไม้ ชื่น ขวาง พลัน หวัง จะ กัน
 กัด ไร มี ให้ จร ม้า กระโดด โดด จ้าม ได้ ตาม จิตร ไป สถิตย์ อยู่ ยัง ที่ ทั้ง ก็
 ก้อน แล้ว นารี ชี ควบ อิศกร ออก มา พ้อน รำ ร่าย หลาย กระบวน

๑ แต่ แรก นิ่ง ฝ่าย หลัง ชื่น ยืน หยัด เขา ชั่ง หัก ผัก ตี ไข่ ถั่ว ถ้วน ทำ แขน
 คาย หลาย บท หมด ประมวล ก็ หัน ทวน กลับ คืน เจ้า ยืน โรง ยังมี ชาย
 สอง คน ไม่ ย่น ย่อ ชี ม้า ห้อย ผก เผลน แล้ว เต้น โห่ ยง ยึด มือ กำ รำ เท้า ก้าว
 ตะกรง ควบ ตะโพง ชับ ตะพิก ลวัก วง บาง ที่ ชี ขุน เทียว ทั้ง สอง ม้า
 ยืน แยก ทำ ท่า ความ ประสงค์ คน หนึ่ง โจน ชื่น บน ไหล่ กัง ใจ จง เขา
 หวัง ลง จก คีตะ หกคะเมน สอง เท้า ชี ที่ กระไร มี ใช้ ชั่ว เลือด ลง หัว ตู หน้า
 เหมือน คด เสน บาง ที่ ชื่น เทียบบ เข้า หน้า ทิว เอน ไม่ โจน เจน แขง ชัด หัก
 ตะบัน บาง ที่ ชี ทั้ง สอง คน วัง ชน เลือก กระโดด เขือก ไป ทิว โผน โจน ถลัน
 กลับ ไกล มา ทิว นี้ ชี ทั่ว กัน พันธะวัน ไร ว่อง ทั้ง สอง นาย ครั้น ลำ เหว็จ
 เสรี สรวพ ก็ กลับ หลัง คืบ เจ้า ยืน โรง ใน กัง ใจ หมาย ขณะ นั้น ทันที มี
 ผู้ ชาย ก็ ผัน ผาย ชับ อาชา ออก มา พลัน เขา เท้า ชัย ภาย เทียบบ คีตะ
 ม้า ช้าง เท้า ขาว เทียบบ ไหล่ ไร ให้ มั่น แล้ว ปล่อย ห้อย เวว รวด กวด เก่ง
 ครั้น ชั่ง ไม่ พวัน จิตร ใจ โผน นา อีก คน หนึ่ง วัง พวย มวย ไต่ บ่วง กลับ
 ทะลวง กัน ทาง ออก ขวาง หน้า ฝ่าย ว่า ชาย ทิว ที่ ชี ม้า โดด ลอด มา ยืน
 บน หลัง เหมือน ตัง เติม แล้ว ถือ แพร ยืน ขวาง กลาง สนาม ก็ โจน จ้าม
 ไต่ ยัง นึก ยิ่ง อีก เติม แล้ว ถึง ผัน ชื่น ทำ แกดัง ชำ เติม ทวี เพิ่ม ภา ให้

มาก ถ้ามากใจ ถึง สาม ชั้น คน นี้ ไม่ เชกชม กระโดด ข้าม ทุก คำทล พ้น
ไปได้ ทำ แยกคาย หลาย อย่าง ต่าง ๆ ไป แล้ว เข้าใน โรง หาย ชายอื่น มา

๑ แต่คน นี้ คมสัน ขยัน หยท ถูกหมก จก ท่วง ที่ตีหนักหนา ชื่อ มีศกุก
เจน จัก ทัก ซาชา มีธ ก้อ แชะ นำ หน้า ม้า เทิน ตาม แล้ว ให้ม้า เทิน สอง เท้า
ก้าว กุบ กับ ประเทียว กลัย ให้ ลง นิ่ง กลาง สนาม สารพรรณ ก็นักด ไม่ จัก
ความ คำรบ สาม สั่ง ว่า ให้ มา นอก พากี ซาติ ซาน หลาย ลง นอก นิ่ง ไม่
ไหว ถึง ฐู ทำ เหมือน คำ สอน ชาย ทลก ยกเท้า อิศกร ให้ กอด กาย หงาย
นอก ห่วง อุรา ม้า ก็ ทำ ตามใจ มิได้ จัก สารพัก นำ เชน ฐู ฐู ภาสา บั
เทียว คน คน ทลก ลูกโตกลา แต่ ซาชา นอก นิ่ง ไม่ ถึง กาย มีศกุก จึง ว่า
ลูก ขึ้น เกิด หนา ฝ่าย มีงม้า ลูก ไร่ เหมือน ใจ หมาย ทลก จึง กล่าว คำ ทำ
กัปราย นี้ แน่น นายผู้ ถนทัก อิศกร ถ้า ตีจริง จง ว่า ม้า ของ เจ้า ให้ กลัย
เจ้า คั้น หลง เหมือน ยิง สอน เภา จะ ห้าม ปราบไว้มิให้ รร อย่า เกียง งอน
ฐู ข้าง ไหน ไกร จะ ตี มีศกุก รับ คำ ทำ เป็น ว่า มา เกิด ม้า เภา เข้า มา นี้
แล้ว ชูบ หน้า ลูบ หลง สั่ง พากี จง คั้น ที่เคย สถิตยอย่า บิด เบือน สิ้น ทพ
พั้ง สั่ง สรรพ ก็ กลัย วัง ซึ่ง ฐู จจริง หา ไหน จะ ได้ เหมือน ทลก ขึ้น ขม แต่
ไม้ แชะ เชื้อน แล้ว แยม เชื้อน ร้อง ว่า อย่า เข้า ไป ม้า จะ จัก เงย จะ แ้ง ทำ แปร
ณิน ซยาต ยัน ยัน เขา เข้า ไม่ได้ มีศกุก เรียก กลัย มา หับ ไร่ ลูบ หลง
โหล หน้า ทา แล้ว ภา ที่ จง คั้น ไป โรง ใน อีก เกิด หนา ฝ่าย ซาชา ฐู จจริง ออก
วัง จี คน ทลก จึง ว่า แก่ พากี ซยูก อยู่ นี้ เภา ใช้ มิให้ รร ม้า ก็ ยิง พั้ง
ห้าม ตาม ทลก สอง สาม ยก ศลาศ เคลื่อน ไม่ เหมือน สอน ทลก เกาะ เกาะ
เข้า กล่าว สุนทร จง วัง วอน ม้า ให้ ไป เกิด นาย ที่ นี้ เภา มิได้ ห้าม ตาม
ประสงค์ โดย จ้าง คง จะ สม ขาวมณ หมาย มีศกุก นาย ม้า ปรีชา ซาย
ต้อง อับ ซายแก่ ทลกา หลาย ยก เจียว แล้ว จึง สั่ง ซาชาในยให้ คั้น หลง ม้า
ได้ พั้ง เรว แร ไม่ แล เหลียว ควม คบึง มาก หน้า ไป ทำ เทียว สัก ประเทียว

ถึง โรง ทรง เข้าใน คน มา อยู่ ที่ นั้น สนั่น ชั่ว ก็ คบ มี พรหม กัน เลี้ยง หวัน
ไหว, ก็ บอก แจ่ม แห้ง ะบอบ ว่า ชอบใจ ขอ อยู่ ไว้ เป็น สงบ าบ เพียง นั้น

๑ เมื่อ ลอนทอน มี ตะกอน อยู่ หาย แผลง เขา ตก แต่ง ทาม เพศ วิเศษ สวรรค์
เขา เกริ รูป ร้าง ลำปาง ครึง เป็น เทวณ เหาะ ปลิว ลัว คินไล แต่ ปลาก หลาก
จิตร พิก ไม่ เหน ซึ่ง ช่อน เส้น สาย สน คน อาไศรย นลาท ทำ แยก ยน เป็น
กลไก ทั้ง เหาะ ไต้ จริ่ง จัง ลำพัง คน บาง ที่ ผุท ผาย ผัน จาก บรรพท เหน
ปรกฏ แก่ ทา น้า นงล บาง ที่ ขึ้น จาก พื้น ผูลกล แต่ ไม่ บล อย ะวาง ทน
ทาง จร คน ที่ เป็น เทวตา มา ทั้ง นี้ รัศมี แจ่ม จาริต ประภัสร์ ซึ่ง งาม ล้วน
นวล ผ่อง ลอย อร อยู่ ตะกอน จน เวลา กว่า สอง ยาม เขา เลิก แล้ว วิลาภา
กัน กลับ คั้น ประทับ ที่ สถิตย์ จิตร หวาด หวาม คิถ คู่ เขย เคย สบาย เลีย
ตาย งาม ถึง ยาม สาม ภาศ ผอย ม่อย กลับ ไป

๑ ครั้น แสง ทอง ล่อง พ้า นภาภาษ ภาณุมาศ แจ่ม กระจ่าง สว่างไสว มีศเพา
ที่ ลำหรับ อยู่ กับ ไทย จักร ให้ ท้า รด บทจร ทั้ง เหยง ไพร นำ ไป เทว ยชม
สวน ปลาก ล้วน ลัทธิ แซ่ แล สลชน เขา เลี้ยง ซึ่ง หวัง ปอง เขา ทอง ประ
ราษฎร เสีย ให้ จึง ไต้ ภู มี พรหม หมก จักุบท ทวิบาท ถึง ทนท กิวินี้ ทั้ง หมี หมู
อีก โส ถึก เกื่อน กะทิง วัง ออก พรู ทำ คอก อยู่ มี ไ้ ป่น ระคน กัน แรก แรก
วัย มา ลาย มะหิงษา พยัมา หมู มั่ง กวาง สมัน รคน กระจง เบียงผา สาระพรรณ
จึง ออก ขึ้น ไว้ ต่าง หาก สุนัข ไน กระต่าย หุ่น วุ่น วัง ชน ซอก จ้าง อัน ออก
จาก ช่อง ปล่อง อาไศรย ไ้ แมว บ้า กาง เก่ง เสง สุกใจ กุระไร กว่า เลือ ซึ่ง
เหลือ เปรี๊ยะ เขา ไป ยืน ห่าง ลัก คอก ริม คอก ซึ่ง ก็ ผิง ผิง โผน มา ทำ ทา
เขี้ยว คำราม คึก กัด กัด หนัก จึง เจี้ยว ไป บ้า เปรี๊ยะ ประ มั่น เป็น อัน ทาย
มี ทั้ง เม่น เหน คน ทำ ชน แสง เบรียบอย่าง แปร่ง จี๋ ชัน ชัน ใจ ทาย เหมือน
ไม้ เลี่ยม บัก แคม แลคม จ้าง ปลาก ไวร กัด กลาย สบัต ชน บัก คน คา ทั้ง
ถึง ค่าง บาง ชะนี มี จน ครบ คังคก กบ ตก แก แยก กังกำ จรเข้า หอย ปรุง เต

ปลา สกุนต หลาย อย่าง ล้วน ต่าง กัน ทั้ง สัตว์ บก สัตว์ น้ำ เขา ทำที่ เลี้ยง
ไว้ ที่ เป็น ผแนก ไม่ ผแนก ผัน แล หลาย ๆ มาก มาก เป็น หลาย พรรณ บาง
อย่าง นั้น แปลก อะนิก ผัก ข้าง ไทย ถ้า สัตว์ ภัย ชัง คง ใน กรง เหล็ก ชัก ไม่
เล็ด แฉง ชัน กัน ไม่ ไหว แม้น สัตว์ เชื่อง ภา เหน ไม่ เป็น ไว ไล่ กรง ไม่ มี
ให้ ปน ระคน คละ จึง เหลน ฐู ไล่ ทุ กะจาก กระ้าง แล มี ข้าง แก้ว ตั้ง เป็น
จังหระ ไล่ หอย ปลูก ทุ่ง ๆ วาง ระยะ ที่ ใน สระ ไล่ กุมภา ปลา โต ๆ ถ้า นก
ใหญ่ ใช้ ตะกรุม กาเรียน แร้ง อยู่ กลาง แฉง เติง โทง ทำ โกง กัก สัตว์ ที่ เลี้ยง
มาก หมก ไม่ อุด ไซ กิน เนื้อ ไซ เข้า ปลา สาระพรรณ เขา ทำ น้ำ หนัก
ผลาหาร ไม่ กันการ ที่ จึ่ง ทุก ถึง สวรรค์ แต่ พวก เขา เทียว ดู อยู่ ทั่ว กัน
จน ทวัน เลี้ยว ลับ จึ่ง กลับ มา

๑ ครั้น รุ่ง เข้า มีศรเวลา ภา ผาย ผัน ดู กำปั่น กล ไฟใหญ่ หนัก หนา ขาว
ไม่ น้อย ถึง ร้อย กับ หก ลา เป็น มหา นาเวศ วิเศษ หนัก ปลาท หนอ ต่อ ทั่ว
เหล็ก ใช้ เล็ก น้อย แต่ ว่า ละย น้ำ ดู ไม่ ลู หนัก ไว้ ใต้ งาม บ้าน เมือง ช่วง
เบื้อง ยัก คิด ไล่ จัก ภัย ข้าง สอง อย่าง ที่ ใน ลา ทำ ห้อง เป็น ช่อง ชัน
เขียน สุวรรณ์ ลวดลาย ระบาย ศรี มี อุมงค์ ยาว ยัก มี เตม ที่ ตั้งแต่ ที่ ภัย
ออก ตลอด ลา ห้อง หนึ่ง ยาว ราว ลัก เส้น เป็น คลาค ระตะ ตาม คน ผู้ ดู ออก
ลา ทั้ง ฐาน เคียง เวียง ราว ขาย ประจำ เขา ทำ ทำ ของ เข้า เอา มา ไว้ ภาย
ฟ้า มี ลี ชัน ล้วน กัน ห้อง แล เบิก ช่อง ให้ เป็น ทาง สว่าง ใส เสก กระโถง
หก เสก พริ้ม เพลา ไซ ไล่ ท่อ ไฟ ด้ แห้ง ภา แวง การ บรรทุก คน ที่ จะ ไป
ไต่ ถึง หมัน แม้น ถูก คลื่น ไม่ กระเทือน เหมือน เว้น บ้าน เป็น เรือ ใช้ รับจ้าง
ทาง กันการ ไกร เติงสถาน เงิน ให้ ได้ สบาย

๑ ชม กำปั่น แล ภา กัน มา หมก ขึ้น ลู วั รีบ ไป ทั้ง ใจ หมก ถึง อุมงค์
ไต่ น้ำ ทำ แยกกาย ลง ทาง ฝ่าย ฟาก ข้าง นี้ เติง ลีลา ไป ทะลุ ขึ้น ทาง ฟาก
ข้าง โฉน ไม่มี โกลน มี ทิน ล้วน หิน ภา ไล่ ไซ สอ ก่อ กัน กัน พงศา กือ ปูน

๓๓

บาทิก ชิก สนิท เนียน ที่ใน นั้น รุกไฟ ไสว สว่าง พื้น ถนนทาง แม้ว กวาท กู
ลาก เลี่ยน เขา ขาย ของ เหมี่ยน ทลาก ทายเคียร เที้ยว เทิน เวียน ช้อ หา
สามพัก อยู่ใน นั้น เวื่อไฟ คัลไล ล่อง ทาม แกว ท้อง วาริน บิน ถนัท เลี่ยง
น้ำ ทัง ฐู ๆ จิ้ง รุกชัก ท้วย จักร์ วัท วิท วัท วัท วารี ชุมงค์ ยาว กล่าว ไว้ มิใช่
เล่น โดยได้ เหน จดหมาย รายแผน ที่ สิบ ห้า เส้น เจ็ด วา กว่า ยังมี เศศ
ตอก หนึ่ง กับ สี่ นิ้ว ข้าง ไทย เปน ทาง ทรง โล่ง ลีว แล ทลอก ชั่ง ชุก ลอก
ไต้ ถ่า แม่ น้ำ ไหล พี่ เที้ยว เล่น อยู่ จน เหย็น ลง ไร ๆ ก็ คลาไคล กลับ
หลัง ไม่ รัง รอ

๑ ถึง โยเทล เอน ภายให้ หาย เมื่อย ชั่ง เหน้จ เนื่อย อ่อน ใจ กระไร หนอ
ขุนนาง หนึ่ง สมยา ลอศมาข เขา มา ขอ เชิญ ทูต ทั้ง สาม คน ไป ถิน โทะ ที่ บ้าน
เปน การ ใหญ่ ทาม น้ำ ใจ ผูก วัช ท้วย วัช ผล ถึง เวลา จักแรง แด่ง
สกลน ชื่น นัง บน วัธ แล้ว คลาไคล

๑ ถิน สำเร้ง เสร้งสรรพ ก็ กลับ หลัง คั้น มา ยัง โยเทล ที่ อาไศรย มีศพา
จึง แสทง ให้ แจ้ง ใจ กำหนด ใน ที่ จะ เฝ้า เท้ แผ่นดิน อีก สี่ วัน นอมัน ขุน
นาง หนึ่ง มา ทวย คุม ของ ขน ไป จน ลั้น บรรณ เหนือ เครื่อง ทรง องค์
นรินทร์ ที่ ภูมินทร์ โปรด ปราณ ประทาน มา แล้ว ท่าน ทูต สาม นาย ก็ ถอย ผัน
กับ ทัว ฉั้น ท้วย เปน ผู้ วัช ภาษา อีก ขุน จร ล้าม ฆลาก ปราชู ปรีชา ชื่น ไป หา
ผู้ ถ่าหวัธ รับ แชก เมือง ไต้ ไถ่ ถาม ทาม คะตี่ ที่ จะ เฝ้า พระ นาง เจ้า จอม
นรินทร์ ถิน กระตื่อง อัน ปราชู ยศ พั้ง ย่อม รุ่ง เรือง ตั้ง ประทับ ที่ ประเทือง
สว่าง บรรณ ฉ้าย ขุนนาง กรมท่า พระยา ใหญ่ ก็ แจ้ง ใจ โดย จิง ทุก สิ่ง สรรพ
ซึ่ง เอก องค์ อีกกระศ ผ่าน เขตฯ คั้น มี พระ บรรชา คริส ถ่าหวัธ การ ว่า
แต่ ก่อน กรุง ไทย ไม่ สามารถ ให้ มี ราชทูต จำ ทูล พระ ราชสาร ท้วย ทะเล
ถูก กว้าง ทาง ถินถาร ไม่ อาจ ทาร มา ถึง ที่ ถานี่ เรา ใน ครั้ง นี้ จอม นรินทร์
ขึ้น พิกพ ทรง ปราชู เรื่อง ไม่ ครี่ มิให้ เศว จึง ส่ง บรรณการ ถาร ถ่าเน

มา ตาม เลา ราว เรื่อง เมือง ไมตรี เธอชื่นชอบชอบใจ ใน พระ บาท ไทย ธาตุ
 ผู้บำรุง ซึ่ง กรุง ศรี ชยาก จะใคร่ ได้ ทุ หมู่ เสน่ อัญจุลี ทรง ธรรม นั้น คณใด
 ขอ ทุทก ทุทก ถ้วน จำนวน เค้า จง ก็ม เกล้า น้อม ประนม บังคม ไหว เหมือน
 คำนับ บาทบง พระ ทรง ไซย ผู้ผ่าน ใจศุริย์ สยาม ตาม ทำนอง ราชทูต รับ ว่า
 อย่า ปราบก จะ นอบ นย โดย ทั้ง วัชสัง สนของ แล้ว คืบ หลัง บัง คึก คึก ครึก
 ทรง ที่ จะ เค้า ฝ่า ลของ เกรก หนอง ครั้น ลั่น แสง สุริยา ภาณุมาศ ล่วง
 ลีลาศ ลัย ไม่ ไพร ระหง เขา มา แจ้ง เรื่อง วัช อักขร ทรง ว่า พระ วงษา
 สวัสดิ์ กะระยศรี ประชวน ลม คุ้ง หนึ่ง ถึง จัวัตร พระ นาง คึก เศร้า สลด กำ
 สก ศรี แสน วิโยก โศก คัลย์ พันทระวี ใน การ ที่ รับ ทุทก ขอ อยุค ไว้ อีก
 ลัก แปร ภาครี ภา มี คุช ค่อย เสื่อม ทุทก ปลาย จิตร พิศไสม ได้ ทราบ สาร
 อนุ สนิธ เปน จน ใจ ต้อง รอ ไป บ่ายการ นาน เวลา ใน ทรง พ้ วัชเรึง ทั้ง
 เพลิง ฌถาน ให้ แดกถน โดย ทัณ ถวิล หา เค้า กลุ้ม กลัด จิตสน พ้น บัญ
 กลัว จะ ชำ วัณ เนิน ไป เกิน บั แม้น ยัง ไม่ กลับ บ้าน สถาน ถิ่น ก็ ไม่ ลั่น กรม
 ทรง ที่ หมอง ศรี คง จะ มอด ม้วย มุก สุข ชั่ว แต่ ยัง นี้ แล้ว เหน มี เปน การ
 ๑ มิสเพา เจ้า มา ชวน ให้ ฝาย ฝั้น ดู เขตว จันท์ ธานี ถิ่น สถาน ท่าง มา
 ชัน วัธ ฐาธาธาน ควบ ทะยาน ภาท หนึ่ง ก็ ถึง พัดัน ลง จาก รถ คุลา โศก
 เจ้า ใน คึก แล พิกก ยวค ยิง ทุทก สิ่ง สรรพ์ สำหรับ ให้ คน ทุรู้ สำคัญ ว่า
 เมือง นั้น ทำ ทาง เปน อย่างไร ประเคียว หนึ่ง จึง ฝาย ฝาย เจ้าของ มา รับ รอง
 พุก จาธมาโครย แล้ว เติณ นำ พวก เภา นี้ เจ้า ไป ให้ นั่ง ใน ที่ ปล่อง ช้อง
 ชอบ กล ก็ ทัณ จักร ชัก ฝิว ลลิ่ง เลื่อน ทุ ๆ เหมือน เหาะ เติณ ทำเนิน ทน
 ลัก ลีบ วั สูง ครั้น ถึง ชัน บน แล้ว ค่าง คน จาก ที่ เติณ ลีลา เทียว ทุ ตาม
 แกว ระเบียง เกลียง รอบ เหน คณชอบ กรุง ไกร ไหญ่ หนัก หนา มี บ้าน
 เวือน เวียง ราช ฤค สาย คา ถ้า คงคา เวือ แพร ออก แะ จัวัล ทุ โคม แดง แสง
 ไฟ ไสว สว่าง ทุ ทิศ ทาง เหนือ ใต้ ใน กำปั่น ฝาย อากาศ วัณ มี พระ จันทร

ชเนก นันท์ ด้วย ละคร ภาว ราช วัตร มี แว แวม แหม่ กระจ่าง พื้น นทาง ไธภาย
ปลาท หลาย แม้น ไม่มี ใคร แสทง แจ้ง ภิปราย คน คง หมาย จิตร ปอง ว่า
ของจริง ท้าย แด เหน กิน พ้า ชลา ไหล ทั้ง เขา ไม่ เข้า เรือน เหมือน ทุก สิ่ง
ไม่มี ข้อ สงไสย ใจ ประวิง ชั่ง ยาก ยิ่ง เกิน ปัญญา วิชา ทำ ครั้น ภู ทัว กลับ
หลัง เจ้า นั้ ที่ จักร กั้ว เรือย คิน ถึง พื้น ท่า ฝ่าย อังกฤษ มิสเพา เขา จึง นำ
ไป ภู หนึ่ง พัง คำ บท เราชา

๑ ชน รูป หนึ่ง ภู งาม ตาม วิไลย เมื่อ แด ไป คล้าย คน ชอบ กล หนา มี
เรือน บ้าน ฐาน ทลาท ภาษากา บรรพชา กัน ไม่ ล้วน ใหญ่ ครัน ที่ จะ เปลี่ยน
ตัว หนึ่ง คอย นั้ พิก ไม่ แจ้ง จิตร หลาก ล้า ทำ ชัน ๆ ตัว นี้ หาย กลาย เหน
เป้น ตัว นั้น ชั่ง เปลี่ยน กัน แแบ ยล พัน ความ คิด ได้ ภู เล่น มาก มาย เป้น
หลาย อย่าง ค่อย เลื่อม ล่าง โศก เสว บั้น เทา จิตร อยู่ ไธเทล ทุกข์ ประเทือง
ชัน เนือง นิศย์ ท้าย ท่าง จิต เซย งาม มา นม หนา ครัน สี่ หุ่น หนึ่ง เล็ก ก็
ผายผัน จร จักร กลับ หลัง ยัง สถาน ถึง ที่ นอน ถอน ฤไทย ชาไล ลาญ
เพียง ทรวง ทรู แวง วัณษ หนัก ใน ทรวง

๑ จน ทาต ับ ถับ หล้า เวหา หน สุริยณ เยี่ยม ยอก ไศล หลวง ยัง นั้ นอน
ร้อน รุ่ม ถึง พุ่ม พวง ให้ เหนง ่วง หิม เจียม ระเียบ เหย็น เขา มา ชวน ไป
ยัง ที่ วัจ แก้ว ก็ ผ่องแผ้ว ติ ใจ จะ ไกร เหน ถึง แสน เสว คาว ระกำ ค้อง จำ
เป้น ไป เทียว เล่น ภาให้ หาย วาย อารณ์ มา ชัน รด หมก ทุก ภาย แลัว
กลาย ละคร อาชา ชาติ เรว รืบ ร่ง ถีบ ถอน ครัน ถึง วัจ รัตน ภา กัน จร
เคิน ยอก ยัณ ลก เลี้ยว เทียว คัลไล ภู วิจิต พิศการ กระทาน แก้ว วัจ วาม
แวง แสง สว่าง กระจ่าง ใส ทั้ง หลัภา ฝา ผนัง ชั่ง กระไว ทลอก ไป หมก ลัน
ลัณ จินก สูง ทง่าน ยาว กว่า สิบ ห้า เส้น เขา ทำ เป้น สี่ ชัน ชัน หนัก หนา
ข้าง ใน นั้น นำ เพลิน จำเวญ ภา ปลุก พฤษภา ต่าง ๆ สล้าง ราช มี ทอด ผล
หล่น กลาก ลง ภาย ฐาน ไว้ วม ชัน ชอบ จิตร ไม่ คิด ขาย แลัว ทำ รูป ลัทว

สิงห์คน หญิง ชาย ปลาก หลาย หลาก ๆ มาก ประมวล แต่ ละ รูป ราว ละ
 เบ้น เทน ประจักษ์ ชั่ง น้ำ รัชช วัง ไว้ ที่ ใน สวน รูปคน บ้า ราชวิ ไม่มี นวล
 ทำ กระบวน รู้ ภาย ไบ ไม่ บัง แต่ มี เครื่อง กล ไฟ ทั้ง ใหญ่ น้อย ทำ เรียบ
 รัชช ไว้ เป็น อย่าง เขา วัง ตั้ง แต่ พวก ทูต เทียบ อยู๋ ใน วัง จน ย่ำ ค่ำ แล้ว
 ยัง ไม่ หมด เสรย มิคเฟา เล่า ก็ ดี เป็น ที่ สุก ชั่ง รัชช รุก เรว จึง ไม่ หนึ่ง เสรย
 ให้ จัก แง โทะ ตั้ง เหมือน ยัง เคย แล้ว ภิปราย ขวน ให้ พวก ไทย กิน ครั้น
 อิ่ม หน้า สำเรจ์ เสจ์ ธุระ หวัง ว่า จะ ธุระ ไร เสีย ให้ ลิ่น ด้วย สิ่ง ของ ขวน
 ขมน นิยม ิน แต่ พิรุณ ขวน วิน โวย ลของ ตั้ง กลับ หลัง ยัง สถาน ราคาน
 คิก คำนึง มิตร มิได้ วย หม่น หมาย หมอง เสจ์ ฤไทย ไสยา น้ำ ทน ของ
 ภา พวก พ้อง ที่ รัชช มา จัก ขวน ไป ชม ชาว สาว สำอาง นาง อังฤษะ ตั้ง
 จ่า จิตร รัชช คำ ทั้ง กัธรวณู จึง จัก แง แปลง ภาย ย้าย กระบวน แต่่ง แต่
 ล้วน เครื่อง อังฤษะ คิก ครัง เสรจ แล้ว ออก จาก โขเทล ะเม่น มุง เทน คน
 มุง เคน ไม้ไล ไป กับ เขา ถ้า แสง ไฟ โทษ แง้ง ก็ แผลง เจา ไกล เข้า บัง ตัว
 ด้วย กลัว ภาย จน ถึง คัก ที่ สถิตย ษนิฐ น้อย ล้วน เรียบ รัชช รุ่ม ราม งาม
 ใจ หาย ไล่ เลื้อ แพร แล สดาก ชั่ง นาค ภาย เมือง ะม้าย แยม ะฮ่อน แล้ว
 เชื้อน เชื้อน พี่ ขวน กัน คลง ไคล เข้า ไป หนึ่ง เขา หัน หลัง เอื้อน ภาย ระกาย
 เชน ธุ จริท กิริยา ก็ น้ำ เพลิน ธุ เมื่อ เคน งาม ที่ ที่ ทำนอง ธุ สะ สว
 มวย ฒม ชั่ง สม หน้า ธุ ภาทรา ภาคิ ไม่มี หมอง ธุ เนื้อ แต่่ง แปลง ล้วน นวล
 ของ ธุ เข้า ของ แผลง ภาย ก็ พราย พรณ ทั้ง ห้อง หับ กลับ นอน บรรจุรณ ที่
 ม่าน มู่ลี่ สารพิก ชั่ง จัก สรรค เก้าอี้ โทะ ธุ เตียง ตั้ง เรียง วัน เป็น ชั่ง ชั่ง
 นำ ชม ภิมย์ ใจ ชม สำเรจ์ เสจ์ สรรพ แล้ว กลับ หลัง มา ยับยั้ง ไสยา ที่
 อาไศรย จน รุ่ง แง้ง แหม่ พ้า นภาโดย พวก ทูต ไทย พร้อม พรัก เขา จัก ขวน

๑ ไป ธุ รูป ต่าง ๆ ที่ ช่าง ขึ้น สารพรณ เหมือน จึง ทุก สิ่ง ล้วน รูป พระ
 ยอด ุพพง หนอง นวล ที่ สำรวณู มิได้ ฝึก จริท นาง ทั้ง รูป ราช ลามี เป็น ที่

รักษ วิไลยลักษณะ ยืน เรียง อยู่เคียงข้าง กับ ลูก เธอ เก้า องค์ ทรง สำอาง
 แด สล้าง ถัดม ขนอม พระ มารดร รูป มนุษย์ ต่างชาติ ปลาด หลาย ทำ แยม
 คาย ยืน นิ่ง ทั้ง สล่อน มีคน ทำ น้ำ ชด บทจร ใน สภากร ทน จม อยู่ นม เนน
 แสน สบาย หายใจ ก็ ได้ คล่อง ลง เกิน เทียว เลี้ยว ล่อง ที่ สระ สล่อน ต่าง
 หยิ เงิน ทั้ง คว่าง ไป กลาง ชาร วึ่ง ทะยาน โผน พวย เจ้า มวย เฮา อัน เรือง
 ราว พรวณไม่ น่า เชื่อฉัน ก็ เบื่อ คิต ระคาย นึก ขาย เขา แต่ การ จริ่ง จำ
 แสทง แด่ง สำเนา เหน ลาก เล้า คง มี ที่ ระแวง ถ้า ผู้ฟัง ทั้ง ผู้อ่าน ท่าน
 สงไสย ก็ฉัน ได้ อธิบาย จะ หาย แหนง ด้วย วาจา ค่อย กระจำงไม่ กลาง แดกลง
 ครั้น จะ แด่ง กลอน กล่าว ก็ ยาว นึก

บท ๕

๑ วัน ประทัย เกิดขึ้น ช้าย ขึ้น สาม ค่ำ กำหนด นำ เผ้า ของค์ อัน ทรง ศักดิ์
 สอง อังกฤช พิก ภักดี เปน ที่ รักษา มา ชวน ชัก ให้ สล่อน สำราญ กาย ต่าง
 สวมใส่ สนับเพลา พวย เพรา เพรท วิไลย เลิศ แด อร่าม งามใจ หาย เลื่อม
 สลับ บั๊ก แมง ทับ ทิด เจิง ขาย ฑู แยมคาย เอก เอี่ยม ทำเนียม ไทย นุ่ง ยก
 นอก ทอก วิเศษ เกดัก พิมเสน โจง กระเบน ปะคก คาท ไม่ หวาดไหว บ้างใส่
 เลื้อย ล้าระบับ เข้มขามใน จ้าง นอกใส่ ทราย กรอง ทอง สำราท อิมรงค์ วังแทน
 เปน แทวน เพชร แด่ ตะเม็ด แว วาว ราว จะ หยด ทับทิม แดง แสง วาม
 ช้าง งาม งค มรกฎ ไพฑูรย์ จำรูญ ราช เขมฉัตร์ แน่น แวชน กระบี่ ที่ ทหาร
 หมวก ประทาน ครบ ถ้วน จำนวน หมาย สดก กุญ เท้า เกือก บาง แล้ว ย่าง กาย
 ทั้ง แปรค ฌาย ไคคคตา ออก มา พลัน ขึ้น บน รถ รืบ รุด ไม่ ยอญก ภาค ถึง สำ
 นึกนี้ รถ ไฟ จะ ผายผัน ภาช ประสม ภาช เหน เชนเนอวัล ก็ ชวน กัน ขึ้น รถ ไฟ
 คัลไล รร ทนทาง นั้น พัน สามสิบ ห้า เส้น ได้ รู้ เหน ตาม ผลาก มี อักษร
 ถึง ที่ ยอญก เกือบ กระทั่ง วัง บวร ก็ ผัน ผ่อน เข้า ประทับ เขา รับ รอง อยู่ คุ้ง

หนึ่ง จึง ภักดิ์ คลาคลาต เจิญ พระ ราช สาร สวัสดิ์ กระทบ สอง ชัน วิชา
 โสภาร ล้วน พาน ทอง ทูต ประทอง เคียง ทั้ง ระวี ฤ ชัน รก ไซย ซึ่ง ไล่ พระ
 ราชสาร ทำ วิจารณ์ ท่วง ที่ไม่มี สู้ ทั้ง กำ กง เหมะ มั่น ชัน สะครุ ประแหก
 ชู เติบ ฝาย ที่ ปลาญ จน กระเจก หน้า ฝ่า ข้าง ข้าง วิจิตร ประโกลพิศ แจ่ม
 จำหริศ ประภัสร์ กระหนก นอก ดอก ช่อ ชวชวร ทอง แก่ช่อน เสา ต้าน ประสาน
 ลาย เทียม พาศิ ศรี ผ่อง ทั้ง สอง คู่ ช้าง แสน รั้ว ภา สาย ถือ มือ ขยาย ก็
 ผก แผ่น ผด โผน โจน ตะกาย ภาค เทียว ทาย ควบ ตะบึง จน ถึง วัง ทะหาร คู่
 ชี ม้า นำ น้า รก ก็ เลี้ยว ลก ภา ไป เหมือน ใจ หวัง ริม ถนน คน ผู้ ฤ ประทัง
 ยืน สะพรั่ง หมวก ชู รั้ง ชูไร ทาม วิไลย ให้ พร ภาว สวัสดิ์ ไกล พิบัติ เภา
 ทุกข์ เป็น ศุขไช นำ ชื่น ชอบ ชอบ ใจ เชา ใหญ่ โท ไม่ เกลือก หยาม หยาบ สุก
 ภาพ ควัน บ้าง เชา ทาย ว่า คน นั้น เป็น ท่าน ทูต บ้าง ก็ พุก ชักชวน กัน
 สรรพ ศัลย์ ที่ สาว แล้ แล สบ หลบ เมียง มั่น ทำ เจริง ชื่น แขนบ ยล ชอบ
 กล ติ แต่ ทัว ฉิน แก่ เทา เชา ไม่ วัช ทั้ง เมิน ภักทร เจียม จิตร คิณ บัศศรี
 จะ พ้อ แก่ ควาว กระตัว กลัว ฌ มี ถ้า เลี้ยว ที่ สี ข้ำ ระบำ มัง

๑) ทั้ง ทำ เบื่อน เชื้อน เมย จน เลย เลี้ยว ประเคียว เทียว วิชา ภา กระทั่ง
 ประทับ แทบ ชันจันท์ ทวาร วัง ทะหาร ทั้ง ถือ ปั้น ขึ้น คำนับ ใต้ ระเบียบ
 เรียบ งาม สัก สาม ร้อย บัพทย์ คอย บันเลง เพลง สักขย เสียง ปี ทอด แกร
 ค่อ สีสอ วัช กลอง ขยับ มือ ถู ที่ ออก วัช เชนเนอรัลคิ ฝ่าย นาย ทะหาร
 เจริง จำนณ ว่อง ไร่ มิใช่ ชั่ว ทั้ง เชื้อชาติ พยัณณ์ ไม่มี กลัว ใน ฝูง จัวแรง
 ร้าย ที่ หมกชน เจิญ พวก ทูต จาก รก บท บาท ฤ เลี่ยน ลาก ลาน แห่ลง ทุก
 แห่ง หน ให้ ภา ภา อาไศรย ใน คำยล เปรียบ เหมือน มณเฑียร ว่า ภาษาไทย
 ชื้อ วินเชอ เธอ อยู่ ระบุ หนาว ถึง ลม ว่า พัด กล้า อย่าง สงไสย จัก เทา จัก ก็
 ไม่ ภา ภา เข้า ไปใน กระเจก ไล่ ช้อง ชีค สนิท ติ เชนเนอรัล กับ พวก ทูต พุก กัน
 เล่น ค่อย วาย เว้น ตรีภ ทรวง หม่น หมอง ศรี ฤ เข้า ของ ต่าง ๆ ทุก อย่าง มี

ที่นั่ง บันลังก์ ทรง จึ่ง นั่ง ลง ชู พาน สार ถวาย พระ ยຸພິນ เหยียด กร มา ช้อน
 ขาวย วาง ไว้ฝ่ายขวา องค์ ของ นางกวาน ทูต ก็ เลื่อน เกล็ดอื่น คล้าย คชาน
 ถอย หลัง พร้อม สพรัง นบขอบ หมอบ ขนเอน ฝ่าย พระ มิ่ง มณฑลวิมล มาลย์
 จึ่ง ทรง อ่าน ข้อ ตอบ ขอบ พระไทย ใน เรื่อง ราว กล่าว คำ ที่ รำ ว่า เรา ปรีชา
 โภย จิตร พิศไสม ใ้ รับ ทูต สอง องค์ พระ ทรง ไชย ก็ หมาใจ คิด หวัง คง
 ยิ่ง ยิ่ง ด้วย เรา เห็น ทูตา ที่ มา นั้น เหมือน สำคัญ ว่า มีกลาย กลายเป็น อื่น
 เป็น มิตร มุ่ง บำรง ราช ไม่ ชาติ คั่น จะ ครึก ครื้น วัฒนา ยิ่ง กว่า เติม จึ่ง
 แปลง เปลี่ยน อักขระ สลัก ใหม่ เห็น ข้อ ไหน เกิด คุณ ให้ พูล เพิ่ม ก็ จ้า
 แหก ไล่ แจม ท่อ แทม เติม จะ ส่ง เสริม ความ สวรรค ราชไมตรี ทั้ง ปราบกฎ
 ยศดากว่าแต่ ก่อน สอง นคร ปรับเปรม เกษม ศรี พวง พานิช ลูก คำ ประชาชี
 ไ้ เป็น ที่ คำ ขาวย สบายบาน อื่น เรา ยินดี พัน ที่ ข้าง ด้วย ชุนนาง ทัว ภาย
 ฝ่าย ทหาร ไป รับ ทูต จั้ม วล ชลธาร ทาง กันถาว ตั้งใจ ระไว ระวัง ไ้
 ความ สุข ถ้วน หน้า สภาผล ตลอดจน กรุง อังกฤษ ตั้ง จิตร หวัง โภย ระบบ
 ขอบธรรม ตาม คำสั่ง เสร็จ รับสั่ง สิ้น สุก ก็ ยุกไว้

๑) ส่ง ประทานให้ ท่าน ลอด กรมท่า กลับ ออก มา ชี้แจง แด่ลงไซ ว่า พระ
 เสด็จ ยินดี มี พระไทย ที่ ทรง ใ้ รับ สารา บรรณการ สอง พระองค์ อัน ดำรง
 อยุ่ยศ กระเบื้อง เศษ เลิศ ลบ จบ สภาณ ขอบพระ คุณ เหลือ ล้น พัน ประ
 มณ แล้ว ส่ง อักษร ที่ ประทาน ให้ ทูต ไทย ค่อย กระซิบ บอก ว่า เวลา นี้
 พระ เทพี รับ ท่าน เป็น การใหญ่ ไ้ ฤา เลื่อง เรือง ยศ ปราบกฎ ไป ชุระไร อย่าง
 เพื่อ ทูล มุข ความ ที่ หลัง คง ใ้ ทำ เจ้า มา แล้ว จึ่ง กั้ม เกล็ด กล่าว ไซ
 มี ไ้ ห้าม จะ คาย คม สมควร ไม่ ลวน ลาม เวลา นี้ จง ประ เนม ประนม ลา
 ราชทูต พั่ง ชัก ไม่ ชัก ข้อง ทั้ง พวก พ้อง พ้อง พร้อม น้อม เกษา คชาน ถอย
 หลัง จน กระทั่ง ทวารว เณเนอรัล นั้น ภา เทียว เวียร วง

๑ ขอบ บก เวียง เทพินทร์ เณรินทร์ ราช เกลี้ยง ชาติ ชนค แชนก เมือง เวียง ระหง
 อัน ชาติภณ เชนอง ประกับ สำหรับ ทรง ทั้ง พระองค์ แก่ จัน เพชร เม็ด ไม่ เบา
 ที่ เม็ด ใหญ่ คน ระบือ เสา ฎา เลื่อง แล ประเทือง เวียง รวง ทอง เนื้อ แก้ว ใส
 สาย สร้อย ห้อย พระ สอ ลอย เพรา ช้าง งาม เงาม ย้อย หยอก เพียง บาท ทา ริม
 พระ ภรณ์ เลียบ ใส ทอกร ไม้ เพชร คุ ทวิศ เทร็จ พรรณราย ทั้ง ช้าย ขาว รัย
 ย้อย พริ้ว พราว ยาว ลง มา ถึง อังษ ฆลของ องค์ นั้น ทรง คำ ยาม วิโยก โศก
 คำนึง ถึง พระ ญาคี เพ่ง พินิต พิก ผาต ยง คม ซ่า ถ้า เสื่อม ส่าง ทาง ทุกข์
 สุข ประจำ จะ เลิศ ถ้า เชนม สอ้าน สัก ปาน ไต เมื่อ พระองค์ ทรง สกิตย พระ
 โรง ราช หมู่ อามาช กับ ษัตริ ที่ ศรี โส มา ยืน เม้า เวียง บำเรอศ เสนอ ใน
 ประมาณ ไต้ สาม สิบ ภอ คิบกั นิ องค์ เจ้า อาสเยศ ประเลรัฐ ศักดิ์ ที่ ร่วม
 รัชช ชิต ชม ประสม ศรี สวส สอาก เปน ราช สวม แดง อินทรี พริ้ว พริ้ว
 อย่าง รอม ทับ ทรง กังเกว แดง สุก ตั้ง คุชุก ชาติ เชนมชิต ชาติ ช้าง ข้า เลือ
 ทำ ขลับ อินทนู พู่สุวรรณ เปน มิน ยับ ชัก กระบี่ ที่ ขยับ เบียง ทนทาน ยืน
 อยู่ ริม พระ ที่นั่ง ช้าง ฝ่าย ช้าย โทย เบื้อง แบน แบนคาย เณย ทะหาร สวพศ
 เศวต ราช บรรณการ พนักงาน วาง ถวาย ไว้ วย เวียง

๑ เมื่อพวกไทยออกไปจากที่เผ้า สุริย์ฉาย ม่ายเงาฉาย เกลี้ยงเงา
นำหน้ามาบังที่เก้ออึ้งเคียง ก็พร้อมเพรียงเสพย์รัตโกธนา อังคฤขไทย ยี่
สิบเจ็ด เสรีทั้งนั้น กินด้วยกิน รอยรอยตาม ข้ายชวา ประมาณ โตะ ยาว
เสรี สัก เจ็ด วา ไซ้จาน ฝา โถ เภา เปนเงางาม บ้างเป็นเงา เกลี้ยงเงา
ขาว สดาก บ้างเป็นซากทอง แท้แล ขวาม ชูชวา เพื่อง เคื่อง แก้ว วับ
แวว วาม ที่ เปน หลอม เจียรใน ครกัย ทูเรียน

๑ อิม คำแท้รี เสรี สบาย ก็ ผายผัน เยนเนอวัน ภา เทติ มวิต เสวียน ลง
ชั้น ล่าง ทาง ใต้ บันได เวียน ชม สากรา ทา เทียร ตามรูป อัน ปั้น ผา ถาวุธ สุก
ระ วัฏ รอย ประจำ ตาม ผนัง วาง เป้น คู่ มี ทุก สิ่ง สวรรพณ์ ชั้น ๓ วัฏ

ใน หู แสง ประดับ สำหรับ วิ่ง เติบโต ของ มา ถึง ห้อง ที่ เคย รัก ชยุก ลำหนักนี้
บน ที่ เก้าอี้ นิ่ง เขา จัก แสง มะโหรี มี ให้ ฟัง เสนาะ ทั้ง วังเวง บันเลง ลาน
สุริย์ฉาย บ่าย คล้าย ลอย ลึกลับ ยรยาตร์ คั่น หลัง ยัง สดงาม ถึง โขเตด เอน
กาย สบาย นาน แสน ลำภาณุ หลับ เว็ช ทั่ว เน้น ยมา

๑ จน รุ่ง แสง แสง หิรัญ สุวรรณ มาศ แสง โยภาส พรหมฉายา เวหา เลี้ยง
มา ร้อง อีกรัฐา พลิกผวา หวาท คั่น ที่ หัน กาย ชำระ รักทว หยิบ ลำบู มา
ดู ล้าง เสรี ลำธาร กล้าไศส เหมือน ใจ หมอย เทียว ชมแนว แกว ทาง มี
ห้วง ภาย เขา ช้อ ภาย เข้ ของ เงิน ทอง รวย แล้ว ไป หา เจ้า นาย ก็ หลาย
แห่ง ซึ่ง ตก แทะ ตก งาม งาม งาม สดวก จัก บรรจง นำ ง งาม
อุทม ทั่ว โภคา วิชา ภาณ

บท ๖

๑ ชยู่ สี่ วัน แซ่ลัน ชุนนาง ใหญ่ บรรดา ใช้ คน ชำนาญ ชัก มา ถึง หู
แจ้ง ความ ตาม สุนทร ว่า องค์ ชร จักรพิศ ภาระชวีย์ จะ เลี้ยง โตะ ใน วัง ทั้ง
ประสงค์ พร้อม พระวงษ์ ที่ วัช มี ศักดิ์ ศรี ให้ เชิญ หู ทั้ง สาม ตาม ค่ะ
กับ ทวี ที่ คล้าไศส ไป ทั่ว กัน จะ ร่วม ที่ โตะ ทั้ง นิ่ง เสวย เหมือน คั่น เคย
ไม่ วัง เกียจ คิถ เทียช นันท์ ค่าง ย้ม ย่อง ม่อง ไส้ ติ ใจ ควัน จน ถึง วัน นิต
กำหนด ก็ ยท จว ขึ้น รถ ไฟ ไป ถึง วัง วินเชอ สดงาม สุริย์ฉายา ลับเงา เขา
ถึงชว เขา สู้ ราช นิเวศ เขต นคร ใต้ รัก ม่อน ตาม ที่ ทั้ง สี่ นาย จวน เว
ลา นวินทร์ บัน ชัก มา เสรี จว จาก ชัก ศักดิ์ ผา ผัน นาย มี ศพา เฝ้า เตือน ให้
เกลื่อน คล้าย เจ้า คุณ ผ่าย หู ใหญ่ ที่ ไศสคลา คุณ พระนาย คุณ มณเฑียร
ทั้ง ทวี พี่ ชุน จว ที่ ล้อม จัก ชัก ภาษา ค่าง คำ เนิน เติง ท่วน ลึกลับ มา ชยุก
คอย ถ้า ชยู่ ใน ห้อง ช้อง หน ทาง ภาส สอง ห่ม อักคะเรศ เกษ สมร เหมือน จันท
นวลของ ไม่ หมอง หมาง พร้อม พระ ชัยยวงษ์ องครักษ์ นาง แด่ ล้าง ทั้ง ๓ เณจ

ท้าว รวย เสกข์ ออกจาก ทวาร วิมาน รัตน์ เหน่ ชนิด ทูต เฝ้า เป็น เหล่า หลาย
จึง ก้ม เกย น้อม นอบ นอบ พระ กาย บันดาล ฝ่าย พวก เขา เหล่า ชุน นาง ก็ ก้ม
รับ เหมือน กับ บัง คม บาท แล้ว ถี ราบ เยื้อง ย่อง ไป ห้าง ขวาง เสกข์ นั้น
อยู่ ยั้ง ที่ เก้าอี้ กลาง ให้ ปรากฏ ยศ อย่าง ทรง ทูต ไทย ต่อ ไป ซ้าย ฝ่าย ลอ
กรม ท้า นิ่ง ทรง หน้า ราชบุตรี เซย องค์ ใหญ่ อุบ ทูต ที่ สอง รอง ลง ไป
เขา จัก ให้ นิ่ง ทรง องค์ บุตรี แล้ว เทียบ แกว แแนว เนื่อง ข้าง เบื้อง ขวา ให้
ทูต ที่ สาม นิ่ง ทาม ที่ ทรง กับ อาสน์ เจ้า ราช สามี แต่ ทัว พ้น อยู่นี่ ทรง
องค์ มารดา อัน ชุน จร เจน ทะเล ไท เรือน ฐ์ ให้ คอย อยู่ หลัง ทูต พูท ภาษา
เมื่อ ขณะ เสพย์ รัต โภาสนา นาง พระยามี ใต้ ตรัส คำ หรัส เลย จน สำหรับ
ก็ เสกข์ ดำเนิน นาท ถูก จาก อาสน์ พระ เก้าอี้ ที่ เสวย ไป ประทับ ยั้ง ยั้ง
เหมือน ยัง เกย ไปรต ก็ เปรม ใจ หาย บรรดา ไทย

๑ ครั้น ทูต ถึง จึง พรีม' น้อม ศี โวร ท้าย มา โนช ยินดี จะ มี โหน ฝ่าย
นงศ์ ลักขณ์ เลิศ ลบ ภา ไทร มา ขึ้น ไกล พวก เขา กล่าว สุนทร ทั้ง ถี ภาย นอบ
กาย แล้ว น้อม เกย ต่าง ทูล เหตุ เอก อนงค์ องค์ สมร เสาวณี ตรัส เสรี
เสกข์ จร ทั้ง จันทร เดือน ลับ กลับ วิมาน พระ สามี ที่ สนิท พิศ วาด งาม
สอาด ไร่ ไร่ ทุ่ง ล้า ทาร จึง แหม่ เยื่อน ธาร โยง จู ท้าย ไปรต ปราณ แล้ว
ประทาน หัตถ์ ให้ จับ รับ ทุก ภาย เสรี คำ หรัส ตรัส ตาม ตาม ประสงค์ ก็
เคลื่อน องค์ ห้าง หัน กลับ ฝั่ง แล ราชบุตรี สุก สวาศ จึง นาท ทนาย มา กับ ทนาย
พูท จา แล้ว ลา ไป เจ้า วิธ เลียม เรือง ยศ โอรส เซย จึง แลย พรมา วิชา
ไทรย เสรี ยบุล สุนทะนา ก็ คทา ไคล ประทับ ใน ห้าง นิ่ง จึง บรรดา

๑ คำ หรัส เรียก พวก ไทย เข้า ไป เฝ้า ต่าง น้อม เก้า พรีม กัน ท้าย หรรษา
ไปรต ให้ นิ่ง บน เก้าอี้ มี น้ำชา อีก ทั้ง กา เผื่อ ไล่ ถ้วย ลาย ทอง ก็น ร่วม โต
ที่ เสวย กัน เกย จัก เธอ ผูก มิตร มิตร ไม่ มี หมอง ใต้ คอย ต่อ ซื่อ ใจ ใน
ทำนอง แล้ว เรือ ยั้ง มะ โหรี มี ใต้ พัว พระ บุคทา บุตรี สามี มารดา

นางนวลหง มาทรง นั้ง มั่ง ชัก ไข่ไก่ ตาม ตาม ลำพัง จน ห้า หุ่ม เสี่ยง
ระฆัง ขณณ ที่

๑ นาง พระยา เทน เวลา นั้น ตึกขึ้น เสกข์ ขึ้น คลาไคล เข้า ใน ที่ ข้าง พวก เรา
ทั้ง สิ้น สุก ยืนที่ ก็ จรลี ขึ้น กลับ มา กลับ นอน ต้อง อยู่ ค้างใน วัง วินเชอ
สภาน ไปรด ประทาน ฟูกเยาะ มุ้ง เมอะ หมอน คน ละ ห้อย ไสยา สักการ
จน ทินกร แร่ม ขบ ภาไพโร ฝ่าย องค์ เจ้า ขาสเบิด เลิศ วิลาศ เปน พระ ราช
ลามิส พิศไสม ก็ มา เจ้า ลูก เชอ เสมอใจ พิศ ประโคม ผ่อง ล่งพา ทั้ง แก้ว องค์
มา รับ ของ ผู้ มาล ผ่าน พิกพ ที่ ปราบก ทั้ง พระไทย หมวย ประสงค์ ให้ ทูต นำ
ไป ประสาท ฤทธิวงษ์ ปิ่น ธนงค์ นาง กระษัตริย์ จิตเยก ท่าง ยิ้ม ยั้ง ผ่องใส
ฉวยใจ นัก เทน ประจักษ์ เชิง ขึ้น ดู ทรวงา ทั้ง สอง ข้าง ต่าง คน สนทนา
แล้ว เสกข์ เสกข์ มา กัน กลับ ไป พนักงาน จัก แฉง แฉง อาหาร ล้วน กระการ
ทั้ง เรียง เคียง ไสว ให้ พวก ทูต รัย ทาน ลำราญใจ จน สี่ โมง เสด็จ ใต้ เวลา
จร ก็ จาก วัง ขึ้น รถ ไฟ คัลไล กลับ ถึง ประทับ ไชยเตล เช่น แต่ ก่อน พื
บุรุษ สรวณ หวล สวาส ธนณ นอน นึก สักอัน ทนอ สักอัน ว่าคาน คิต นิจาเอัย
จาก เรข มา ไกล โนม มี แต่ โทมณิศ ว่า ระกำ จิตร เรา เคย อยู่ สู่ สม ภริมย์
จิต แนน สนิท เนื้อ ตมุน ชุ่นอุรา กาลัง เสร้า ยัง ไม่ วาย ระกาย ชุ่น ภธ เจ้า
คุณ ลูกใหญ่ ให้ มา หา แล้ว เส สรวณ ขวน พื นี ลีลา ไป ชม โรง แพทยา
วิทยา คน ทั้ง คำนับ รัย คำ ถ้วย จำ จิตร แต่ หวล คิต มิได้ วาย กระหาย น
ทำ เร็ง รื่น ขึ้น มานะ จรกล ขึ้น นั้ง บน รักร แล้ว คลาไคล

๒ ถึง ทวาร โรง หมอ ก็ ขบ รถ พร้อม กัน หมก เทน เรียง เคียง ไสว บุรพาคร
เยื้อง ย่าง เข้า ข้าง ใน ตึก นั้น ใหญ่ กว้าง วิสุง ลี ขึ้น มี กระตูก คน ทาย ทั้ง
ชาย หญิง ปลาท จิง หตาก ล้า ทำ ชัน ๆ อีก กระตูก คน บุราณ ที่ นาน ครัน
ดู ยืน ยืน เหมื่อน ยัง เปรต สักเวทใจ ทั้ง แต่ หัว ทลอก เท้า ราว แปรค คอก คีตะ
ชอก กลุม มุ่ม เท้า คุ่ม ไท ในตา กลม กลวง ไหว โต กะไร ปาก อ้า ใต้ คุชัน

มีพื้น ฟาง กระ ถูก สัตว์ จัก เวียง เปน รูปไว้ นำ เบื่อใจ เหม ที่ ล้วน ผี สาง
ไม่ คึก กลัว หลอน หลอก ช้าง นอก ทาง ออก เก้ง ก้าง ล้วน กระถูก ลวด ผูก พันท์
บาง ที่ เขา ทารก เมื่อ แรก คลอด แล้ว ม้วย มอด จีว สิ้น ธาตุญ หมอ เขา
เหน วิประสาธ อัครวรย์ ทั่ว รูป นั้น ผิด มนุษย์ บุณฺชน จึง แะ เล่า เขา ไล่ ใน
ซอก แถ้ว พื เหน แล้ว ผม พอง สยอง จน ธนิกา เกิด มา ไม่ เหมือน คน
ซัง พิกุล ท่าง ๆ ทุก อย่าง ไป บาง ที่ เขา สัตว์ ซาติ อุบาทว์ เกิด แผลง กำเนิด
เชื้อ ธนิก ผิด วิไลย ทั่ว เปน นั้น หิว เปน นี้ ที่ จังไร ก็ แะ ไล่ ซอก วาง สล้าง
ราย บาง ที่ ของ เกิด ใน กาย แห่ง ชาย หญิง แต่ เปน สิ่ง วิประสาธ ปลาด
หลาย ก็ แะ เล่า ไว้ หลาก ๆ คุ มาก ภาย ให้ หญิง ชาย ทัศน บรธา มี
ซอก ที่ แะ ของ นั้น ศตย พัน หมื่น ชั่ง ชม ชื่น ซอบ แล ล้วน แต่ ผี ถ้า แม้น
อยู่ เมือง ไทย ไม่ ไบก็ คุ เหม ที่ เหลือ อาไลย ใคร จะ ยล แต่ เทียว เทิน จน รอบ
ซอบ จัง หวัด ไล่ เหน จัก จะ แะ จัง ทุก แห่ง คน ก็ ออก จาก โรง หมอ รวด
ไป ค่ายล ที่ ทำ เงิน ค่อย เพลิน ใจ

๑ คุ รวด เหว เวียง ร้อย น้อย ฤ นั้น ถลาท ครัน ชั่ง ประภีญู กิถ โฉน วิเศษ
นัก ใจ จัก เครื่อง กล ไฟ ทำ สิ่ง ไท สาทัก ไม่ ซัก ที่ ทั้ง แะ คัก ทอด ทวา
วิชา ช่าง คุม ทุก อย่าง ตาม กระบวน ถูก ถ้วน ถี่ ไม่ ต้อง ยาก แก่ มนุษย์ นั้น
สุก ที่ เหมือน กับ มี บุญฤทธิ์ นิมิตร การ

๑ แล้ว จวน กัน กลับ หลง มา พรัง พร้อม ไป คุ บัอม ที่ ใหญ่ ไว้ ทะหาร ใน
นั้น มี คัก ไท มะโหฬาร สูง งดงาม แน่น หด สีส่า ทำ รูป ทะหาร หล่อ ไว้ มี ใจ
เล็ก ไล่ เภาะ เหล็ก ชี่ สิ้นทพ ที่ ชบ ซ่า ถือ ซาวุธ สาทวา เปน ทำ รำ ล้วน
ท่าง ๆ วาง ประจำ อยู่ เวียง ราย มี เครื่อง ครัง อย่าง บุญณ ฆณญู ชีวิตร คน
ที่ คัก ทวยศ ผิด ญุหมาย เครื่อง จำ ของ หลาก ๆ ก็ มาก ภาย อีก ห้าง
ซัง เจ้า เณย ท้อง โทะ ทณท์ แล้ว ขึ้น ไป ขึ้น บน เครื่อง ถัน ตั้ง คุ เปล่ง ปลั่ง
ทอง เพชร วิเศษ สรรพ์ มงกุฎ ทรง องค์ สุภา วิถาวรรณ สारพรรณ อามรณ บวร

รัตน มีพระวิญญูเท่ง ใช้นก พิณบ วัณ วา วา แว แวม แจ่ม จาหวั
 รัตนวิญญู ร่วงระ ระง ชัก ชัก เทียม ทัก แพร้ว พราว ระ บัณ ไฟ

๑ ชม ลำแหวว เสว สรรพ แล้ว กลับ หลัง ขึ้น มา ถึง ที่ สำนักนี้ รัก ชาใครบ
 รัตน์ รุ่ง เข้า มิติพา ภา คัลไล ไป อยู ใน วัณ นิเวศ เขต มณเฑียร ที่ พระ นาง
 เรอ อยู่ ระดู วัณ สโมสร์ สำราญ จิตร สติศย์ สเกียร นำ พระ นาง แด สย้าน
 สยาศ เตียน สิตา เลียน ลาก ถิ่น ใน พ้น วัณ ค่ำกนิก นั้น ยาว วิ สูง สี่ จัน
 เปน ลก ถิ่น แยะกาย ไม่ หลาย หลง เหน ทวาร บาณ นิท มิต กำบัง ก็ รัก
 วัณ หุยก หยอน วัณ สำราญ ประเทียว ใจ จึง มี นักริ หนึ่ง ชอก มา ถึง กล่าว
 แจ้ง แดลง สาร เชิญ พวก ทุท จรจรัส มิ ทน นาน ชม สกาน ไพชนต์ พระ
 มณเฑียร เปน วัณ ช้อง ห้อง หับ ที่ ถับ ลี จรลี เลี้ยว ลัก ลวัก เลี้ยว ณ
 ช้าง ถ้าง ช้าง ช้าง บน เทียว ณ เวียน ทุ แบน เนียน หมก จก ช้าง งก งาม มี
 ห้าง ไหญ่ ห้อง นัณ ลัก วัณ กว่า แต่ ที่ ทำ ผิด เบื้อง เมือง สยาม บวรคา ห้อง
 วัณ นั้น ชนณ นาม วัณ เรือก ตาม ช้อ เลียง เรียง กัน ไป ที่ เรือก ห้อง แพร
 เลี้ยว ก็ เชียว สก ช้าง เหมะ หมก สม ศรี จะ มิ ไทน ภาย ที่ นอน หมอน แพร
 แระ วิไลย แต่ วัณ ไล่ ศรี เชียว สิ่ง เคียว ทาย ที่ เรือก ห้อง แพร แวง ถ้วน
 แพร ผาต เรือก ห้อง เหลือง เล่ห์ ลาก สุวรรณ ฉาย มี จัณ ตาม ศรี สรรพ ทั้ง
 บวรบาย ของ ที่ หาย แปรด อย่าง ต่าง ๆ กัน งาม บาณ ภาย ปลาก ช้าง วาต
 เตียน วิจิตร เจียร แยะ คาย ทั้ง ลาย บัน ผา ผนัง นิท พระบาท สยาศ ครัน
 บ้าง ศรี ถิ่น บ้าง ไล่ ถ้วน ลายทอง บ้าง เกลือบ คล้าย เปน ลาย สิตา ถ้วน ทุ
 งาม ถ้วน ถิ่น วัณ ไม่ มี หมอง ใน พ้าง พ้น ถิ่น เลียน เตียน ลกลง ที่ บ้าง ห้อง
 ทุ พรหม อุดม ที่ บาณ ห้อง ไล่ ไม่ ลาย ประกอบ ประกับ เวียน วัณ วัณ เรียง ภาย
 เปน หลาย ศรี ชัน ของ วัณ หลาก ๆ ก็ มาก มี ประจำ ที่ ตาม แผนก ไม่
 แปรด ปน เสกซ์ อยู่ ห้อง ไทน วัณ ห้อง นั้น เปน สำคัญ ไทน วัณ วัณ ไม่ สยสน
 ของ ห้อง นี้ มี เขา ไป วัณ วัณ ทุท ทำบด ไม่ ให้ ผิด ชนิก กัน เขา หิน ช่อน

๑ ครั้น รุ่งเช้า มีศุภะ จิ้ง จัก รก เชิญ ทั้ง หมอชค หก นายให้ผยผัน ไป
เข้า องค์ นาง พระยาวิลาวัณย์ ใน เขต คัน ที่ ทำนอง ของ พระโรง เจ้า เวียง
วัง ยี่สิบแปด ก่อ เป็น คึก ๆ พิภพ มี บันลังส์ที่ นิ่ง โถง ละ เวลา แดง ๆ ชาย
บ้ายสัก โมง เสียง โกรง ๆ รก วัค อิศกร ล้วน ชนนาง ต่าง จะ เข้า ไป แฝ่ บาท
รวรรค ภารี ภารี สมน ควัน ถึง ที่ ปรีดา สดการ ภา กัน จว ขึ้น นิ่ง ที่ บัง ทว
ยั้งพูด เร่น เรวรา ให้ ฤ ศุช บันเทา ทุกข์ ลาม ไถ่ บ้างได้ ลวน จน บ่าย
สอง โมง เขย็น เหน กระบวน มี ถี ถ้วน อย่าง กระบวร จิตยา เป็น เอก เข้ม
ทรม ทำเนียบ ข้าง เมือง เขา ไม่ เหมือน เขา คน ละ ทาง ต่าง ภาษา เมื่อ หนึ่ง
ลัทธิ ลัทธิกระเวศ เสกซ์ มา มี รก น่า ชึ่ง ขำ นำ คัดไล คือ องค์ เจ้า เม่า พงษ์
พระ วงษา ถ้วน เทียม มา สาม คู่ ทุ ไสว แล้ว ต่อ มา มี ชนิด ถัก ลง ไป
ชะทาว ไล่ เกระ เงิน นำ เพลิน พิศ ทะพาย บั้น ขับ ชี พาชี่ ซาดี ห้า ลีบ ถ้วน
ล้วน ภาว กำเวบ จิตร ปราบ สัตว์ สู้ สงคราม ไม่ ขาม คิต เทิน ทิท ๆ เนือง
แนว สอง แกว ราช ถัก นั้น มา ชี มา ไล่ เกระ เหล็ก รูป ไม่ เล็ก หก ลีบ ถ้วน
จำนวน หมาย ถือ กระบี่ ที่ ขับ ขยับ กาย ทุ เว้ง ร้าย เรี้ยว แรง แผลง คักตา
ท้อ มา ชี หก ลีบ พริบ พริบ พริบ แ่ง ตัว ยัง สกตกลัน ชัน หนักหนา ถือ หวาย
เทก ช่น เงิน กำเนิน คุลา ชี กชนิด ถัก มา หก ลีบ คน ถือ ตะบอง หุ้ม เงิน
จำเวญ เนทว มา โขยเซทว สอง ข้าง ทาง ถนน มารยาตร์ ขา ทว ชานผญ
จก แ่ง ทน ราม วิไลย ปะไร พิศ ชี สี่ ลีบ คน ถ้วน ถ้วน ถ้วน ถ้วน ถ้วน ถ้วน ถ้วน ถ้วน

ทั้งขาว กว้าง ปลาย เปน กลม ทุ กายคม สม สว่าง วา ฤทธิ์ ไล่ เลื้อย ติง ของ
 ถิ่น สิ้น ทั้ง นั้น แล้ว จึง ถึง รถ ที่นั่ง บันถึง ชาตินี้ พระ นาง นารถ เอก ธนงค์
 ทรง ฉายผืน จำหลักลาย ชะวาลิต บัณฑิตสุวรรณี กระจาก กัน กัน ทรงให้ บัณฑิต
 บน หลัง คา ทำ เปน ทวาร นักระเวศ เทียม มา เทศ ที่ คู่ ทุ กาย สม สวรรค์
 ประจำ ถ้วน ขำ คม นำ เขยชม เลื้อยแสง เควียง แดง ทวี ทะหาร ที่ ชัก กระบี่
 ยืน ท้าย รถ ช้างงาม กนี้ กระไวมิใช่ ชั่ว เลื้อย กังเกวใหม่ ช่องไม้ หมอง มัว
 เปน ที่ ยั่ว ยวน ใจ ให้ แล ลาญ ช้าง หลัง ถัก มา ถึง อิศวราช ผก ผก ผก
 ผก กลาง ทะหาร แดง เควียง ไทย ที่ ได้ บรรณการ พระราชทาน ไป แด่กรุง
 ทุ รุ่งเรือง ครั้น ที่ หลัง พาคีมี ทะหาร แสน สะคราน มัน มะ เกระ ของ
 เหลือง ทะพาย บัน ถึง กระบี่ ที่ ขำเลื่อง เปน สองแถวแนว เนื่อง ทาม กัน มา
 ถ้วน ชี มา คำ นิล สิ้น ทั้ง ร้อย งาม ไม่น้อย เติง รวย ทาม ช้าย ขวา ครั้น เอก
 ธนงค์ ชักกระเวศ เกษ ภาณุ เสกซ์ ศลา ถึง ที่ ปาตีเม้น มี ทะหาร ถือ ขวาน ปลาย
 เปน กลม ขำมหิกล ชมิง ทั้ง ชิง ชม่น ยี่สิบ ถ้วน เรียบ รวย ไม่ กระเด็น
 ถ้วน แดง เปน สกอกกลัน ชัน ท่วง ที่ ท่อนี้ ไป แด่พื้น บัน ปลาย หอก หกสิบ
 บชก ยืน คำนับ อยู่ กับ ที่ คน เติง นำ สามสิบ ราช คิย ที่ พระ มาลา กำหมั
 ศรี บวร ทั้ง มงกุฎ เพชร แพร้ว แว่ว สว่าง มี ชุนนาง เชิญ ประจำ นำ ไป ก่อ
 เมื่อ เสกซ์ จาก-รถ มทพร พระ สามิ เหยียด กร เกี้ยว ประคอง

๑ ทรง สไบ กำมะหยี่ ศรี สุธา ทุ แดง ผาสุก ที่ ไม่ มี หมอง ขาว ประ
 มาณ สิบ สกอก ทอก เปน ทอง กว้าง สัก สอง สกอก งาม อวาม พราย ษัทธิ สาว
 สอง นาง เคียง ข้าง คู่ ถือ-วิม ภูษา เติง เชิญ ถวาย ถัก ออก มา เสน่-เก็ก สี่ นก
 คอย ยก ฉาย กำมะหยี่ ทาม ลีลา ทะหาร ถือ ทะบอง เงิน เติง สุก ท้าย ที่ คู่
 เคียง เรียบ รวย เปน ช้าย ขวา เสกซ์ ชัน พระ ที่นั่ง อลังกา ฝ่าย พระ สามิ นัง
 บันถึง ช้าย ราชบุตร สุก สวาศ อยู่ ชาตินี้ ขวา เสนอ แม้น แทน บิลา ทุ เติง
 ผาย แต่ ไม่ เท้า พระ ที่นั่ง บันถึง ศ พราย ด้วย สอง ฝ่าย ทำ ยศ ท้อง ถก ถง

ขุนนางหนึ่ง จึง เชิญพระแสง ทาบ ยืน ถวาย ริม ราช อาสน์ ระวัง อีก คน
 หนึ่ง เชิญ มงกุฎ วิสุทธิ ทม สอง ถวาย อยู่ ข้างขวา สว่าง งาม ที่ คน ถือ หวาย
 เทศ อยู่ เขต ร้าย ข้าง หน้าฝ่าย พวก ขุนนาง หนึ่ง ออก หลาม โดย ภาณ ศักดิ์
 ศรี ที่มี นาม แต่ง ตัว ทาม ยศ อย่าง ลำปาง ทา อัน พระจอม สากด วิมล สม
 ราช จันทร แล้ว ผ่อง ห้อง เวหา นลธอง องค์ ทรง ไชยพัตรา อีก เครื่อง อาภรณ์ ถ้วน
 แท้ ถ้วน เพชร เพชร พราย แพร้ว แว่ว แวม แฉ่ม กระจำง แสง สว่าง เรือง
 จารึก ฑู ทวัศ เทวาร์ เป็น รุ่ง ร่วง ช่าง โชค หมก ทุก เมศ ครั้น พร้อม เสรี
 ทรง อาน สาร สำคัญ เป็น เรื่อง ราว บำร ประกาศ ราชกิจ จบ ลีลิต โสมฉาย
 ก็ ฉาย ฉ้น ถง จาก อาสน์ ขึ้น ยิง วิง สุวรรณ ฑูศ ก็ กลับ รวจริต มา โสเทส

๑ แล้ว ไป ลา กลาเรณชน สอดผู้ใหญ่ ว่า จะไป ตาม ขาวมณั์ เทียว ชม เล่น
 ใน หัว เมือง ของ อังกฤษ ภา จิตร เขียน จะได้ เห็น ไก่ กล ที่ คน ทำ เขา ยอม
 ให้ ตลา ไคล ตั้งใจ หัว ก็ ขึ้น หลัง โดย ทวน ถ้วย จวน คำ ถึง โสเทส เอน ช่อน
 ร้อน ระก้า โอ้ จะ จำใจ ขำ น้า ว่า คาน ไม่ กำหนด ว่า เมื่อไร จะได้ กลับ ทั้ง
 แท้ นับ วัน เปลา เสรี สงสาร ป่าน ชะนี้ ขนิฐา ยุพาพาน จะ เบิก บาน ฤฎ
 ระยม กรม ฤไทย แต่ ว่า จวณู ครอบ ครอบ จน ย่ำ รุ่ง น้ำค้าง พุ้ง พรหม พก บุก
 ไสว ก็ จาก ห้อง ไสยาสน์ ขนกลใจ ภา เทียง ได้ เวลา ภา กัน จร แสน สง
 สาร แต่ ท่าน มณเฑียร พิทักษ์ ยัง บัวย นัก แงบ ระงับ อยู่ กับ หมอน เป็น
 เพื่อน ยก ลำบาก มาใน สาร คิด ขาวมณั์ เพราะ มิได้ ไป ด้วยกัน เมื่อ ควรา
 ทุกข์ ร่วม ทุกข์ ครั้น สุข พวาก ต้อง จำ จาก จร ไกลใจ กระศัลย์ จึง ผาก ผั่ง
 ลั่ง หมอ แล้ว จรจิตร ก็ รับ ฉ้น ฉาย หมก ขึ้น รถ ไฟ

๑ ใน ราง สอง ข้าง ทาง วิถี มีไว้ นก สาลิ แล ไสว นก เจ้า โภช บ้าง เป็น
 นก ฤฎ ว่าไร เขา ปลุก ไว้ ขาย กัน พาน จะ แพง เมื่อ ถึง เทศกาล หนาว เป็น
 ควรา ชัก ทุก สิ่งสัตว์ มัก ลา ดิน ฤฎ แท้ง ทัว ทั้ง เมือง ชื้อ หา ภาดา แรง
 ต่อ นก แล้ง ฤฎ สด จึง งต งาม บ้าง ทำ สวน ทำไร ไว้ ปลุก ผัก เป็น ทอก

ผัก ถั่ว แก้ว แผล ออก หลาม มี บ้าน เรือน คุง พาก ล้วน ตึก งาม ใน ที่ ตาม ทาง
 รถ บขร แม่ น ภูเข เลาก กัด น้า ขวาง ก็ ทำ ทาง ทล ุ กลวง รวง สิงขร
 เหมือน อุมงค์ ทรง ทวธ ไม่ ย่อ ก บัน ซึ่ง ขุด พลน ทำ หิน กิ่ง ดิน ทวธ ถ้า
 ทาง ยาว าว สัก สอง ร้อย เส้น มี ก ไม่ เหน สิ่ง ไร น้า ใจ หาย บาง ที่ ทาง น้อย
 ล้น จะ บรรยาย ก็ มาก ภาย เหลือ ถิ่น พัน ปี ญา บาง แห่ง ก่อ เป็น สะพาน มี
 ชาว ไทล เวช เกิน ไก่ วน นั้น ชัน หนัก หนา แต่ ข้าง ล่าง ทาง รถ ไฟ เขา ไป
 มา คุ ก็ น้า หลาก จิตร ซึ่ง คึก การ บาง ที่ ทำ ล้า คลอง เป็น สอง ชั้น ข้าง
 บน นั้น ก็ มี น้า ล้า สะพาน ข้าง ล่าง ขล ล้น ไทล ไท สะพาน เวช ชั้น ล่อง ห้าง
 ชาร ห้าง สอง กลอง กรัน ถึง เมือง เบอ มิง ซ่า ที่ สำนัก นี้ เจ้า อยุค ภาภ รถ ไฟ
 ค่อย ภาย หมอง เหน ำ เจ้า เมือง มา คำนัน คอย วัธ รอง ค่าง ย้ม ย่อง คุก วัธ
 พุก ทัค ทาย เขา เชิญ ให้ ไป อยุ โสเทส ตึก ขนาด นึก หนาว ใจ มิ ไคร่ หาย
 ค่อย วัธ วัธ หลับ นอน ผ่อน สบาย จน รุ่ง สาย สุริย ศีรี ระวีวรรณ ฝ่าย เจ้า เมือง
 จัก ญง ตก แห่ง รถ มา วัธ ทุท ไทย หมด ให้ ฝาย ฝั้น ไป ทุท ที่ น้า าว สารพวรรณ
 แห่ง หนึ่ง นั้น ทำ เครื่อง ทอง เหลือง ล้วน กับ ที่ ทำ เบี้ย ทอง แทง ด้วย แวง จัก จ
 วิเศษ นึก เวท ที่ ไท ถึง ถ้วน ทั้ง ด้ ด้ ด้ ทอ ก ตา ถ้า ประมวล โดย จำนวน โมง
 ละ แล่น แล่น ทอง แทง ทั้ง ที่ ทำ เครื่อง แก้ว แวว กระจำง เจียร ไน ไส สว่าง
 เป็น ศีรี แล่ง ที่ ทำ เหล็ก ศาร พัท จัก จัก แง ทั้ง คน แกล้ง แล้ง สรรค์ ด้วย
 บรรจง อีก ที่ ทำ เครื่อง กระดาษ ภาค น้อย ใหญ่ ทั้ง ด้ ด้ ด้ ของ งาม าว ตาม
 ประสงค์ คุ มาก ภาย หลาย สิ่ง ล้วน ยิง ยง เขา ซึ่ง ลง น้า มิน ได้ เขียน ภาย ของ
 ๑ แต่ ภาภ อยุ เมือง นั้น ลี่ วัน ถ้วน แล้ว จึง ท่วน มา ชัน รถ หมด ทั้ง ผอง จาก
 ภูรี วัธ ไป ทั้ง ใจ ปอง จน บ่าย สอง โมง ครึ่ง ก็ ถึง พลัน ชื่อ เมือง แมน เซค
 เจอ เซอ โคน คุ โต ใหญ่ ยาว กว้าง ซึ่ง สร้าง สรรค์ เป็น หัว เมือง แต่ เพียง
 นี้ ยัง ที่ วัธ สารพวรรณ พิศ เพลิน จำ เรณู ภา ภ รถ ไฟ ไป ประทับ เจ้า ภาภ ที่
 ภูรี วัธ ภาภ นี้ ก็ มา ทา แล้ว เชิญ พวก ทุท ไทย ให้ ไกล ภาภ ชัน รถ ภาภ วัธ

ไป ที่ ภัต ให้เลี้ยง คุณวราภ สหาย จิตร เข้มขุมมิตร ร่วมใจ ไหว้รู้จัก กิต
 ชื่นชอบ.ชอบ.คุณ การญ.รักษ์ มาชวน จัก พุท. จา แล้ว ธารไป ข้าง พสก. เภา
 เจ้า ที่ สวีไลศณ. จน ภาณ.มาศ.เปื้อง เข้มมา.หลิม.ม.โศก ชวน กัน แต้่ง ภาย
 แล้ว.ศ.ลา.โศก คุ.เกรียง.ไฟ ล่า.ฝ้าย.ท้าย.สำลี อีก ทั้ง จัก.ร.ทอ.ผ้า.สาร.พัด
 ข้าง.เจ.น.จัก.ออก.กัน.ประ.สน.ศรี ของ.ชิ้น.นั้น.พร.ณ.จะ.จัก.ที่ เจ.พั.ภ.ทวี
 ชย.ศ.ภ.วิ.แล้ว.จาก.จ.

๑ ขึ้นรถไฟไปเมืองลิเวีย เห็นเขา งาม ชื่น วิม กะแซ แล สดชื่น กำปั่น
 หมด ลูกค้าในสาร • ได้ กัก ผ่อน เบี้ยวมา เปรน ทำ เรือ บาง ชู้ นั้ มี หัวใจ
 ฆ่ากันมา หลั่งน้ำใส แก้ว สว่าง กระจ่าง เหลือ เหลือ กะ เส่า ซิล ออก ไก่ ไม่ ไม่
 งาม ช้าง ชู เกื้อ ก่อ หิน ดิน พัง ครั้นกำปั่น เจ้า ชู ประทุ บิก ก็ มิด จิต
 เหมือนไฟไว้ใน ถัง ลูบ น้ำ ธง แห้ง สนิท ด้วย บิด บัง เรือ ก็ นั่ง อยู่ กับ
 หมอน ไม่ คลอน แลลง คน ทำ การ นั้ ขึ้น กับ หัน หิน ไม่ มี หิน ไกลละ ที่ หัว
 ที่ แห้ง ชาติ อัง กฤษ กิด ฉลาด รู้ จัก เจง ใน ตำแหน่ง ลิเวีย มี ชู ราช วิม
 แม่ น้ำ สอง ช้าง สด้าง เส่า ทั้ง พง ช้อ กะ เส่า ถ้ำ เหลือ หลาย สุก ระ นั้
 งดงาม จน ทา ทาย ชู มาก มาก กับ สัน หัน ประมาณ ไต้ ชู เหน่ แห้ว ก็ กลับ
 ไป ยืน ยั้ง หยุต เอน หลั่ง ปรีดา กิน อาหาร จน สิ้น แสง สุริยณ อนุเคราะห์
 หนักมาน จัก เจง ทด แ่ง รก

● แล้ว มา แจ้ง กิจาธัมมโคธบ จะเชิญ พวกทูตไทย ไป ทั้ง พระภิกษุ สามเณร
พร้อม ว่า ที่ งาม งาม อัน ปากกฏ มี อยู่ใน บวร ต่าง เปรม ปรีดิ์ ชื่น ชื่น ชื่น ชื่น ชื่น
โส ก็ ทลวาท ตาม แนวนว วิถี ถึง นำ ที่ งาม ประทับ ว่า คับ คิ จึง จรติ
เจ้า ไป คับ ใจ ของ เจ้า แล เทน พวก ไทย ที่ ใจ จิต ฝ่าย อังคฤช ทวี เกษไชย
เจ้า ของ ก็ จึง มา ทำ คำ นัย แล้ว รับ ของ ให้ อยู่ ทั้ง จอม อนงค์ เกษไชย ทรง ทู
อัน สามเณร เทน วิเศษ ตาม เพศ เจ้า จะ กว้าว เกลา กลอน การ ว่า งาม ทู รอ
จิบ เวียง ธาธา เปน มักรู้ ทั้ง มี ผู้ ผิด ผัน จน ชำ แณ ที่ กว้าว มา เมื่อ ถอน พณ

ละคอน แรก หัก แปลก ๆ ทำ เล่น เซน ทะหาร ไล่ให้ไป ถึง ขึ้น ขึ้น ทะยาน
 พาศิขาน ทำได้เหมือนใจ คิด แล้วได้เห็น ว่า แท้ ก้าว เปน ทำ ฝ่าย ซาซา
 เก้น ก็ไม่มีผิด ให้กิน โทะ อย่าง ฝรั่ง นิ่ง สถิตย์ ก็ ตาม จิตร สารพัดไม่ จิต
 นาย เรียก เข้ามา ทักทูลให้ ชุบ หมอบ แล้ว นบนอบ เคียม คัล ชัน ใจ หาย
 แต่ขึ้น สักว เขา ยัง หักได้ แยมคาย ที่หลัง ชาย บริษัท เหน้ ม้า เมิน จึง เขา
 ด้ มา ม้วน ให้กลม กล่อม แกล้ง แอบ ช้อม โยน ขวาง ไปทาง เหน้ แล้ว ลง
 เอาซาโนย ให้ทำเนิน เทียว ทม เกลิน ทา ด้ นั้น มา พลับ ม้า ก็ ก้ม ทม กิน ตาม
 กลิ่น ด้ คาย เขา มา เหมือนใจ ที่ หมอย มั่น เจ้า ของ แกล้ง ทำ เปน ไม่ เหน้
 มั่น สิ้นทพ นั้น คาย ตาม ด้วย ความ กลัว จน เจ้า ของ รับ ด้ ม้า จึง หยุด
 วิเศษ สุก ฐู ะไร มีใช้ ชั่ว ที่ หลัง ทั้ง ไป ที่ อักคิ มัว ม้า ก็ ด้ ด้ ลาก ด้ ไป
 นำ มา เจ้า ของ รับ แล้ว กักขับ ว่า ม้า มิ่ง เขา จะ ทั้ง ด้ ไป ใน เวหา จง
 คอย คาย รับ เขา ทุก ความ ครา ขยำ ให้ ด้ ตก ขึ้น ถึง พื้น ดิน แล้ว ม้วน ด้
 โยน ไป ใน ซากาษ พาศิขาน รับ ได้ดัง ใจ ถวิล ถึง สาม ยก มี ให้ ตก ถึง
 ธวณินท์ เปน ยอด สิ้นทพ เลิศ ประเสริฐฐาน แล้ว มี คน หกคะเมน เล่น ด้
 ลวด ฐู เก่ง กวด เหม ประทก ชั่ง กล้า ทาน ครั้น จะ ว่า พรพณ เหน้ ซ้า การ
 ยัง วิถาน มาก มาย หลาย ทำนอง ละคอน เล็ก กลับ มา เวลา ตึก นอก นึก
 ทนาว ใน น้ำใจ หมอง ถึง โขเตล เหน้ กาย ไม่ วาย ทรง คะนึ่ง น่อง เคย สนิท
 แบน นิศา เมื่อ โกล นาง ห่าง นุช สุก วิตก ใคร จะ ตก กอด มิตร ขนิฐา
 พี่ เปลี่ยว ใจ ฝ่าย เจ้า เปลา อูรา เหลือ บัญ ที่ จะ อย ประสบ กัน ทุก วัน นี้
 . เปรมปรี เมื่อ ยาม หลับ นึก ว่า กลับ คั่น ห้อง ประคอง ขวั้น ด้ อึง แอบ แบน
 ทรวง ทรง ชีวัน ครั้น สิ้น ผัน ขึ้น ด้ เศร้า ฤไทย จน รุ่งราง สาง แสง แจ้ง
 กระจำง ไม่ เหลือ ท่าง ห่วง คิด พิกไสม อยู่ เมือง นี้ สั วัน ก็ คัลไล ขึ้น
 รด ไฟ พรหม กัน มิ ทน นาน

๑ กลับ มา แมนเซตเคอเฮอ นี่ เกะกะที่ นี่ก็ หัวเราะ ทั้ง ทุกข์ สนุกนี้ สมนาน
 แท้ วัน เวียน ไป มา ให้ ชัก การ คึก วาตาน กำๆ ทำ กระไร ถึง วัน กรุก
 ข้าง อังกฤช ทุก ทิศ สถาน ต้อง เว้น งาน การ ห้าม ตาม วิสัย เขา บัด ห้าง
 เลิก วัน ทุก บ้าน ไป เขา ถึง ไม่ ออก แกรม มา แซม เรือน เวลา คำ เลี้ยง ดู
 หมู่ พี่น้อง ทั้ง พวก พ้อง พงษา บรรดา เพื่อน ต่าง แต่าง หัวใจ เอี่ยม เทียบ ย่อม
 เยื่อน คุฏลัก เกิดขึ้น ร้อง เล่น บ้าง เห็น ว่า นักเลง เล้า เมฆ เซ เติบ เป้ ขึ้น
 ลื่น ไก่ ลื่น พุก มาก ถลาก ถลา ประ สว สลัด แก่ เล้า เม้า ประจำ พวก ไทย ขำ
 หยิบ ขยับ ลุ่มทะวัง ได้ ยืม ย่อง ม่อง โส สบาย จิตร ถึง น้อย นึก ภอ สม ชารน
 หวัง อัน ค่าย ใน หมวย ประจัน พัน กัดถึง เพียง ค่าย นอก แล้ว คง พัง ทะลุย เลย
 แท้ หัว พี่ นี้ ไม่ ธาร ขยาด ยัน ให้ หัวนี้ ๗ วิญญา นิชา เขย เรา แก่ เล้า ถ้า จะ
 เข้า ไป ชิก เขย เขา คง เสย เขา ด้วย สกอก ออก ระวัง เปน วัน เล่น วัน ไว้ มี
 ไต้ ถือ ผู้หญิง ขี่ ผู้ชาย ยุค บ้าง ผูก คว. อังกฤช รุบ กัน ด้วย ปาก ลำบาก ทา
 พวก ไทย คว่า ด้วย ตะมูก ถูก ไม่ เขา ครั้น คึก คื่น กลับ คื่น เข้า โสภณนี้ หน้า
 ค้าง หยาด เยน ทรวง ยิ่ง ง่วง เหงา ก็ กลับ เรือย เนือย ชอน ม่อน ทะเลา จน รุ่ง
 เข้า แหม่ม แฉ่ง แสง ตะวัน

๑ อยุก อยู่ สาม ราชวิ แล้ว ถีลาศ พร้อม ทั้ง ราชทูต ใหญ่ ก็ แลย ผัน ขึ้น
 รถ ไฟ จาก ที่ บุรี พลัน ถึง ขอบ คั่น เขตฯ เมือง เมือง ชีพิต เขา ทำ ของ
 เครื่อง เหล็ก ทั้ง เล็ก ใหญ่ บึง ทะใบ ลัว ขวาน สว่าน ลื่น คน ออก ชื้อ ฎ
 เลื่อง กระเบื้อง ดิน เปน ที่ ถิ่น นัยถือ เครื่อง มือ คม อยู่ สอง วัน ชื้อ ห้า สาระ
 พัก ไม่ ช้อง ชัก ของ สำหระ ไร่ เสรี สม ขึ้น รถไฟ กลับ หลัง คั้ง นิยม ถึง
 บุรี ที่ ประถม เมื่อ แรก ไป แวะ เข้า ภู มิ เมือง นั้น สอง วัน ถ้วน ตะวัน จวน
 เจียน คับ ลับ ไศล จึง ขวน กัน มา หมก ขึ้น รถไฟ ที่ ท่าม ครึ่ง ถึง ใน ลอน
 กอน แคน เข้า โขเตล เปน ผาสุภาพ ค่อย ชิม ธาร อากี ม่อง โส แสน
 เทน ทัด เพื่อน เหมือน ญาติ เมื่อ จาก แคลน ถึง ยาม แคน ภอ ไต้ ก่อ หัว ร่อ กัน

๑ อยู่ วัน หนึ่ง จึง องค์ ยืน ณ ธรณี มี ประสาธ ทรวิ สัตว์ ช้าง ชนิน ให้ จัก
รูป พรต ไทย ถวาย พลัน คน สำคัญ ทา หนย ถ้วน ชายชาน ถึง กำหนด ที่ จะ
ไป ให้ เขา จัก ก็ พร้อม พัก ภาว เรียง เคียง ขนาบ แต่ ทิว พืช ไม้ ใช้ ไม่ สำคัญ
บอก อาการ มี วย ไป มี ไ้ จร ทั้ง หัก คน รวกล ชัน วัฏ ถึง เกศา ช่าง สถิตย
กิต ภาย ถน ไม่ ฤทธา เกลื่อน เหมือน ละม้าย ทั้ง ภาย กร แล้ว วัช วัช น ตัน
หลัง ยัง ลำบากนี้ จะ

บท ๘

๑ ขึ้น สอง วัน เสาวณีย์ มี อักษร ทาง สุนทร มา แดง แจ้ง ประจักษ์ ด้วย
ปรโมท ไปรค ปราณ เปน การ รัศมี ให้ เชิญ จัก ทูต สยาม ทั้ง สาม หนย กับ ทวี
พืช ภาว ไกล เข้า ไป แล้ว ทู ว่า แท้ ถ้วน ชุน หนย สลัก หลาย พร้อม จิตา เมื่อ
มี ทั้ง หนย ชาย มา ว่า ร่าย เวียง วัน ชัน ขาวมณ ใต้ ทราบ สาร กำม ๗ ทำ ไน
เปน จน ใจ ใช้ จับ ยับ ทับ ถม สุก ตำรง ทรง ภาย หมาย นิยม แม้น ชัน ช่ม
ก็ เหมือน มา ชั่ว เรา ฝ่าย ท่าน ทูต ทั้ง สาม แดง ตาม ยศ แล้ว ชัน รก คิล ไร
เข้า ไป แล้ว ใต้ คุ เล่น เท้น ว่า งาม ไม่ เบา อยู่ จน เขา เลิก พลัน ชวน กัน มา
๑ ขึ้น หก คำ เตือน สาม ทำ การ ใหญ่ รับสั่ง ใช้ ชาย หนึ่ง ออก มา ทา ให้
พวก ทูต หก หนย นี้ ไกล ฤทธา ทัก ภาว แท้ เปน คาว ตี ครั้น ถึง วัน ที่ กำหนด
ระทก ทูต ๗ ไม่ มี สุข ไรย รูป ยับ ชุ่ม ศรี จะ บอก บัวย รำ ไป ก็ ใช้ ที่ หัก
จำ ใจ จวลี มา ชัน รก สาร ฤทธิ ชัย ม้า ภา ลี ฤทธา ก็ ถึง ราช วัง สุวรรณ ด้วย กัน
หมด เข้า ไป นั่ง ตาม ชัน เปน หลั่น ลก ทู ทรง ยศ โคมยง องค์ พระ นาง
ว่า กับ หนิง ของ เจ้า อาละเบิด งาม ประเสริฐ สาร พัก ไม่ จัก ขวาง ควร จะ
ชม สม สว่าง เปน ทำ ทาง โดย ยศ อย่าง วงษ์ กระษัตริย์ จิต ภา เกรีย ร่าย ชาย
เรียง เข้า เคียง คุ พินิต คุง ก งาม ตาม ภาว เหน ที่ เหมือน เรือง ภาว ที่ กล่าว
มา ว่า นาง พ้า จับ ระบำ ทำ กระบวน กับ ฝูง เทพ เทวาวา ฤทธิ ประคอง

จิต เบียง ชม พิรมย์ สรวง อัน ฝักริ กับ บุษบ ไท ผก ขวน ก็ บ่มม ยวล จิตร ใจ
 อาไลณ ทาญ ครั้น สิ้น เพลง ชัย ชยุต บท สุก ท้าย เลกซ์ ฉาย เสพย์ผลา ภักธา
 ทาร พรหม ท้วย เหล่า เจ้า พงษ์ พระ วงษ์ วาล เสาร์ สำราญ คีน กติบ มา บับ
 ชัย ไปรก ให้นา ไทย ทั้ง สิ้น ไป กิน เลียง มี ของ เคียง ทาว ทวน ไล่ งาน ทั้ง
 อีก จำ เปน น้ำ อุ่น หนุน ประทัง ชุนผอง ทั้ง ภรรยา ก็ มา กิน ประมาณ หมู่
 เสนา สัก ท้า ร้อย มิใช่ น้อย นัง เรียง เลียง จน สิ้น ทาง ยินดี ปรีดา ไม่ วาณิน
 ครั้น อิ่ม ชื่น คื่น ถิ่น ที่ ประชุม ผลัด กัน กิน ผลัด กัน เค็น เล่น สนุกนี้ บันดา
 ทุกข์ ถ้วย ทัว มา มัว สุม เปน การ บิ มี วัชสัง ทั้ง ชุนนม จน ห้า หุ้ม เสกซ์
 ชื่น ก็ คื่น มา

๑ ถึง กำหนด วัน นก หัก ทะทาว แทย สถาน หุ่น เณร วัม เนิน เสา มีศพา
 ึ่ง แจ้ง แห้ง กิชา เชิญ ทูตา นุททุท ไทย คัลโล รร ชื่น สู่ รก หมด ท้วย กัน วัช
 ผัน ฉาย ไป ถึง ชายา ที่ แกว แกว สิงขร เทน ทะทาว ึ่ง กันถัท ษักร ุ
 สกลอน แล หลาม เปน สาม กอง พวก ม้า ขาว ๆ งาม ตาม หมวกหมู่ ะวกล ม้า
 แกร ๆ ุ ไม่ มอม หมอง พวก ม้า คำ ๆ ที่ ที่ คำของ คำรณ ร้อง เรียง ร่าน ทาร
 ประจน พวก คำเนิน เคน เท้า เปน เหล่า ทลาย ถ้วน แด่ง กาย เลือ สลับ ไม่
 สับสน ทุก หมวก มี บัษภย์ สำทวย พล เสียง กลอง รณ แตร ร้อง ถ้อง ลำ
 เนียง ทะทาว หัก จักเรน ลำเหนียก แน่ แต่ ภาอ แตร เป้า ทั้ง ไ้ ฟัง เลียง,
 ก็ ออก เคน ไทย ะเบียบ ุ เรียง เรียง เปน ุ เคียง มิ ไ้ ปน สับสน กัน ทะทาว
 ม้า จรลี ที่ ละดับ ไม่ คังคัย แวง เสือก ชัง เลือก สรรค์ ทั้ง แตร ทำ จำ ขาว
 าว สัก พัน เมื่อ หัช นั้น เสมอ ทนั ทา ประทัง เจ้า ผัก ฝน จน ที่ ัฐ ที่ ท่วง
 ไม่ เคย ถ่วง ชื่น น้า แล ล้า หลัง ภาอ ไ้ ยิน บับ บัง เสียง ถึง ตึง เหมื่อน ะ
 วัง วั ไม่ อยู่ ุ ทะยาน าว เจ้า วัช โพธิ์ ไม่ หนี ทลย แต่ สันทพ อาษา ยัง
 กดั ทาน เคย ัฐ คิก คัก สอน ไ้ รอน ภาญ ึ่ง แจ้ง กลล ใน กล วนวงษ์
 ุ เหล่า หล่ง ว่อง วั มิใช่ ชัว แต่ ละทัว ไ้ ทั้ง หวั ประสภค์ ไม่ เชน ขึ้น

มันไฟใจ ทะนง ทั้ง รูป ทรง ล้ำล้ำ มั่นคั่น โศ เจริญ ผลาก อาฯ ทาร ใน การ รบ
 รั้ว หลีก หลบ ลอย เล็ด วิเศษ โศ จน เบี่ยง บ่าย ซ้าย ศรี สุวิโย ก็ กลับ โขเทล
 สถาน สำราญ รมย์

๑ เดือน สาม ขึ้น สิบ เบ็ด คำ จำ จกหมาม จะ เริ่ม ราช แต่ง งาน พิเศษ สม
 พระ บุตรี ศรี สวัสดิ์ กัทธ ชม ให้ เคียง คม คู่ เคลา เจ้า วิธเลียม เธอ เป็น
 ราช กุมาร ชาน สมร อยู่ นคร ปฐา ไร่ ไร่ เอี่ยม แต่ ต่าง ซาดี พงษ์ พันธุ์
 ภา ทิน เทียม ผู้มี เอี่ยม ยั่งยืน ไม่ ชื่น ภา ถึง กำหนด ฤกษ์ ฟ้า เวลา สาย
 พระ โดม ผาย มิ่ง สมร อัยยร สวรรค์ ให้ เชิญ ทูต สาม นาย ชาย สำคัญ กับ
 ทัว ฉั้น จวล เปน สี่ คน ไป ที่ วัด ซาเปด ให้ เหน แจ้ง ใน ตำแหน่ง อาวาส
 สภา ผล ค่าง ขาบน้ำ ชำระ สระ สกนธ์ แล้ว แต่ง ทน ตาม วิเศษ ข้าง เพศ ไทย
 มา ชื่น รด ม้า พยัค ผยอง ย่าง วิม หนทาง คน ผู้ ทุ ไสว ครั้น ถึง โยถ รด ประ
 ทับ กับ บัน ไท ก็ เข้า ไป นั่ง ที่ ทั้ง สี่ นาย สัก คุ่ว หนึ่ง องค์ กวิน นรินทร ราช
 พริ้ม พระ ญาติ วงษ์ วาด ประณณ หลาย ชัก ทั้ง เจ้า อาตเบิก ประเสริฐ ชาย
 ก็ นำ สาย สุก สวาศ ราช อิศา เจ้า มา ใน โยถ นั้น ทัว กัน หมก องค์ ไชยค
 เขย ขวั้น ก็ ทรวา อั้น โดมยง บุตรี ศรี โสภา แต่ง ภาย ถ้วน เพชร เท่า เม็ก
 บัว ชนิด กสง พ่าง พราว ราว มะกล่ำ ที่ เล็ก ล้ำ ย่อม แดว สัก เท่า ถัว
 ผลอง องค์ ผุด ผ่อง ไม่ หมอง มัว สดาก ทัว ขาว ถ้วน นวล ผจง ภูษา ยาว ราว
 ประณณ สัก สิบ สอก เปน ชาย ออก ไป ข้าง หลัง เหมือน ทาง พงษ์ มี นารี ย
 รุ่ง สาว ราว พระองค์ สม ทรวท ทรง สี่ คู่ ทุ วิไลย ทำ เนียร เชิญ ชาย ผัว มา
 ข้าง หลัง เปน ยศ ทวัง ว่า งาม ตาม วิไลย แต่ ฝ่าย เจ้า วิธเลียม เอี่ยม ละไม
 เธอ ทรง ใส่ เครื่อง ทะหาร จำเนญ บุตร์ กังเคง เลื้อ นำ ชม สม ส่าง มี พู่ บ้า
 ทอง อวาม งค งาม สุก คาก เขมฉัต รัต เน้น แขนว อาวุธ ทั้ง ประกาย เข้า สู้
 สู้ สงคราม ครั้น พริ้ม วงษ์ พงษ์ กระษัตริ์ ทั้ง สอง ฝ่าย มา ยืน ราช เรียง อยู่
 ทุ ออก หลาม ฝ่าย ว่า เจ้า สอง ภา ส่าง งาม จึง คุก เข้า ลง ประณณ ประณม ถว

แล้ว ขบ ภัทรวี ไหว้ พระ บน สวรรค์ กระหม่อม คัส พินฺนุ โย สโมสโร พระ คุรุ
ใหญ่ จึง เอื้อน เอื้อน สุนทร ร้อง ขวพร ประกาย บ่าวคน เหล่า นั้น ว่า ใคร รู้
เรื่อง ราว เจ้า ทั้ง สอง ที่ มี ครอบ จะ ให้ ครอบ ประครอง ขววัน จง ว่า กล่าว ข่าว
แจ้ง แห่ง สำคัญ ขณะ วัน ขาว หัก สการว แม้น ไม่ ว่า ฝ่าย หลง อย่า หวัง กล่าว
ให้ แยก ราว คู่ ชม สม สมร ครั้น เจ็บบ เข็ญบ ปาก เลี้ยง ไม่ เกือบ ฆอน แล้ว
จึง ย้อน หัน ทน มา พากี้ ว่า นี่ แนะ สอง เจ้า จำ เพา ภัทรว จง ประจักษ์ โดย
ทันของ อย่า หมอง ศรี ถ้า องค์ ไหน เกี้ยว ช้อง ค้อง ภาคี้ ใน เดียว นี้ จง แสวง
แจ้ง ภาท แม้น คึก คด ช้อ ช่า แก่ง อ้า ไว้ คง ค้อง ไซ วัน พระ เจ้า พิกากษา
ทั้ง สอง องค์ มี ไถ่ ตรี ส วิจนา ท่าง กับ ทน นิ่ง อยู่ ไม่ คุไป แล้ว พระ คุรุ ผู้
เก่า เข้า มา ตาม โดย คะ ที่ มี ความ ช้อ สง ไสย ว่า แก่ องค์ พระ คุมาร อัน
ชาน ไสย ท่าน ตั้ง ใจ หวัง ชม ภิรมย์ รักช จะ รับ ราช ธิกา มา เป็น คู่ แล้ว
จะ อยู่ เรียง บำเรอ ห์ เสมอ คัก คี้ ตาม พระ เจ้า ว่า ไว้ ไม่ ย้าย ยัก จะ พิศ ภาช
ร่วม ทุก ช้ ร่วม คุช กัน ไม่ เชย ชิก พิศ ภาช ทั่ว ภาช ชื่น คง ชม ชื่น จน
ชีวา สิ้น ภาสณ มี ไถ่ ทำ ทุวิธ ให้ ฝัก ธรรม แ่น อย่าง นั้น ภาช โฉน โฉน ใจ จึง
เจ้า วิลเลียม รับ คำ ตาม ที่ ว่า แก่ จึง ฝัก หัน มา ช้าง เจ้า หลึง แล้ว ไล่ ตาม ตาม
จิตร คิด ประวิง เสาร์ ทุก สิ่ง คล้าย ความ ที่ ตาม ชาย ฝ่าย พระ คุรุ บุตรี ศรี
สมร รับ สุนทร ชาย เข็ญ ทำ เมือง หม้าย พระ คุรุ แก่ แก่ จึง เอื้อน เอื้อน
ภิปาย กล่าว ชิบาย ตาม ไล่ ใน ทานของ ว่า ผู้ใด ใคร จะ ขว ยำนว ภาช ให้
มี มิ่ง คู่ มี ภาท สนิท สนของ ฝ่าย ว่า เจ้า ภาสเบิด เลิศ ลของ จึง บะ กอ รุ่ง หัก ภา
ราช ธิกา มา มอบ ให้ แก่ พระ คุรุ ท่าน ผู้ใหญ่ ทั่ว ผ่อง โส แสน โสรม ภาท
พระ คุรุ รับ จับ ภาท สมร มา เอา หัก ขว พระ คุมาร ประสาน ลง แล้ว ย้อน คำ สันญ
ไป ตั้ง ใจ หมาย ให้ เจ้า ชาย ว่า ตาม ความ ประสงค์ เหมือน ตั้ง สัตย์ บัทยาญ
สาบาน องค์ จำ เพา ครอง หน้า พระ เป็น พระ ภาช ใน ใจ ความ นั้น ว่า จัก พระ เจ้า
จะ รับ เอา นวล ภาช ทั้ง สมาน ทั้ง แ่น วัน นี้ ไป ไถ่ แ่ง งาน ไม่ ภาช ภาช

แรม สวาศ นิราษ จร ถึง จนมิตี ที่ ชั่ว ไม่ เลย ละ ตาม คำ พระ โอวาท ประสาท
 สอน สัญญา ให้ ไว้ แก่ โณง ลำธาร ขร เสาร์ สุนทร ทาง หัก กระษัตริย์ พระครู
 จึง จับ หัก ริกา ราช มา วาง พาด หัก ชาย ไม่ คลาย คลีย์ แล้ว อ่าน สัญญา นั้น
 ขึ้น ทน ที่ ให้ เทวี่ ว่า ตาม ทูต คำ ไป ความ ที่ โณง ว่า กล่าว ใน ราว เรือง ก็
 คล้าย เบื้อง บท กุณาร เรอ ชาน ไซ แต่ คลาศ ถ้อย น้อย นิด ไม่ ผิด ไกล โดย
 วิสัย ของ มัทธิ ซึ่ง มี มา ท้อง ว่า จะ พัง คำ ทำ ตาม นว รู้ เกรง กลัว ภัย กัน
 ด้วย ھرรษา จะ ทั้ง ใจ ปรมิ นิตี ภารตศา เสาร์ สัญญา หัก วาง ออก ท่าง กัน
 เจ้า วิธ เลี่ยม งาม ประโลม โดม เมลา จึง ยิบ เขา ธรรม วงศ์ ที่ ทรง สรรค์ แล้ว
 ไล่ วง ธง บน หลง สมุท พลัน ทำ เคี่ยม คัล ส่ง ไป ให้ พระ ครู ท่าน ทา แก้ว
 วย เขา มา จาก หัก แก่ เบ้า บัด เสก อะไร ไป ลัก ครู แล้ว หยิบ แหวน แสน
 ประเสริฐ ขึ้น เชิด ชู ส่ง ให้ กุณาร วย คำ นัย ลา มา สวม ไล่ นัว นาง ช้าง หัก
 ข้าง ของ โคม ฉาย มิ่ง มีตร จนิฐา แล้ว จับ แหวน นั้น ไว้ ใจ วาจา ว่า ครู
 ภา ทรม สวาศ นว เกรี่ ที่ จะ ขอ วย เจ้า ลำ เพา กักร์ ไป เป็น ชัก เชก ของ ค์
 มะเขี่ โดย คำ มั่น สัญญา ไม่ ภาคี ธรรม วงศ์ วง นี้ เป็น สำคัญ จะ ทำ นัย
 เจ้า ทัวย ภาย รวย สมบัติ สาระ พัก มอบ มิ่ง ทุก สิ่ง สรรพ์ เสาร์ คำ ทรัส วาง
 หัก ออก ท่าง พลัน แล้ว คุณ เจ้า อภิวันท์ ทั้ง สอง ของ ค์ ฝ่าย พระ ครู กับ บัณฑ
 ฐาน ติษย์ สวต. ลิขิต ทำ เป็น เช่น พระ สงฆ์ ครั้น สิ้น บท หมก ครอบ ก็ จม ลง
 แล้ว ให้ พระ โนมยง กับ นาง กราน เขา พระ หัก คอ พระ หัก ลำ นัย จับ แก่ จึง
 กลับ กล่าว แจ้ง แดง สาร ว่า พระ เจ้า เรือง ฤทธิ ประสิทธิ์ ชาน ไท ไพร ท
 ปราณ เจ้า ทั้ง คู่ ให้ อยู่ ครอบ แต่ นี้ ไป ผู้ใด ผู้หนึ่ง นั้น ข้า เคียด ฉันท ขวน
 จัก ให้ รักร ฆมอง จง รวบรวม รวม เรียง เคียง ประคอง จน ภาย สอง ชันษา
 ชีวาวาย แล้ว พระ ครู จึง อ่าน วย อวย สวัสดิ์ ให้ บำบัด ทุกข์ โศก โโรค ทั้ง
 หลาย พวก สิบห้า อื่น ๆ ที่ ยืน วย ร้อง ถวาย ไซย พร เป็น กลอน เพลง
 บัณฑ เลื่อง อึง มี นฤนาท ทั้ง พิน พาทย์ ไพเราะ พัง เหมะ เหมง ที่ ใน โนม แก้ว

สนั่น ด้วย บันไดง คุกรุ่นเคือง มาก มาย จน บ่าย บัง ฝ่าย พระองค์ ทรง ราม
 งาม นว กับ สามี่ เสวรี สรวท ก็ กลับ หลัง พร้อม พระ วงษ์ พงศา ตา ประตัง
 ขึ้น เข้า วัง คุช สม ภีรมยา แล้ว ชักกุญ มีคเฬ่า จึง เสา แฉ่ง บอก แฉ่ง ว่า
 เจ้าคุณ บุญ หนักหนา ชัน พวก เรา เหล่านี้ ที่ เข้า มา ล้วน บรรดา คน โสภ
 จึง ไปรท ปราณ ถ้า หาไม่ ก็ มิได้ มา ภย เหน เหตุ ด้วย เปน ที่ ห้าม ระโหฐาน
 ทวท ชนนาง ทั้ง เสวรี มี ศฤงฆาร ต่าง ทะยาน จะ ไคร่ ยล ทุก คน ไป ยอม
 เสือ เงิน มิใช่ น้อย สอง ร้อย ชั่ง อย่า ควรว หวัง คิด ว่า จะ มา ได้ ต่อ สนิท จิต
 เชื้อ เชื้อ น้ำใจ จึง ไปรท ให้ มา คุ อยู่ ในนี้ เมื่อ เวลา อาวาศ อธิกา ราช พวก
 พระ ยาก็ แล เสดา บัดศรี ทั้ง ผัว เมีย เคียง คู่ ล้วน ผู้ดี เหล่า คนศรี พร้อม
 พรัก พนักงาน หมก ด้วย กัน จะ ประมาณ สัก สอง ร้อย เปน อย่าง น้อย เพราะ
 ห้าม ทาม บรรหาร ครั้น เสวรี ขึ้น ยัง วัง สำราญ ต่าง ลน ลาน ขึ้น รถ บทจร

๑ ภา ลั่น แสง สุกยิน สุนทะเบศ จันทร ประเวศ เขื่อง เยี่ยม เหลี่ยม สิ่งขร
 เคียร ทาย ด้วย ครอบ ทาภา กร พัน อ่างร เมฆไม้ มี ปน ศรี สวัสดิ์ ษัตรี เถวีย
 ราช ใช้ อามาศย์ มา แสส่ง แฉ่ง นุสนธิ์ ให้ พวก ไทยไป หมก ทั้ง หก คน
 จรกล เคียว นี้ อย่า รือ จะ ไต่ พัง มะโหรี ส้ารับ ไหญ่ ตาม วิไลย จัย ร้อง
 กล่อม ห้อง หอ ครั้น ทวาท ส้าว จานไซ ตีใจ ภอ พุก หัว รือ เฮฮา ภา กันไป
 มา ถึง วัง ขึ้น ยัง ตำหนัก ตึก เหน คึก คึก คน ผู้ดู ไสว พร้อม เสน่ เสดา ฝ่าย
 นำใน แแต่ วิไลย ตาม ยศ หมก ด้วย กัน พระ จอม โลกย์ แล ประโคม โคม
 เสดา กับ องค์ เจ้า คุ่ ครอง ประครอง ขวั้น ชัก บุตรี บุตรา วิลาจรรณ ทั้ง
 พงษ์ พันธุ์ มา ประชุม ชุมชุม ใน พังชัย ร้อง สอง ฝ่าย ชาย กับ หญิง เสนาะ จึง
 จัย จิตร พิก ไสม มะโหรี รือ เรือยแจ้ว เจื้อยใจ กลม กัน ไป กับ เสียง สำเนียง
 คน ครั้น สี่ ห่ม เสาถณี มี รับสั่ง ให้ แแต่ ตั้ง ภาษา ผลาผล แล้ว ไปรท
 ให้ พวก ไทย ทั้ง หก คน ไป ตำบลด ที่ เลียง พร้อม เพวียง กัน กิน น้ำชา กาแฟ
 แล ขนม มี เนย นม สารพัด ชั่ง จัก สวรรค์ ผลไม้ หลาย อย่าง ล้วน ต่าง พรรณ

เอนก นันท์ คาว หวาน ไล่ จาน รวย มิ้ม สําหรับ เสาร์ กลับ มา ยืนยัง อยู่ เผ้า
 พัง มะโหรี ตีใจ หาย สอง ยาม เสด็จ อัครเสนา จิ่ง คตาศ คตาศ เสด็จ ผาย ผัน
 กลับ ถับ พระองค์ ข้าง พวก เรา เหล่า ก็ ภา กัน มา หมก ขึ้น สู้ รก คั่น หลัง ทั้ง
 ประสงค์ ถึง โขเทล เอน อ่อน นอน จ้าง นึก พระวง หวัง สวาศ ไม่ ขาด ครวญ
 เวลา ตึก ยาม นี้ เจ้า พี่ เอ๊ย ใคร จะ เชย แนน นื่อง ประครอง สงวต เรา เคย อยู่
 สู้ สม ภิมย์ นวล ใต้ ชิด ชวน เชย ชิม กลาง คั่น เคียง เมื่อไร หนอ จะ ใต้
 อย ประสบ ภัคทรา แต่ รำ วัณ จน ระฆัง ประทัง เสียง ก็ ภา ผอย ม่อข หลับ
 อยู่ กับ เคียง สะสี ฆาย บ่าย เบียง ลง ถับ คว ทวาร เลื่อน เกลื่อน คด้อย ถอย
 ลีลาศ ภาณ มุค ผาย พัน บรรพท หลวง พี่ คั่น จาก ไสยาศน์ อเนก ทรวง กัด
 ไส ล่วง เลย ออก นธก ประตุ เหน พวก เรา มา นึ่ง สพรัง พร้อม มเกล้ง เกิน
 ช้อม ขวย จิตร พิก ออกสู เจ้า ชวน กัน ยิ้ม เบื้อง ข่า เลื่อง ทุ ไม่ ขา สู้ เมิน หน้า
 ระอา ฮาย แล้ว ชวน กัน เทียว ท้อง ท้อง วิถี ชื้อ ของ ตี ตาม ห้าง ที่ วาง ขาย
 จน เวลา สายัญหิ์ ตะวัน ช่าย ก็ ผัน ผาย สู้ สถาน สําวญ ทรวง

๐๐๐๐๐๐๐๐

บท ๘

๐ อีก สี่ วัน มี รมสัง พระ นาง นารถ ให้ พวก ราชทูตไทย ไป วิ่ง หลวง ท้วย
 ว่า องค์ ภูมมา ชิดา ทวง จะ ลา ล่วง คั่น สู้ เมือง ปรุชา คือ นคร ทรง ยก ไชย
 เชย ท้อง ละ เลย เผ้า พงษ์ พระ วงษา ไป อยู่ ท้วย หน่อ กระษัตริ ภรรคตา
 เปน ยอด บึง กัลยา ใน ธาณี ใต้ เวลา ทูท นุฑท หมก ขึ้น สู้ รก ไป กลาง ทาง
 วิถี ถึง นิเวศ เขต รังหวัท กระษัตริ ก็ จรลี ขึ้น บน มณทิรา พร้อม ชุน
 นาง ค่าง เจ้า มา เผ้า บาท เคียรตา เกลื่อน กลั่น คน หนัก หนา ที่มี คู่ เกิน
 ท้วย กัน กับ ภรรยา พี่ กัม หน้า นึก ขาย ระคายใจ เขา มี คู่ ทุ บรรเทิง ทำ เว้ง
 รัน ใต้ ชิด ขึ้น ชู จิตร พิก ไสม แต่ ตัว เรา เคม ปล้า ทำ กระไร จึง จะ ใต้ คู่
 เคียง มา เบียง เกิน แล ทุ เขา ๆ ทุ ออกสู แสน ไม่ ขา แหงน กัม จุค สุก ขวย

เงิน ไคร กระแอม แยม สรวน ขวน สะเทิน ทำ มุ่ง เมิน โทย กระตาก แทะ
 ทยาก ญ จน บ่าย โมง อักคะเวศ เกษ อังคณ กับ สามิศร์ แอบ องค์ ตำรัง คุม
 เสกซ์ ออก คน เคย เผย ประทุ เป็น ที่ รั บอก แจ้ง แห่ง ลำคัญ บรรดา ลอด
 ล้วน ชุนนาง ค่อย ย่าง เยื้อง เข้า ทาง เบื้อง ทวาร ช้าย แล้ว ผาย ผืน มา ออก
 ทาง ทวาร ข้าง ขวา พลัน พวก ทูต นั้น เค้น รอ ท่อ เข้า ไป เหน องค์ กวีน
 มั่น บัด นักเรศ กับ ทรง เกษ สามิศร์ พิกไสม พระ บุตรี นาง ราม งาม ประโ
 ทัง หน่อ ไทย เขย ขวน พระ มรดา ยืน เรียง ๆ เคียง กัน เป็น หลั่น ตก แวด
 หลั่ง ทมท หมู่ พระ ญาคิวงษา แม่น ชุนนาง คน ไท เค้น ไคคกตา เกือบ ถึง
 หน้า นาง ลักขณ์ หลัด นว ท้อง สังกา เป็น กระตาก ที่ เขียน ชื่อ นั้น แล คือ
 บอกล นม ตาม อักษร เสนอ นึ่ง จึง อ่าน สวร สุนทร ให้ เณเรศ เกษ นิกร แจ้ง
 กระที ว่า ชื่อ นี้ เป็น มนทรี ทำแห่ง นั้น จึง จรจรไป ทวง หน้า มาระศรี น้อม
 ศิโรท เคียง กัน ลง ทัน ที่ พระ เทพ น้อม ค่อ แล้ว ย่อ ภาย ก็ เลย ออก ทวาร
 ข้าง ขวา หัก ไป เยียด ยัด ชัด แล เหลือ หลาย แต่ พวก ทูต ปะโมท
 ไปรท ภิปราย ให้ คอย ญอ ญาย ข้าง ภาย ใน จน บ่าย สี่ โมง เสกซ์ เสกซ์ เข้า
 ข้าง พวก เว กลับ มา ที่ อาไศรย อีก สามวัน พระ ญุมาร ชัน ชาน ไชย ภา นาง
 ไป ที่ อยู่ เมือง ปฐา

๑ ตาม ทาง เจ้า สอง องค์ ลงกำนัน ชาว เมือง นั้น จัด แจง แดง หนัก หนา
 เขา ถึง ไม่ ไล่ ผล ปน ผลา บัด ราช รม วิชา ทอด แล บ้าง ยืน ช้อง สอง ข้าง
 ทาง ถนน ลง ไป จน เณเรศ เขตร กระแส คน ทุก บ้าน ฐาน เวื่อน ไม่ เชื้อน แะ
 ออก เชน แล มาก มาย ถวาย ไชย วัน นั้น น้ำ ค้าง แฉง ตก ยัง ค่ำ ช้าง เอียน
 น้ำ จน ชัน ชัน เป็น ไช มือ ออก ขา ภา กัน วัง เจ้า ผิง ไฟ เหลือ อาไศย
 เทม ทน พัน ประมาณ บน หนทาง น้ำ ค้าง ที่ ตก ช้าง ญเหมือน ทั่ง เกลือ กกลา
 สดาก สดำน ลูบ เล็ก ๆ ขวน กัน เล่น เป็น ลำาญ สนุกนี้ สดาก ตาม ประสา
 พวก ทารก คน ผู้ใหญ่ เขา ไม่ ไคร จะ อาจ เล่น ทั่ว หนว เอียน เยือก เยียบ

เขียน ใน ขก แต่พอ ออกนอก ทวาร ก็สิ้น รก ถึง ลูก ผูก ถูกฝน ทำจน พอง

๑ มา หลาย วัน มีศุภะ เขา ขวน ซัก ด้วย ความ รักชบ ชิก สนิท สมอง
จะ ภา ชม คลัง ใน ที่ ใต้ ของ ทั้ง เงิน ของ เนื่อง นัย สำหรับ เมือง ทาง ยืม
ย่อง ผ่อง ใส ที่ไร หมด มา ขึ้น รก เรียงแถว เป็น แนว เนื่อง ครั้น ถึง คลัง
ใต้ ลูกรรณ หิริญ เรียง ค่อย ย่าง ไชย จาก รักร ลีลา จร กุ คัด นั้น แน่น หด
ลีลา ล้วน เหน สม ควร จะ เป็น คลัง ทั้ง สิ่งขร ทั้ง ภาทวี แล เวลา ทิมากร
ทวาร นอน เกิน นั้ ระวัง ระไระ อัน เงิน ของ กอง เล่น เหมือน เช่น อัฐ น้า
ปล้ม จิตร เพติพิเพลิน เกิน วิไลย แม้น จอม จักร วัชรเขต ประเทศ เทย ใต้
โกไศ สัก เท่า นี้ จะ ตี นัก เขา เป็น ขั บาทยงพระ ทรง เศษ คง ไปรก เกษ
ให้ มังมี เปน ศรี ศักดิ์ ด้วย พระ ไทย ย่อม เปน ที่ อารี วัชช ใน เสนา สัพพิภักดิ์
ภูมิ ภาล แต่ นั้ นึก ไหน จะ สม ขาวมณั้ หมาย ก็ คลาศ คลาย กลับ หลัง ยั
สถาน ถึง ประทับ หลัณ นอน ผ่อน ตำราญ จน แสง ฆาน เรือง ร่อง ผ่อง อังกร

๑ จึง ขวน กัน ขึ้น รก หมด ทั้ง นั้น กระเขมสันต์ ภิญญู สะโมสร จะ ไป
หา ลอก ปามิศคณ กับ ลอก กลาเรนทอน เสนาใน ครั้น ถึง ที่ จรกล ขึ้น บน
ตึก แล พิกก กระจก กระจ่าง สว่างไสว กู ก็ น้า ผาสุข สุนทรีใจ จึง เข้า
ไป นั้ ที่ แก้อั วา ฝ่าย ท่าน ลอก จักร ยินดี รับ ออก มา จับ มือ เชิญ ไม่ เมิน
หมาง แก่ ปราโส ใต้ ทม เนื้อ ความ พลาญ ชูระ อย่างไร นั้น ภา กัน มา ราช
ทูต จึง แสง แดง เล่า ว่า พวก เขา อยู่ ตำราญ นาน หนัก หด ก็ เสรี การ
จะ ขอ กลับ คำนัย ลา คั้น กรุง เทพมหา นคร คง ทั้ง สอง ข้าง สันทนา ประ
สา มิศร ที่ ชอบ ชิก ขึ้น ชม สม ประสงค์ ทูต ก็ ลา คลาไศล ตั้งใจ รง ขึ้น
รก ทรง รับ ออก มา นถจ ขวน แล้ว ไป หา กลาเรนทอน กรมท่า แจ้ง ก็ จา ชัย
คะคี จน ถึง ถ้วน เขา รับ ความ ตาม ขาวมณั้ โทษ สมควร ทาง แยม สรวณู
เปรม ปรีม อิม อุกา ก็ คั้น หลง มา ยัง ไม่ สด ตึก คำนี้ นึก โทษ หวล วันจวน
หา ว่า คาน ใจ ด้วย ไม่ ใต้ กำนนค มา จะ ต้อง ขั หลาย ภาทวี ก็ มี วั

๑ มีศเพา เจ้า ตี ธารี ยี่ รอบ พิศัย ขอบ น้ำใจ มาก มาย อยู่ มา พวก เรา
 เหล่า ไทย ให้ ไป ดู ทั้ง สิ้น ธู แกร ลำ แม่ น้ำ เหม ลง เรือ ไฟ ไกล ฤทธา ค่อย
 ผด ข บัน เทา ทุก ชั่ว คลาย คิร จิตร ภาระ เหม ให้ เทียว ชม ชล ที่ ค่อย ปรี เปรม
 หน้า ปน เหม แสน สุนทรี ถ้วน ทุก คน แม่ น้ำ นี้ อยู่ ที่ กลาง เมือง หลวง เรือ
 ทั้ง ปวง ขึ้น ล่อง ช้าง สืบ สัน ทวล ลำ ฤก นึก บ้าน สกาน ทน คล้าย ท่าบล แม่
 น้ำ เรา เจ้า พระยา มี สะพาน ข้าม ขน ถึง แยก แห่ง ทำ แสง แสง ลุก แสน ทุ
 แฉ่น ทน บาง สะพาน การ ถ้วน ถ้วน สิดา ถัก ถัก มา บ้าง เป็น เหล็ก เขก
 ไม่ เขา ใน ระบุ เซก ร สะพาน ขาว คิร ถิ่น กำปั่น ขึ้น ไหว ๆ ที่ ใส่ เสา ก็
 จด อยู่ แต่ เพียง ล่าง ห่าง ลำ เภา ไม่ อาจ เข้า เลย ไป ให้ สะพาน แม่ น้ำ นี้
 บาง ที่ เปน ที่ ถวาย แด สด้าง เรือ แพร แล้ ประสาน บาง แห่ง เจ้า เจ้า พระยา
 นำ สำ ญ บาง สกาน เล็ก กว่า ลำ แม่ น้ำ ไทย ตาม สอง ข้าง ฝั่ง นึก ไม่ มี
 เบือน เขา ลง เชื้อน เหล็ก หิน ทำ ถิ่น ไผ่ ที่ ทุน น้อย ถอย เลื่อน ลง เชื้อน
 ไม่ นำ บ้าน ใคร ก็ จัก แง ทด แห่ง ทำ มี ตึก อยู่ อยู่ กำปั่น ช้าง สรรค์ สร้าง
 ไม่ เหล็ก ห่าง เรือ แพร แล้ ลำ ใน ธาธา ตา ถิ่น กว่า หมี น ลำ บ้าง เปน กำ
 ปั่น ไฟ บ้าง ไบ มี ให้ ทุ เล่น เหน สบาย วย วิศด ไป ทาง ทก วัลย์ เล่น เกณฑ์
 วิถี จึง ให้ กลับ ถิ่น มา ไม่ จัก ที่ ประทับ ที่ นำ ท่า ภา ถิ่น จร ถึง โขเขต
 เขียน ยำ สุนทะเยศ ขนถน เนอว ลัม หลับ ลง กับ หมอน จน รุ่ง แสง แสง ตรี
 ะวีวร ปั้น นิกร นาวะศ เกษ สกต

-๖๓-@mm-

บท ๑๐

๑ วัลลัง ใช้ ให้ เชน เชน วัณ กัด นำ ระหัด มา แ่ง แห่ง นุสนธิ์ เชิญ พวก ทุท
 มี ยศ หมก ทุก คน จรกล สู้ เซก ร นิเวศ วัง ถ้วย ถึง วัน การ กำหนด ใน กฎหมย
 ทุก ถัว อย เสนา ทั้ง นำ หลัง มา นอบ น้อม พ้อม เพื่อง เรียง ประทับ จะ แ่ง
 ทั้ง หลก ชุนนาง อย่าง ทุก ปี จวน เวลา มา ขึ้น รด หมก ทั้ง นั้น จรวัธ ตาม ทาง

หว่าง วิถี ถึง นิเวศ เขตราช จักรม ตรี ทรง เข้า ไปใน ที่ พระ โรง เรือง
 เสกข์ ออก บอก ให้ เยศ ประค ญา เสนา ราช เรียง แถว เป็น แนว เนือง เจ้า
 ฝ้า จอม จักรพงษ์ ค่าย เมือง ตาม แบบ เป็อง อย่าง ยุทธ ค่าย กั้น ฝ่าย
 มนตรี ที่ จะ เลื่อน ถานา ศักดิ์ มา ทรง ภัทรว มิ่ง สมร ชัยพร สวรรค์ ถัก
 เจ้า เป็น ขรรมนิยม ว่า เต็ม คัด พระ นาง นั้น กวัก แกว่ง พระ แสง ทรง แล้ว
 จึง ราช ลง ข้าง ธงชัย ข้าย ที่ หลง บ่าย วาง บ่า ขวา ประสงค์ เหมือน มอบ
 หมายให้ ประสิทธิ์ ฤทธิง แล้ว ยืน ส่ง หัก ออก มา พัด ฝ่าย ขุนนาง ก็
 คำนับ ไม่ จับ ท้อง เขา มี รวง พระ หัก นาง ทำ ทาง ขึ้น แล้ว จึง รุม ข้ามวงค์
 ที่ ทรง นั้น คือ สำคัญ วัณษา ไกร ใน พระองค์ แล้ว ถูกล่ อน เคลื่อน คล้อย
 เกลิน ถอย หลง มาให้ ไกล นำ ที่ นิ่ง กิ่ง ประสงค์ ก็ สัน ภัทรว ศลาไศล เหมือน
 ใจ จง ทำเนิน ทรง เถย ออก นอก ทวาร พวก เจ้า เมือง กรมการ ชาว บ้าน นอก
 ท่วง ที่ บอก ภิรยา ไม่ กล้า หาน ทำ เงื่อง งก ตก ประหม่า นำ ว่าคาญ สะทก
 สะทกน บก เชื่อง ค่อย เยื่อง ถวาย ครั้น ถึง ที่ เอก ธนงค์ ทรง สถิตย์ ถูกล่ ลง
 ล่ง ติชิต ขึ้น ถวาย อัครเรศ วัณสา เสนา ญา แล้ว ยืน พราย ยืน หัก ให้
 บิด คล เจ้า ทำ ตาม ความ ไซ ไว้แต่ ก่อน ที่ กล่าว กลอน มา แต่ เรือง เป็อง
 นุสนธิ์ จน สำหวั เสกข์ ประมวน ถ้วน ทุก คน สุริยน เอย่น พยัย อับ อามร
 เสกข์ ขึ้น คืบ เข้า มณฑลเยียร สถิตย์ สำราญ จิตร ภิณโย สโมสรว ฝ่าย ว่า ท่าน
 กรมท่า กถาเวนทอน เยือน สุนทร บอก แกล่งแจ้ง กิจา ว่า พระองค์ ผู้ ทวง
 กรุง ชังฤช เสาวนิศ จอม วัง สัก ให้ ทา พวก ทูต ไทย จรจรล ทั้ง บรรดา
 เจ้า ทูล ลา พร้อม กัน วัน พุ่ง นี้ พี่ ตีใจ กิ่ง ไต้ วิมาน สวรรค์ คิค หมาย มัน
 เหมือน อย ประสบ ศรี ก็รับ คำ อ้า ทา ไม่ ซ้ำ ที่ มาสู่ ที่ ภัท ม่อน นอน สบาย
 ๑ ครั้น รุ่ง แสง แสง ชรุณ วัณภาศ ทาภา กลาด เคลื่อน กลับ ลง ถับ หาย พี่
 คืบ ทา ภาศุข ที่ ทุกข์ คลาย จน เบียง บ่าย ไต้ เวลา จะ คลาไศล มาชำระ สวะ
 สดณ สำราญ วีน ค่อย แหม่ม ขึ้น วิณู อัญไศรย ท่าง แต่ง กาย พราย พรวณ

แล้ว คัดใจ ขึ้น รก ใบ ยี่ง เขตฯ นิเวศวง ครั้น ถึง รัช จักรวรรดิ ราช ถาน ก็
 เบิก ขานชาวมณั สม ประสงค์ จาก รัช ภา กั้น เติ่น ค่ำระณิ ทรง เจ้า เจ้า องค์
 กัศยา ราชินี ใน ห้าง ชื้อ ห้อง จัน กวีน ประทับ เค็ว ประคัย ทั้ง แด่ง ทำ
 แหน่ง ที่ ถ้วน ของ จัน งาม จวัง ทุก สิ่ง มี เค็ว เจ้าอี โทะ ไหญ่ ใจ มีระจำ
 ภาระก ภาค ภาค สลัป สำหรับ ห้อง ไม่มีของ ฝรั่ง แฉก เจ้า แฉก ล้า วิเศษ
 สิ้น สารพัด ชั่ง จัก ทำ ประหลาด ล้า หลาย อย่าง วางไว้ ภู เหม องค์ กวีน ยืน
 ปัก บุรี ศรี กับ สมัย ขึ้น เรียง เค็ว เป็น คู่ ช้าง พวก เขา เจ้า ไป ใน ประทุ
 แล้ว หยุด ชุ่ม นอบ น้อม ลง พ้อม กัน เชอ ทวี่ เรือ กให้ พี่ นี้ ไม่ ไกฉั โขย
 พระไทย ปรีเปรม ภาระเมสสันท์ จึง แยม ขึ้น ขึ้น ธรณ ทำวี่ พลัน ว่า
 ภูท นั้น มา อยู่ ที่ ธานี เขา ก็ รู้ว่า ภาคฯ ท่าง ทุกข์ วัณ สละมณ สวสีท ไม่มี
 เสวี่ แต่ เขา คึก เลียไร มี ใจ เขา ทัช ภูท เจ้า น้า ทนาว ทนาว ระดู ราช
 ภูท ภูท พ้อง ส่นอง ถ้อย ชั่ง เรียบ วัณ พัง เพาะ เสนาะ ภู ว่า ทนาวสม พรม
 พ่าง น้ำ ค้าง พรุ ได้ มา อยู่ ถ่วง เลบ.ก็ เคย ไป ขึ้น ความ ทนาว ทนาว นี้ มีผู้
 มาก ไม่ ตำยาก เหลือ ถัน ถน ทน ไ้ พระ เทพินทวี่ จึง ขวย ถ้านวย ไซย ว่า
 จอให้ พวก ทาน ตำภณู รมย์ จง ไป ที่ ย่น มี ระกาย ช้อง ที่ มีว หมอง ย่น
 ไ้ ประ ประทะ ถม ทลออก ถึง นักรเวศ เขตฯ นิคม ให้ เสวี่ สม ปภาณเศ สภาว
 ทาน วัณไป ไป ถึง จึง ประนค กวาช ภูท บท ทรง ฤทธิ อภิศว ว่า เขา ขอ น้อย
 กวาช ลวาช พว ใน ภูทฯ จอม นรินทวี่ ขึ้น นว ให้ พระองค์ ทรง ฤช ย่น ฤช
 วัณ จง ทนาว ขึ้น วัน ชันสา เสนว ราช สมบัติ วัณเณ ชาติ ไกรฯ ช่น ช้อง
 ทั้ง สอง องค์ อมิง การ ชัน ไท ทาน ไ้ ฐ แล ไ้ ภู เหม ทนาว ความ ประสงค์
 จง ทลอง ภาณเณร ภาทบงก์ ให้ พระ ทรง ทนาว ะทวี่ ช่วย ชี่ แวง ที่ จึง แผล
 ช้อ คำ ทนาว วัณสัง ให้ ภูท พัง เรียบ วัณ ถ้อย แด่ง แล้ว ภูท ทนาว พรมาน
 สว แสทง วิให้ แหน่ง เค็ว ชัก ทัชฯ ถ้า แม้น ว่า ช่า พระเจ้า เจ้า ไป ถึง
 สิ่ง ไร ชี่ง ปภาโมค ไปรท เกศา ไ้ วัณ รong มี ฤช ทุก ทิวา พระ ฤณ ทา ที่

เปรียบ ไม่ เทียบ ทัก การ อัน ไท ไท ภา อยู่ ที่ ฐ เหน ไม่ วาง เว้น คง แสง แจง
กระจัก ให้ ทรง ทราบ ภาท สา ระ พัก โดย ระ หัด เหตุ ผล ทั้ง ท้น ปลาย พระ
หงษ์ ราม งาม พร้อม ยิ้ม พะ ยัก แล้ว ทรง กัก ก็ อาต เมศ เมศ โสม ฉาย จึง กล่าว
เกลี้ยง มี อรุณ บท พิปรอย ความ ก็ คล้าย เรื่อง ราว เสาวณี ครั้น สิ้น สุข ราช
ทุก ทูล ลา กลับ ถึง ประทับ ที่ ใหญ่ เข้า ใน ที่ สุริยง ลง ดับ เหลี่ยม คิริ
ก็ เปรม ปีร เสพย์ รัต โทษณา หุด กัน เล่น อยู่ จน ถึง นึก ระ ทก คณ กำหนด
วัน วาน ภาณ หนัก หนา ยัง ไม่ แน่ ว่า เมื่อ ไว จะ ไกล คลา เวร ทฤ ชา ก็ มี ฐ
อุ ว่า คาณ แล้ว เข้า ที่ โสภณ ษณณ จิตร จน ชาติ ย์ รุ่ง แรง ด้วย แสง ฉาน
ชวน กัน เทียว กอ ระ ให้ ใจ สำราญ ได้ เบิก บาน เบา ทุกข์ เปน สุข ทั่ว ทรง

๑ จึง ตรงไป ใน คำบถ ๗ คน บ้า คู้ ที่ ทำ ทำ ไว้ นั้น ไหว่ หลวง มี ที่ สด
 สาสนา บ้า ทั้ง ปวง เอา ให้ ล่วง สิ้น สะติ หมัน ทวี ทรง ถึง กำหนด วัน ชาติ ศย
 เปน นิศย์ แ่ คา ทรู แก่ ฐู ราช บถ สดอง วิสัชณา บ้า พึ่ง นั้ง เปน กอง ที่
 ทำ ของ กล้วย เทศ ช้าง เพศ ไทย ใน คัก นั้น ถิ่น ห้าง เปน ช่ง ชัน บ้าง ลก
 ลิ่น งอ งาม ตาม วิไลย กิ่ง บ้าน เว้น เสว รู่ ที่ กะไร แด วิไลย สดย สดาก
 ปลาก ทา ถ้า แม้น คน ที่ พักล จริท ราช มัก ขึ้น บ้าย โดด โผน โจน อดา
 บาง ที่ สดุน หมุน ไป ทวย ไม้ มา แด้ว จึง ว่า ไล่ ฐู คี ผู้ คน เขา เขา เข้ ช่ง ไว้
 ที่ ใน ห้าง ที่ เขา ร่อง จัก แจง รุก แห่ง หน นุ่ม นุ่ม น่อม น่อม เย็บ ไม่ เจ็บ
 คน ถึง คัด รน ก็มี ได้ เปน ไร เลย มี หมอ อยู่ ผู้ คน ปณิบัติ สาละ พัก ฐู
 แด ไม่ แด เลย ทุก คิ่น วัธ โมง ยาม ตาม ที่ เคย ได้ หน เนย เข้ ปลาก หยอก
 ยา กิณี บ้า ผู้ ชาย ไว้ ผ้าย ผู้ ชาย ทั่ว วน บ้า ผู้ หญิง ไว้ ส่วน ผู้ หญิง ลิ่น คน
 พิทักษ์ วิชา เปน ขา จิน ชั่ง พ้อ ลิ่น โลม ปลดอบ ให้ ชอบ ใจ แม้ โนม น้าว
 กล่าว สุนทร ที่ ย่อม ทวาม ไม่ ทัก ทาร พุท ฐา ฌมา ไกรย แด ลัง ยก ขอ ผล
 พอยก ผล ฐู ไป หรือ จะ ให้ ทลาย มุ่น ชุ่น ขาวมณั ใต้ ฐู เล่น เทน ถิ่น ชาว

กัน กลับคืน ประทับ ทักษิ ประทะ เจ้า สดสม แสน์ ละห้อย คอย กำหนัด ระทก ระทม
แบ่ การดม กรม หม่น หมอง มา สอง วัน

๑ มิสเฟา เจิญ เอา ขาสภา ของ นางราน จอมไกร มะโตศวรวิทย์ กับ สำเนา
อักษรขึ้น กำกับ กัน ให้ ทูต นั้น รักษา เจ้า มา กุญ

๑ แล้ว จึง พา พวก ไทย ไป ทั้ง หมก ขึ้น สู่ วร สัน ภาย รับ ทรง มุง ถึง
มิวเซียม เข็มม ยด เทน คน มง คู ซอด ยุง ขวักไขว่ เข็ม ไป มา ใน นั้น มี
สาระพัด สัตว์ ทุก อย่าง สัตว์ ต่าง ๆ คลาย คลาก มาก ชนิด หลด แต่ ว่า มด
ม้วย มุก สุก ซิวา เขา ได้ ยาว ไหว ใน ทั้ง ให้ บ้าง กับ ไม่ เป่า เข็มม เหมือน ต
มี ขี้กว ข้าง ประทิก กุ กัง เปน เทม ขยิบ ทั้ง เนื้อ เนื้อ เนื้อ สัตว์ มี ชนิด
เกาะพรมณ์ นก ปลาคะแห เมือง ครั้น สิ้น แสง สุริยง เรอ ลง ดับ พัก พยับ
ทิศ ประจิม ทู ริม เหลือง เขา รุก ไฟ โส สว่าง ไป ทั้ง เมือง แอวม เรือง แฉ
กระทาง ทั้ง กลาง วัน ก็ ขวน กัน ไกลคลา กลับ มา หมก ขึ้น สู่ วร เรือง ลาย
เร้ง ภาย สัน จะ ไป ชม ของ ที่ สำคัญ ใน ที่ก นั้น หลด ๆ มี หลด ภาย
เขา จัก แฉ แ่ง ทั้ง ไว ต่าง ๆ ที่ ขึ้น ต่าง เมือง ของ ล้าน ของ ขา ยะ ขึ้น
สอง ขึ้น ตาม ทำ แขนบาย มี รูป ภาย เรียง อยู่ เหมือน ผู้ คน เอา ขี้ผึ้ง ผสม
ขึ้น ประสาน ศรี ทำ ท่วง ที่ ภิรา นำ ผงม มี รูป ของ กั อักเรศ เกษ สกล กับ
คู่ ขึ้น ขึ้น ยด คู อย่าง เป้น ทั้ง ลูก เขอ เก้า ของ กั ทรง สวัสดิ์ ทั้ง เหมือน จัก
ที่ แก้ว แก้ว แฉ เทน พร้อม พระ ญก ติ ยพเยาว์ ถิ่น พา เพญ ที่ มา เล่น ที่ ประชุม
ชุมชุมใน รูป กระษัตริ์ ต่าง ขาติ ปลาท หลาย บ้าง เข็มม ภาย ขอบ กล พัน
วิไลย รูป ชุมแดง ทำ ทาง แฉ วิไลย รูป ผู้ใหญ่ คน ที่มี บัญ บ้าง นัง ขึ้น
ขึ้น ภาย ทู กลาย กลิ่น แล้ว บิด เป้น เหลือง ข้าย ขะม้าย ขาว บ้าง แขน
ขึ้น พร้อม ภาย ทำ ขา ยด บ้าง กลด หลด เหมือน จะ เข็มม เข็มม สุนทร รูป
นารี วิไลย ทั้ง นำ รักษา คู ของ ภักทร พิง หลด อยู่ กับ หมอน เทน ทรง ไว
ทั้ง ภายใจ สนิท นอก ว่า ขึ้น ชม ชิม ให้ ชิม ใจ บรรดา รูป ทั้ง นี้ ขยิบ

เหลือ กังเกง เลือ สวย ตา เป็น ผักใหม่ ให้ปรากฏ ตาม ยศ ทุก คน ไป ซึ่ง
ทำไว้ แล สล้าง เหมือน อย่าง เป็น ทั้ง นึ่ง นึ่ง พูค จา ประสา นิกร โดย
สนิทได้ ประสบ มา อย เหน กรัน ทุ ทัว ทุกอย่าง ไม่ ว่าง เว้น ก็กลับ คั้น
ไฮเอล ที่ ลำนักนี้ ระ

บท ๑๑

๑ แล้ว อังฤณ มิตเพา เขา มา แฉง กล่าว แสทง ข้อ ไซ ให้ ประจักษ์ ชัก
สาม วัน ทูต ไทย จะ ไกล ภาร ทั้ง แรม วัณ จาก นคร ธนทอน แตน พี่ พัง
คำ ทั้ง ชามฤณ วัน ให้ ชุ่ม ชื่น จิร ใจ ของ ใส แสน ทั้ง ยาก จน ยาก ที่ กาก
แตน ได้ ทวิทย์ แม้น หมั่น พัน ฌนิต์ เนือง ก็ เกษม เปรมปรีมิ ใน ธก
วาย วิทก ทุกข์ ระทก ปลีก ปลอก เปลือง ระ กลับ หลัง ยิง ที่ บุรี เวียง ถึง
บ้าน เมือง เสรี สม ภิรมยา ครั้น ชุไทย ไซ แสง แฉง กระจำง พ้น นทาง แล้ว
ผ่อง เมือง เวหา จึง ชวน กัน คัลโล ชื่น ไป ลา กรมท่า สดก ใหญ่ ใน นคร
เขา ทอน วัณ นัปถิธ จัป มือ หมก ให้ เป็น ยศ ภิญโญ สโมสร แก่ กล่าว คำ
ทอม จิตร ประสิทธิ์ พร ให้ ถาวร เพท โภย ข่า ได้ ฬาล แล้ว กลับ มา ไฮเอล
คัชย เป็น สุข บันเพา ทุกข์ ปรีเปรม กระเมม สานต์ บ้าง จัก เข้า ของ พลัน
มิ ทน ฌน แสน ลำภัญ นัง ยัม กระยัม ใจ

๑ วัน ฤทธิย เกื่อน สี่ ชื่น ทำ คำ เวลา ช่า รุ่ง แสง ประจุ โสม ท่าง จาก ที่
โสธา แล้ว กลาไคธ ทุ ขวักไขว่ อดวน สับสน กัน ใคร มี ที่ ขอบ จิต สนิท สนม
ก็ เกรียม กรม กรม จิร คิถ กระคัลย์ ทัวบ จะ พาก จาก จร ยาวรณั ครัน บ้าง
จาบับ สั่ง เลียบ ละเหียบ ใจ บ้าง จัก รูป ให้ กัน โดย ฌนิต์ วัณ บ้าง บัด
ภักทว โสธานัก ทา ไหล บ้าง ขวพ ให้ สวัสดิ์ กำจัต โภย โรคา ไซ โสธ
เดรั จง เขา บาง สงสาร พวก ไฮเอล เคย เหน หน้า ทุก เวลา ประณิธิ ไม่ จัก
จวาว ล้วน นวี่ รูป รวย สวย ลำอาก์ ระ ทั้ง ร้าง แรม ไป เลียบ ไกล ภาร

แทน พวก ไทย จะ คัดไล่ออกจากที่ ม้าง โสภี ร่ำไร ฉาโดย หมัก ท้ายเคย
 อยู่ รวยรวม ร่วม ลำหนักนี้ ใต้ฉวน ชัก หยอก เอิน เพลิน สบาย นิจา เบื่อ เมื่อ
 ไช เลย จะ คื่น เทน ทั้ง ว่าง เว้น วัน ไกล น่าใจ หาย เพราะ ต่าง เพศ เซก
 แคน แสน เสี่ยงกาย จำ คดลย คดลย ถ่วง ลับ ถลับ นคร สอง โมง เข้า มิคเพา จึง
 รัชัญ ชัก ก็ พร้อม พรัก ชักเฮ แล้ สลชน พี่ สุก แสน บรีกา สดวาว ต่าง
 วิว ร้อน มา หมก ชัน รว ไฟ ออก จาก กรุง ดอนกอน นคร หลวง ก็ เลย ล่วง
 เซก เจน สนิท ไศล มา ถึง เมือง ไทวอเซอ กระไร ช่าง สว่าง ไว้ ริม ซลา เป็น
 ทำ เวื่อ แสน สุนนั้ ทุก ถ่วงล ถนท กิด เทน พิภพ แลไป วิไลย เหลือ มี
 ไชยกล ซาย บาหาร คอย จาน เจื่อ ดู เหลือ เพื่อ เจ้า จง ดำรง การ มีคเพา มา
 ไทโยไป ทั้ง สิ้น แล้วยให้ ถิ่น เณ ๆ ภาศา การ ครั้น สรรพ เสาร์ ใ้ม หน้า ค่อย
 สำราญ สบาย ยาน หยอก ภาศา ลำหนักนี้ แล จน บ่าย โมง จึง ใต้ ลง ภู กำปั่น
 ภู ถิ่น นั้ ไท ไทใหญ่ คดลย ภูเขา หลยค์ จัก พิศนั้ ไม่ มินเทอ เขา วิว ไร่ ออก
 เวื่อ เหลือ กำลั ให้ เร่ง ไฟ ใต้ จักกร ไม่ ภาศาณ ชัม สกร ทรง ไป คัง ใจ
 หวัง พวก เา มา คลัน ชม ลัม ประนัง จน ถึง ฝั่ง ฝั่งเศศ เซก บรี เวื่อ
 ชื่อ เมือง กาลิศ สถิตยัทำ แกว ซลา แกวว แกว กระแศ ศรี เมื่อ เาา ถึง
 ระหว่าง กลาง นัททึ แล เทน ฝั่ง ธานี ทั้ง สอง นั้น คือ ฟาก ช้าง เอง แคลน
 แคน ชิงกฤษ เมือง กาลิศ ฝั่งเศศ ชอบ เซก ชันชี่ ทาง ที่ ชัม พาก ไป ไน
 ไกล กัน แก้ว รัชย เสน เป็น สำคัญ ไว้ แน่น ณ

๑ ขอบก เรื่อง เติง ทาง กลาง แคน ก้าว จะ ถลัม ถล่าว กรุง ชิงกฤษ อภิสร
 เป็น เกาะใหญ่ อยู่ ใน ทะเลธร สดวาว ภูถ สวลี วัณเณ กำหนด ถล่าว มา ถล
 สิม ท้า ไบรน์ รัชย เสน โสภี เศศ สุก ไม่ มุษา แต่ โดย ถว้าง มี ใต้ ทาง ใน
 กำมา เพราะ เหตุว่า แคน ม้าง ถว้าง ถี่ มี อยู่ ใน ทิศ ตะวัน ตก ช้าง เลื่อง เาเื่อ
 แต่ ไกล เหลือ แกว ทาง กลาง วิถึ ที่ เกาะ นั้น เมือง นินท์ เนิน ศรี พฤกษา
 ศรีเา มา ทาง ท่าง ๆ ภาย มี หัว เมือง ไทใหญ่ ๆ เกือบ ใต้ รัชย กำปั่น คอย ไป มา

ข้างใน เขามีไม้พันทะลอก เครื่อง กรัง กรา กราก กว่า ไม่ จำ ของ เปน แต่ใส่
 ที่ ชึง ะวัง ไว้ ผู้คุมใช้การ ประจำได้ ทำ ของ ไม่ จำหน่าย จ่ายแจก จำแนก
 กอง ทั้ง ที่ กักต้อน อยู่ใน นั้น ทุก วัน ไป พวก ทหาร คอย ะวัง ทั้ง รักษา
 พร้อม สาทรา สามารถ ไม่ หวาดไหว ลูก กระสุน ดิน ทำ ประจำไว้ สำหรับ ได้
 ะวัง ประจัน ษาน ใน ลูก นั้น ทำ เวียน เข็ม สขาด ที่ สิบเศษ นั้น ลูก สุนัข
 สดณ ทั้ง ที่ สอน สดณ มี อาจารย์ วรवार เทศ โปรค คน ไทย พัง ให้
 หมอ อยู่ คอย ดู อาการ ใช้ เอาใจ ใส่ คน ทุก ชั้ ใน ลูก ชึง ใคร เจ็บ บ่อย ช่วย
 กัน หมั้น ะวัง ไม่ หัน หลัง ละ เลย ทำ เคย เชื้อน ที่ นอน นั้ ถึง เกว หมวก
 เสื้อผ้า ก็ แจก ทำให้ ลอด ที่มี เหมือน ๆ ชัน คน ไทย ทั้งหลาย จ่าย เงิน เกือน
 ลอด กอล เปดื่น ไกล่ เกดื่น เกดื่น กัน แต่ ของ กิน สารพัด ะ ชัก สด ให้
 เลียง ชนม ลอด ชีว ไม่ ขาดอยู่ ถึง ใคร มี ญาคองค์ แล พงษ พันธุ์ ะ ให้ บัน
 นั้น มี ไม้ จัน ใจ เจียว ผู้คุม ดู บั้ ประจำ ไม่ เบิก เผย ถึง มี เผล ก็ เหมือน
 แช ไม่ แล เหลียว แสน ถ้าหาก ยาก จน อยู่ คน เทียว กิน แห่ง เทียว เท
 โข ไร่ ไร่

๑ ใน ธานี มี ถนน หลาย ร้อย แห่ง คน รัด แรง ภาวค เลื่อน เทียน หมัก หลอ
 ที่ กว้าง นั้น ะ ประมาณ สัก แปด วา บ้าง เคย ถ่า นี้ ไป ก็ หลาย ทาง เอา
 สิดา มา ถ่า เหมือน แผ่น อีฐ แล้ว ปลูก พริก แพลง ตะแคง ขวาง สำหรับ
 ม้า รถ ไป เอา ไว้ กลาง ริม สอง ข้าง ก่อ ยก ขึ้น หก นิ้ว ปลูก สิดา นำ ไหญ่ สัก
 ลอด เศศ ทาง ประเวศ ราษฎร คอน หาบ หัว กว้าง ประมาณ ห้า ลอด ลอด หลิว
 แล เปน ทิว ขวักไขว่ คน ไป มา ถนน ราช มี นอย อำเภอย อยู่ ทุก แห่ง ดู เหตุ
 โภย ให้ รักษา ะวัง เวียน เปลี่ยน ผลัก กัน อัด ตรา ทั้ง ทิว ภาครี มี เปน นิศุย์
 ใส่ เสา เหล็ก สอง ข้าง ทาง ถนน งาม ชอบ ลอด ไว้ ข้าง ข้าง ประภิต บน ปลาย
 เสา โคม สว่าง ทุก ทาง ทิศ แล วิจิตร เยื่อง กัน เปน พัน ปลด มี ไม้ บั้ เปน
 คุ คุ จังหระ ไว้ ระวะ นั้น ก็ ไม่ ไคย หมัก หลอ ใน ระหวาง ทัว ราช ลัก ลัก ะ

ของ แพง มาก ยาก จะ คิด คุณ น้อย นึก นึก เหน ไม่ เป็น ตาม แวด ที่ก
 ขึ้น ต่าง ช่าง ถนน ใน ตำบล บูรินทร์ ทุก ถิ่น ถนน เขา ขยาย ของ ต่าง ๆ เป็น
 ห้าง บ้าน ช่าง คิด อ่าน ทำ ไร่ ไร่ สบาย มี เครื่อง เงิน ทอง แก้ว แวว กระทั่ง
 เครื่อง เหล็ก ราง เครื่อง ทอง แดง จัก แสง ขยาย เครื่อง ทอง เหล็ก แดง เครื่อง
 สิลาลาย บ้าง ยัก ย้าย เป็น เครื่อง กระเบื้อง ข้าม ขึ้น เครื่องไม้ ทำ ที่ เกื้อ
 นึ่ง อีก โทะ ทั้ง เคียง ตู้ ครอบ หลาม ทั้ง แพร ผัก กล้วย ฝรั่ง งาม ๆ สิ่ง
 อื่น ๆ ขึ้น ตาม จะ จำงัก แม่น ผู้ใด หมาย มาด ปวดนา เก็บมา เลือก หา โดย
 จิตร คิด ประสงค์ แต่ ภาวามี ใต้ ผ่าน พาน จะ ทรง ไม่ ต้อง วง เวียน ต่อ ของ อ้อ กัน

๑ กลาง เมือง หลวง มี ห้าง ซลา ไหล เหมือน กรุง ไทย แวด ลำ แม่ น้ำ ขึ้น
 แผ่น ที่ ที่ ย้าย เบื้อง ช่าง เมือง นั้น แดง ทำ คัญ ใน ภาษา เรียก ว่า เขม มี เรือ
 จ้าง กล ไฟ ไว้ หลาย รัชช เทียว ลง ลอย หลีก แล่น แล่น กระเชม ทำ ท่อ
 ที่ ที่ ทาง ล้าง เขม นำ ปรี เปรม สุข สม ภิรมย์ ทรง ครอบ รับ คน ชน ลง ถึง
 ขึ้น ล่อง ไป เทียว ท่อง ท้อง มหา ซลา หลวง ขึ้น ประชา ชาว บูรินทร์ ขึ้น
 ทั้ง ปวง ชอบ ชม ห้าง กระแส ใส ภา ใต้ ลม ฝ่าย บน บก รถ กระเจด ที่ เข้ม
 มี บาง วัดา ลง ครอบ ภา สม บ้าง ใต้ แต่ คู่หนึ่ง ก็ ชิง สม บ้าง ขึ้น ชม
 เขา ทั่ว เทียว เขียว ตะบัน คอย รับ จ้าง ตาม ทาง แวด ถนน ที่ ฝูง คน ทั้ง
 หลาย จะ แลย ฉ้น เขา ทำ งาม ตาม อย่าง ต่าง ๆ กัน บาง รถ นั้น ฝา ใต้ บ้าง
 ไม่มี บาง รถ คน นั่ง ช่าง ใน ใต้ แต่ สอง บ้าง รับ รอง นั่ง ไป ใต้ ถึง ลี ทั้ง
 หมอน เมะ เบาะ นั่ง ล้วน อย่าง คี อีก รถ ที่ พลไฟ นั้น ใหญ่ ยาว แต่ ไม่ ด้
 สบาย ภา ภาว คำ ออก คลา คล้า คน กลุ่ม ทั้ง หมู่ ลาว บน หลีก ภา ใต้ เกื้อ
 ชี แล้ว มี ภาว เป็น ระเภา แน่น ประทุก ครอบ ครอบ คลิก รถ อย่าง นี้ ผู้ ที่ มั่งมี มาก
 ไม่ ไร หยาก ไป ปน ด้วย คน นก เลียง พุก จา ชีอ ชิง ตะนึ่ง นก ชอก ลัก ลัก
 วุ่นวาย หลาย ชนิด

๑ รร. วิเศษ ยัง อีก อย่าง ล่าอาว เข็ม ไม่ ภา ภิรม สักว สิ่ง วิง ชอก ปิณ
คือ รร. ไช ไร่ สั้น ๆ ก็น ทิศ ใน ม่วนแคว้น มทน อังคณ หั มื่อม ไกล ทน
ทาง ที่ รร. เทิน กำนนิช นั้น ทา ทัวย เทลิก หล่อ มั่น ไม่ ห้วนไกร ดู ทรง ลีว
แล ติข ทลิม ไป ถึง เขา ไชญ ราช ลอด คลอด รวง ถัก เนิน ต่ำ ทัค ปราบ ไท้
ราบ ไร่ เสมอ หัน กิน ถ้าง เหมื่อน ทาง หลาว ถึง แม่ น้ำ อังคณ ทาร ช้าง
ขวาง ระ ชัม หั้ว นัทมิ มี ตะพาน ถ้วน ก่อ ทัวย ติลา ดู ทน แนน ทั้ รร
มถัน ถัว หัน ชล สกาน ถัก ที่ หลม ทน ไกล ไม่ ไก้ การ ก็ ติข ช่น ร่ม รน
กธ สม ทาร แล้ว ทำ ทง รวง เวียง แต่ เพียง สอง บาง เจ้า ของ นั้น มี ถึง
สี่ ถ้วน ทาง ที่ ไป มี ไ้ จร กถิย ชั่น ทวน ทาง ที่ มา ๆ ถ้วน ไม่ มี ไป ทัวย
กถิย ระ เทน ประทะ ทำลาย แผลก จึง เคน แยก ทัค ทัม ทวาม ลง ไสย ซึ่ง
เรียก ทา ภิราญ ว่า รร. ไฟ ไ้ เปน ไป ทุก รร. ทน ทัวย กัน ช่น เทียว ไ้ ไฟ
ประทะ ไ้ นั หนั ผูก วัณ ทอ ๆ ถ้วน ถั หัน ถึง ชี่ สิบ เศศ ไ้ บัง ไว ทวน
มรณ ชั่น เทลิก ถัน หัน ถาลัง จะ ไป เรว ก็ ไม่ ลาก ไ้ มาก นั ทัวย กถิย
กถิย ผูก ทาร หน่วง ช้าง ทัลึง เจ็ก แปก รร. ไม่ เปน ไว คง ไป บัง ทำ ทน ทัง
ทำ ทา ไ้ ไ้ มี ชัว ไมง หนึ่ง รร. ไฟ ที่ ล่าย ชั่น ถึง สอง พัน เจ็ก วัวย เสน เทน ทั
วิถิ รร. ที่ ไป ไ้ ชอ ท่อ ก็น ติ จัก เปน สี่ ชนิท ราม ทาม กระบวน รร
ชนิท หนึ่ง นั้น เขา บัน ช้อง เปน สาม ท้อง สวย จวัง ทุก สิ่ง ถ้วน ห้อง หนึ่ง สี่
ช่น ชุ่น ดู รร. ทาร ทนท ประมวน สาม ห้อง สิบ สอง คน มี ฟูก เบาะ เมาะ
กระบวน ถ้วน ช่น ชุ่น ทำ เปน ชุ่น ลาก ใน บ้าง ไ้ ช่น แล้ว ทัม แพร สัก ลาก
ลาก ช้าง บน จะ ไ้ ทน ทัม หนึ่ง ที่ อย่าง ติ ช้าง วัณ ฆา กระเจก ทำ มีท ชิก
ไ้ บัชง ทัค เคน ใน ไ้ มูถิ ล่า วัวย บัง สุริเยศ วิเศศ ที่ ถ้วน แพร ศรี แทง
ผาก สยาด ทา รร. ที่ สอง ไม่ สู้ ราม เปน สาม ช้อง ใน แห่ง ห้อง หนึ่ง นั้น เขา
ก้น ฆา หนึ่ง ไ้ ทน คน เติม เติม เจ้า มา แต่ รร. ภา ช่น แพร ทัวย เคน ช่น
ยัง อีก รร. ที่ สาม ทวาม จะ ทัค แดลึง ทัค ไ้ ตาม ทวาม ประสงก์ คน ยก

จน ขาก ไป ใจ จ้างค์ ทำจ้าง คง ลก ย่อน ผ่อน ทุเลา แต่ รวด เรว เช่น นั้น
ไม่ กัน หัซง จำ จะ ต้อง ปน ประ คละ กัน เจ้ เก้า นึง ที่ พัง ไม่ พัง เพรา
อนึ่ง เล่า หมอน เมะ เบะ ไม่ มี รก ขนิก สี่ ไว้ ใต้ ใต้ ของ ข้าง ตรึก ตรอง
ปรารถนา ให้ ครบ ที่ บ้าง ทำ คอก เล้า ทั้ง ข้าง พากี้ ทั้ง คาวี พาก แปะ แปะ สุก ร

๑ ใน ขณะ รถ ไฟ เมื่อ ไร วัง จ้าง เรว เรียบ เปรี๊ยะ ยง ยิง ลูก ยว คน มา
ขึ้น อยู่ ที่ พื้น แผ่น ดิน ตอน หลก มั่ง ไม่ ไกล ชื่น จ้าง ริม ทาง ผู้ สถิตย บณ
รณ ทมก ทั้งหลาย ให้ กลับ คล้าย คล้าย กลา ใน คา พว่าง ไม่ ทน หู รั่ว หัก หัก ยาง
ราว กับ อย่าง เคาะ เห็น เกิน ขำกร ริม วิถี มี เสา ยาว หก คอก ตาม แดง
นชก ห่าง ๆ สด้าง สดสน แต่ ประมาณ การ แล ไม่ แน่ นอน ระยะ ตอน เชน
จะ เปน เส้น สิบ วา บน ปลาย เสา ลวก ซึ่ง ไป ถึง ทัว ที่ ถิ่น หัว เมือง อังกรทะ
ทุก ทิศา สำหรับ บอก เหตุ แจ้ง แห่ง กิจา ทั่ว ไฟ พัก เรว จึง ยิง กว่า ลม
ใคร จะ บอก ข้อ ความ หลก งาม ได้ เจ้ ของ ใต้ เงิน ภาคา ว่า ภา สม ถึง อยู่
ห่าง ห่าง ประเทศ เขต นิคม แต่ บรม กรุง ศรี นี้ ขึ้น ไป จน นคร ราช สัมมา
หลก ถว่า นั้น จะ บอก กัน ไป มา หา จ้า ไม่ เหมือน เรา นึ่ง พุก กัน ใน ทน ไค
ใต้ แจ้ง ใจ สารพัด กระจัก ความ เรา คน นอก บอก เอง นั้น ไม่ ได้ หัซง เล่า
ไซ แก่ ผู้ เฒ่า ให้ เคา งาม คน ท้น ลวก ที่ รักษา พะยา ยม ก็ ทำ ตาม ลัทธิ เคา
คริ ตรอง คน จ้าง โน้น ถ้า จะ ตอบ ระบอบ เป็ชง ต้อง บอก เรื่อง ราว รั้ว รั้ว
ของ เคา พุก มา ว่า กระไร ใน ทำนอง คน รั้ว รอง อยู่ จ้าง นี้ รั้ว ที่ กัน จึง ชี้
แจ้ง แจ้ง แก่ เรา ตาม เคา ข้อ การ ตอบ ต่อ เหตุ ผล ชอบ กล จัน ถึง ใคร ดู
ก็ ไม่ รั้ว สิ่ง สำคัญ ลัทธิ นั้น จะ เข้า ใจ ต่อ ได้ เวียน

๑ ที่ ใน เมือง ลอนดอน นคร หลวง คน ทั้งปวง ข้าง พินิค สถิตย สเลียร สว่าง
เปน ป่า หลาย แห่ง ตก แต่ง เตียน ทำ ความ เพียร ปลุก ตัน ไม้ โต ใหญ่ งาม
พื้น แผ่น ดิน ปลุก หลก ระคา ตาษ หู ทั้ง ลาก พรม ที่ ไม่ มี คนม เขียว สก คี
หระทาน ประทาน ความ ใคร ไม่ จ้าง ล่วง ตาม ไป ทำ รก บรรดา ป่า เคา ได้

เห็น ตู้ ชุ่ม ที่ พุ่ม พง มฤค ยง ย่อง หยัท ะมัท กิน แล้ว ไป เทียว ยิง เล่น ไก่
 เป็น ศุข แสน สุนทรี ตาม จิตร ศิก ถวิล บ้าง ชี้ ม้า บ้าง คำนิน เกิน กับ คิน
 ใน แกรว ถิ่น ท้อง นก เทียว ทา นก พวก ที่เป็น ผู้ ที่มี สมบัติ ครั้น ไก่ สัตว์
 สม หมาย สบาย ออก แบ่ง ไว้ กิน ภาศ ๆ แล้ว ยอ ษา ให้ ตาม กัก มิตร สหาย
 ซอช ใจ กิน ที่ เปน คน จน ยาก ลำบาก เหลือ ไก่ นก เนื้อ กิ่ง ฤไทย ที่ ใต้ ต้น
 ไป รวง ชาติ ใน ทลาค ไม่ ชาติ วัน สาระ พวรรณ หลาย หลาก ภู มาก มี ทั้ง เนื้อ
 โค กวาง สมัน จน ชัน แะ อีก เนื้อ แะ เนื้อ กะท่าย ชาติ กับ ที่ เนื้อ สุก ร
 เนื้อ ห่าน พาน จะ คี เนื้อ บั๊ก เบ็ด ไก่ ไข่ กุ้ง ปลา เก่า ทะนุ ม่าน ลาย เจ้า ชาติ
 มาก ใคร นึก หยัท สม มาก ปราง ภา ใน ทลาค มิ ไก่ ชาติ สัก เวลา ผล
 พฤกษา นั้น น้อย ถก ถอย ทรม เหน เปน รวง เมือง ไทย ไกล กิน จัก สาระ
 พัก เรือง ภาศ แล้ว อย่าง งาม ชั่ง แพง เหลือ เนื้อ ใจ ไม่ได้ ความ ถ้า โตะ งาม
 แแต่ เลี้ยง เพียง สัก ภาศ คง สิ้น เงิน มาก ภาย เปน หลาย ชั่ง โดย ถ้า พัง จัก
 แจ่ง แสง ภา เมื่อ ฤท ไทย ไป อยู่ ใน นัศ ภา นาง พระ ภา ไป รก ให้ ชาติ ไศรย ภา

บท ๑๒๓

๑ ใน กลาริช ไชยทล ได้ เปน ศุข ที่ นั้ ฤท งาม งก สม ยศ ศักดิ์ ประเสริฐ
 กว่า เรือน เป่า ของ ภา นั้ ด้วย พรม พัก คน ไข่ ะไว ะวัง เมื่อ เวลา สุริย
 แสง แจ่ง ภา ร้าง ตัน นอน ถ้าง ภาศ ภา เสรี สำ เร็จ ทวัง จึง แแต่ ภาศ ฤ
 ให้ งาม ตาม กัด ไล ใบ ภาศ บั้ อย่าง เคย แผะ ออก ไว้ นาง สาว ๆ ชาติ ล้าน
 นวล ภา ก็ ภา ที่ ถ่าน สิล ภา อณ ไศรย เจ้า ภา พ้อ ภา ให้ ชัน ศิก พิน ไฟ ภา
 ภา ไป ชาติ ฤ ตาม ชาติ เลี้ยง ที่ นั้ นอน พุก พู ก็ ภา บั้ ประจ จัก จน ครอบ ไม่
 หลบ เลี้ยง น้ำ กิน ไข่ สด ไข่ ที่ เมียง แล้ว กล่าว เกลี้ยง ภา กลับ ไป ฤ
 พลัน ครั้น เขย็น คำ ก็ ภา ทำ เหม ะน เช่น เจ้า ฤชา ภา เจ้า ภา แจ่ง แจ่ง ชาติ
 ภา เทียน บั้ เจริ รวง ไว้ สอง ภา ภา ฤท ไฟ ใน นั้น ทล ภา คัน ที่ บน ภา

เข็ด หน้าใส ฉ่ำใหม่ เขาเก่า ไป จักน้ำ ไม่ ข้ำฉั้น มิไ้จาก ทวาร ครั้ง ชัง
 ยั้ง ยืน เปน ที่ ชื่น วิญญา หน้า สบาย แล้ว มี หมอ หมั่น คุอยู่ รักษา ใคร บัวย
 ไข้ให้ยา ไป จน หาย มา ทวาท ทวา เจ้า เขย็น ไม่ เว้น วาย บุญ มาก มาย
 เหมือน เขา เปน เจ้า พระยา

๑๐ ครั้น รุ่งแจ้ง แสง ศรี พระ สุริเยศ จร ประเวศ แล้ว ผ่อง ท้อง เวหา เวลา
 ก่อน เสด็จ รัช โภชนา คน บรรดา ที่ สำหรับ เคย รับ การ ยก ถาดใหญ่ ใส่น้ำ
 ชา เจ้า มา ทัง ขนมน บ้าง จัก สนิท ไม่ คึก หวาน กับ เนย เหลว นม โด โด น้ำ
 ทาน ให้ รับประทาน เสร็จ สรรพ ยก กลับ ไป ครั้น ถึง สี่ โมง เจ้า เลี้ยง เจ้า สว
 เบ็ด ไก่ รวย เสร็จ สิ้น กิน ไม่ ไหว ทั้ง กุ้ง หมู ปลูก เอา มา ไว้ ตาม ชอบใจ
 สาระ พัก ไม่ ชัก แคลน เวลา เที่ยง เลี้ยง น้ำ ชา ผลา ผล กิน ออก จัน มิให้ หยุค
 ชัง สุก แสน ขนมน จัก ขนมน หวาน จาน แบน ๆ อีก เจ้า แวน เบี้ย คำ ทัง
 ข้าเปน ภอ สาม โมง บ่าย เบี่ยง ก็ เลี้ยง เจ้า มิให้ เสว โศก ภาย ระคาย เขญ
 ปรนินิบัติ พวก เขา ทัง เจ้า เขย็น ไม่ วาย เว้น ละ เลย ทำ เมย เชื้อน ถึง สอง
 หุ่มี น้ำ ชา กับ กาแฟ โดย กระเส เลี้ยง กลางวัน แม่น มั่น เหมือน เวลา
 กิน มิให้ รัก ต้อง ตัก เค็อน ไม่ คลาส เคลื่อน โมง ยาม ตาม สัญ ณะ เลี้ยง
 หฤ ว่า เวลา ไหน ถ้า ทุท ไทย มุ่ง มาก ปรารถนา จะ กิน ของ ที่ ๆ มี ราค
 สิ่ง บรรดา คน ใช้ เปน ได้ การ คง เสาะ สืบ ชื้อหา เอา มา ให้ แพง เท่าไร ตาม
 ราค ไม่ ว่า ขาน แม่น เมือง หลวง ใน คลาก นั้น ขาก วัน มี ถึง บ้าน เมือง
 เขต รประเทศ โกล คง บอก ไป โดย สาย เทลคภาพ ช้าง โนน ทวาท ทา สิ่ง มา
 วจ ได้ เปรียบ เหมือน พิศณุโลก โสภโชนไทย มาถไฟ ถึง วัน ไ้ ทน กิน

๑๑ เมื่อ พวก ทุท อยู่ นคร ลอนดอน นั้น จะ ผายผัน คลาไคลใจ อดิธ ถึง ไกล
 ไกล นักรบ เขต รบูรินทร คง สม จินตนา นึก ที่ ทวีก ทวา จะ ไป ค่าย รดไฟ ไ้
 กัง จิตร ก็ เหมือน คติ มุ่ง มาก ปรารถนา หฤ จะ ไป รด เว้น เทียม อาชา
 ตาม บัญญ มิไ้ ผัน ชื่น นิยม จะ เทียว ทุท การ งาน ทัว ถาน ถิ่น ของ วิเศษ

เสวรีสิน ทุกสิ่ง สม ท่อง เสียเงินให้ จึง ใ้ ใจม อ่า ปาวมกั ทวาท หวัน
กระตึลย์ทรวง ก้วย สมเคจ์ เณรินทร์ บั้น อัยมร มี สุนทร ทวิส สั้ง พระ คลัง
หลวง ให้ ใ้เงิน แทน เหล่า เภา ทั้งปวง จะ ตั้ง ทวง ลัก เท่วไร ไม่ ประมาณ

๑ แต่ วัน ทูต ถึง ถักนัคเรศ ใน ขอบ เขตกร งูเกร อิน ไฟศาล สี่ เดือน
เศศ อัก เจก ทิวาวาร จึง กลับ ออก นอก ขาน พระ เวียงไชย มา ถึง แกร แแนว
ชลา ที่ ทำ น้ำ ชื่อ ไคเวอ เขอกัม ทำ ไคเน จะ ตั้ง ข้าม เขตร มทาชลาโดย
ลง เรือ ไฟ เร่ง รุก ไม่ หยุค เณ ครั้น ถึงฝั่ง ฝั่งเศศ เขตร กาลิศ ค่อย เบา
จิตร ออก ใจ ผ่องใส สานต์ มีศเพา ฐรรบ ระบอบ การ จึง ตึก อ่าน ภา ให้พวก
ไทย จร ขึ้น ลำหนักนี้ ถัก บน โยเขตตึก จน ยาม ตึก นึ่ง หลับ อยู่ กับ หมอน
ครั้น รุ่ง แสง ศรี ระวีวร ก็ ธิบ ธิธน ธิปทาน อาหาร พลัน แล้ว ไปขึ้น รก
ไฟ คัลไล ลือ ทูทั้ง ปลิว เรว นึก ท้วย จักร ฝน สัก คุรุ หึ่ง ถึง วิถี ที่ สำคัญ
ทำ บัอม ใหญ่ ไว้ ถัก ศักรู กวน พร้อม สาคทา ฮาวุฑ์ สุกวิเศศ รักษาเขต
ขอบ แคน แสน สงวน ทั้ง ส่าง นำ ชม ชั่ง สม ควร ใคร จะ ลวน ลาม ล่วง
จ้วง ประจน บ่าย โมง ครึ่ง ถึง ตึก ที่ ลำหนักนี้ แวะ เข้า ถัก ถัก น้ำ ช่า ผลาผล
แล้ว ขึ้น รก ธิบ ธิก ไป บัคคต สุริยน จวน คำ จะ ย่ำ เหย้น ถึง เมือง หลวง
เปณ กระทรวง กระษัทร สว่าง ลัน หนทาง รก นั้น เก้า พัน เส้น มีศเพา นำ เข้า
ใน โยเขตต สำหรับ เปน ที่ อาไศรย คน ไป มา เมือง นั้น ชื่อ ปาวิศ วิจิตร เหลือ
ล้น ซาค์ เชื้อ ฝั่งเศศ เพศ ภาษา คน ที่ ใน จานี้ ย่อม ปรีชา เรือง บัญญ เลิศ
ลัน ท้วย กลไก

๑ ครั้น สาย แสง แจ้ง กระจาง ขุนนาง หนึ่ง เจ้า มา ถึง ที่ ทูต ขยุค อาไศรย
แล้ว เชิญ ขวน พวก นาย ข้าง ฝ่าย ไทย ไป ตึก ใหญ่ ชม ของ เนือง นอง นันต์
มี รูป เขียน รูป ลีลา เณ ๆ อเนก ข้าง สวรรค์ เลก สว่าง สม ทู คม ชัน รูป มนุษ
หญิง ชาย มาก มาย ครั้น สิ่ง สำคัญ ทาง ๆ เหา วาง ภาย บ้าง เปน ของ จีน
แซก แปลก ปลาก ชนิด ซาค์ ขึ้น เชื้อ ก็ เหลือ หลาย ของ พม่า มอญ ลาว อา

ทวารวดี ถ้วน แยม ค่ายชอบ กลให้คนดู ได้เห็น ถ้วน หวน กลับ มา ยับยั้ง
เผ้า เติม ทั้ง ทุกข์ร้อน จน ชัด คน ดู โอ้ ทนถน ถม พรม พราง น้ำ ค้าง พรู เจ้า
ห้อง สู้ แท่น บวรจร ช่อน อมา วิชาคน เหลือ เมื่อไร จะ ได้กลับ แต่หนึ่ง นับ วัน
ก็ท ขนริฐา ภอ ผอช กลับ ไป กับ ที่ โสภา จน เวลา ผ่อง พ้น พระโสม บน ชวน
กัน ออก จาก ที่ แล้ว ถิลาศ เทียง ปรภาศ รัน ห้าง ทาง ถนน จน เบียง บ่าย
ชาย ศรี สุริยณ ก็ ค้าง คน ค้าง กลับ มา คับ พลัน

๑๐ เหมเปอเวอ เซอ มี บัญชา ใช้ เสนาใน เจริง ชาน การ ชยัน ให้ คุม รดงค
งาม ทั้ง สาม อัน มา เรียง วัน รอ ประทับ กับ ทวารวดี คน หนึ่ง เปน สาเก ที่ ชี
ข้าง หน้า ท้าย วิชา สอง นาย ฝ่าย ทหาร ยืน ประจำ ทำ สง่า ทำ ทะยาน สวย
สชาน หมวก ใส่ สาย สุวรรณ มา เจริญ พวก ทูต ไทย เข้า ไป เผ้า พระ รอม เจ้า
ฝรั่ง เศศ ผ่าน เซทร ชันธ์ ค้าง จักมเจง แถ่ง กาย ให้ พราย พรหม ครั้น พร้อม
กัน ไกลกลา มา ขึ้น รถ ไป สู่ เซทร พระ นิเวศ วิง กระษัตริ โสมนัส ชยุด นัง
อยู่ ทั้ง หมก จน สอง โมง สุริยง เซอ ลง ลก พระ ทรงยศ จึง เสกซ์ ประเวศ มา
กับ เอก องค์ มะเหสี นารี ราช แถ่ว วิชาศ วรลักษณ์ เพียง เลขา เกี่ยว พระ กร
เก็น เรียง เคียง ถิลาศ ทำทรวค นำ แปรค นาย ถ้วน ชาย ชาน เหมเปอเวอ เศวรือง
ทรง ชลงกฎ พร้อม ทั้ง หมก เหมชัน ฝ่าย นาย ทหาร ยืน เอก องค์ ถิลาศ บุก
พาล แถ่ง สะคราน ตาม ขรรมนเฒ่า เสงี่ยม งาม พวก ทูต ขึ้น ขึ้น พร้อม นอบ
น้อม เกษ พระ ทรง เศช ชยุด ค้าง แล้ว ทรง ถาม อีก ทั้ง องค์ นาง กระษัตริ
ก็ ตรัส ตาม ที่ ข้อ ความ โดยใน เรื่อง ไมตรี สนมทอ ทูตา นุฑต ถ้วน ให้
สมควร ภอ ภัททร เปน ศักดิ์ ศรี ครั้น สรวพ เสกซ์ แล้ว เสกซ์ จวลี เจ้า ใน ที่
ห้อง รัตน จักร วาล ข้าง พวก เรา เล่า ก็ ภา กัน มา หมก ขึ้น สู่ รถ กลับ หลัง
ยัง สถาน แล้ว ไป ชม วัดใหญ่ สบาย นาน นำ สำราญ โยถ งาม งาม บวรจง

๑๑ ใน นั้น มี ที่ ทั้ง ระ ผั่ง ศก พระ รอม ภพ มิ่ง เมือง เรือง ระหง แนนโย
ระลึนบุระปาด ชัน ขาร องค์ ลัน ชิวจก วยก วยไป คลาย ปี แต่ ว่า ศก ยัง

ไว้มิได้สิ่งใด ใต้หีบ ทั้ง อยู่ใน หีบไม้ หอมของ ศรี เธอเป็น ราช บิณฑูตา เจ้า ชาย
 พระองค์นี้ คือ หลาน ผ่าน นคร จึงได้ แต่ง หลุม หวัง จะฝัง ศพ ด้วยคำพร
 ทวง พระ อนุชา กระตัญญู รู้ คุณ อัน สุนทร ให้ถาวร เกรี้ยวก็ อด ปรากฏไป
 อัน หลุม นั้น กว้าง ประมณ สถาน ที่ ราว สักสี่ ภา ถ้วน อดควรได้ คณะ นึก
 โทษ ฎา กำหนดใจ เห็น อยู่ใน สามวา ไม่น่า นั้น แต่ข้าง หลุม ก่อ ถ้วน
 สิลา ขาว สาย ออก พราว พราว เนตร วิเศษ สวรรค์ ที่ สำหรับ รัช ศก มี ครอบ
 ครัน อยู่ กลาง คับ ยิง ยวดย ด้วย ลวด สาย โมรา ที่ ศรี ทำ ทำ ประทับ แด
 สลับ เลื่อม เพรา เปน เภา ฉาย ทิศา ทิว อย่าง วาง แบบ ช้าง แขนงกาย ของ ทั้ง
 หลาย ยังไม่ เสาร์ สำเร็จ การ ได้ดู ทิว คั่น หลัง มา ยัง ตึก นอก นึก อ่อน
 ขมา เป่า สงสาร จน บรรลุ รัช ฤไทย อาลัย ลาภ เหล็ก ภาชนะ คิณ อยู่ ไม่รู้ ราย
 ๑ จน กว้าง เกือบ เลื่อน เลี้ยว เหลี่ยม สิ่งขร ภาชนะ สับ พัว เวหา หาย กระ
 จ้าง แฉ่ง สุวิชัย พรวณราย ก็ แต่ง กาย แล้ว เลย เหยย ทวาร ภา ประชบ ภา
 คุณ มณเฑียร พิทักษ์ จึง ชวน จัก กัน ออก นอก สถาน เปน สาม นก ทั้ง
 ฝ่าย คุณ พินาณ ต้อง รัช การ แทน ทูต ไปพูด ว่า เลี้ยว เยี่ยม เขื่อน เจ้า
 นาย เปน หลาย แห่ง อีก ตำแหน่ง มนตรี มี ยศถา ครั้น สำเร็จ เสาร์ สวรรค
 ก็ กลับ มา กิณ เจ้า ปลาทู อิมหน้า ค่อย สำราญ แต่ พวก ทูต หยุด ภา ไตร ใน
 ปาวีล ถ้า จะ คิณ วัน นั้น จน ฐานะ เจ็ด ภาศรี หก ทิวา ไม่ช้า นอก ครั้น
 ถึง การ กำหนด จะ บรรพ

๑ บรรดา ไทย ยี่สิบ เจ็ด เสาร์ ทั้งนั้น กระเมย สันต์ ภิณ โญะ โฉมสว จัน
 รกไฟ แล้ว ออก นอก นคร เข้าถึง กอน แตน บำ พณ เนิน จะ เขย ชม สกุน
 พญาไสว ที่ มี ใน แนว ลำเนา ภูเขา เขิน ภา ส่ง เสาร์ เบา อุดา ค่อย ภา
 เพดิน รก ก็ คิณ รัช ภู ภู ไม่นาน ถึง อาษา เขิง ขาน จานน หื้อ ไม่ ภา ร
 รัช รัช เปน คู่ จัน อัน ยี่สิบ เน้น จะ ยิน แฉ่ง พะเนน อ่า หมายถึง มัน ว่า จะ ได้
 ไชย ฐานะ ไป ตาม ทาง ข้าง วิถี มี ตำแหน่ง ทุก ทน แห่ง ตึก ทั้ง โดย รัช หะ

๑ เหน แสง สาย ฝ่าย กัปตัน ชาน ฉลาก จะ คลา คลาศ รืบ ร้อน ถอน สมอ
น้ำ เทือก พลัง ตั้ง จำ ไม่ ภา รบ เบิก หลอก ทวอ ทวี ไหว ใจ พระวง มิคเฟา

เจ้า ก็ ลา ลง เว้น น้อย ค่อย เลื่อน ลอย เข้า ผั่ง ทั้ง ประสงค์ พี่ ขึ้น ดู อยู่ บน
ท้าย หมวย จานง หวัง จะ ส่ง ให้ ประจักษ์ ความ รักเรา แต่ ลา แล้ว ๆ ยัง
ไป ไม่ สดวก กลับ ถอด หมวก หัน หน้า มา ลา เจ้า ทำ หน้า หน้า ห่วง ไหว มี
ใช้ เบา ควร รักเรา นับถือ ว่า ซื่อ ทรง ภอ จัก ร่ม รื้อ วัง ตลอด ลับ
หัตไทย วัย หวัน ไหว อาลัย หลง ใจ หนึ่งใน หมวย ไป ประสบ ภัย อนงค์ ใจ หนึ่งใน
คง อยู่ ที่ เพื่อน ไม่ เลื่อน คลาย แล้ว หัก ห้าม ความ โศก ให้ ล้าง เสว ะไร เรา
มัว หมอง ไม่ ห่าง หาย มี ควร ชื่น ร้อน ว่า ฟัง ถึง ผู้ชาย ต่าง คน หมวย ตั้ง
หน้า ไป หา เมีย ครั้น คิด ไหว วาย ว่าง คอย ห่าง ทุกข์ มีความ สุข เสื่อม เสว
บัลเทศา เสว ที่ กรม กรม หมอง มัว ไม่ นัวเนีย ละห้อย ละห้อย เหลือ หาย สะ
บาย ใจ มา สอง วัน บันลุ ถึง ถิ่น เกาะ เกิด จำเพาะ กลาง มหา ชลา ไหล
ชื่อ ว่า เมือง มอละกา เมื่อ ขา ไป ไกล ไชยรย หยด หย่อน ผ่าน สำราญ ขอ ยก
เรื่อง เมือง เก่า ไม่ กล่าว แจ้ง ถึง ตำแหน่ง ขานี้ ที่ สถาน แะ เข้า รัก อยู่ รั
วาทรี กาล ภอ รับ ถาน เสว ์ พลัน จะ คัดใจ

๑ แดกมิวันให้ล่ำม ตามไปส่ง จนสู่เขต เขตวลงชลาไหล ขึ้นล่ำมนี้
ที่พันคนเข้าใจ เขาพูดให้หลายภาษาปรีชาสาม ครั้นพร้อมเสร็จแสง
สายจะผายผัน ฝ่ายก็ปัดกันทั่วผลากขึ้นหาหน ให้ใช้จักรมากดทาง
กันดาร สี่วันวารถึงท่าหน้าบุรี

๑ ชื่อ อาเจกแซนเคอไม่ เมลตอพลั้ง เคย ยับยั้ง ปรีเปรม กระหม่อม หัว ยับ
จำ ได้ สาระพิก หนัก ตี กล้วย เป่น ที่ หยุค อยู่ วั คำมด เจ้า เมือง จัด นาหา ให้
มา รม ก็ พร้อม พรัง คังคัม กัน สับสน บรรดา ไทย ยี่สิบ เจ็ด เสรี ทุก คน
จกต ชื่น อาไศรย อยู่ ใน วัง ชุนนาง ใหญ่ นาย หนึ่ง มา คอย รม ทำง คำนบ
กล้วย ไมตรี มี แด่ หลัง แลัว แจ้ง ความ แก่ ท่าน ทูต พุด ได้ ฟัง เจ้า ไกร ษอ
ยัง ไม่ กลับ มา มี ชูระ ขึ้น ไป จ้าง ป่ลาย น้ำ ได้ ส่ง ข้ากำดับไว้ กับ จั วั
พวก ทูต เมือง ไทย ที่ ไคตกลา แม่น กลับ มา ถึง เขตฯ ประเทศ เา ฆ วั

รอง เข้มม เข้มม เหมือน แก่ ก่อน ให้รัก ผ่อน ตาม สายน้ำ ใจ เขา จัก ชวน
 เผลอ ที่ รู้จัก การ หนัก เบา ประจำ เผ้า คอย เป็น ตาม ตาม จะ ใช้ สิ่ง อันใด ทุก
 ไทย หวัง ประสงค์ โดย จานง จินตา ฝัน ไตรย ช่าง ทาน ทัก ชัก ช้อง ให้ หมอง
 ใจ กว่า จะ ได้ จรกล พ้น นคร ถ้าหาก เผ้า เจ้า ไกร ภูมิลอย ยศ ขอ เชิญ
 วก สี่ ห้า เวลา ก่อน ราชทูต พัง แจ้ง แห่ง สนมร จึง ยื่น ยื่น คอย ตาม
 เนื้อความ ใน เรา จง จิตร ศึก ไว้ จะ ใคร ภาย แต่ ปราบก เหน การ เหน ไม่ ได้
 ด้วย เรือ รม ที่ สำหรับ มา รม ไทย ถ้า ขำ ไป เขา จะ พลอย คอย บัวย การ ฝ่าย
 อำมาตย์ จึง ว่า ถ้า เช่น นั้น จะ ถอยมัน จาก บูเรศ ประเทศ ลานาน เจ้า ไกร มี
 กำหนด พชมาน ให้นาย ลาม พนักงาน ที่ คุณ แด ไป ตาม ส่ง จน ลง ถึง กำปั่น
 ยัง ชอบ กัน เมือง สุโขทัย เขตว กระแส ราชทูต คอย ความ ให้ ตาม แปล อย่าง
 นี้ แท้ รักร ครอบ เรา ชอบ ใจ เสว จ์ ยุดล สนมทะเล ก็ ลา กลับ ทุก ประทับ อยู่
 ใน วัง ยัง อาไศรย กำหนด ถ้วน สาม วัน ก็ คัดไล ชื่น รถไฟ ไป ไกร มะโหฬาร

๑ เมื่อ ถึง ที่ มี รักร มา คอย รม คน สำหรับ นำ หน้า ม้า ทะหวร เชิญ ให้
 ทุก รัก ผ่อน เหมือน ก่อน กาล ใน ลานาน โยเขต เป็น สายบ อยู่ ใน นั้น สาม
 วัน ชวนลง ลาม มา แจ้ง ความ ตาม แก่ เล่า ขยาย ว่า สุโขทัย เขตว กระ
 แส ชวย เขา บอก สาย เขตศรภาพ ให้ ทราบ การ ซึ่ง กำปั่น แดคมีวัด มี ยัง กับ
 ให้ มา รม ทุก สนม ตาม บรรหาร บัด นี้ ถึง ทำ พลัน เมื่อ วัน วาน สุก แท้ จะ
 ไปรด ปาน ประการ ไท ใต้ พัง สาร ปาน อำมาตย์ รม ที่ กำศรวต มัว หมอง ค่อย
 ผ่องใส ครั้น พลบ ค่ำ ย่ำเขย็น ลง ไร ๆ สำราญใจ หลับ นอน ผ่อน อารมณ์

๑ จน รุ่ง เช้า ทาว ประมาณ สี่ โมง ครึ่ง บ้าง ชื้อ ยิง แล สำเนียง เสียง จรม
 จะ เร่ง ไป ใจ ทวีต นึก นิยม หวัง ไป ชม เพื่อน ยก ที่ จาก จร ชวน กัน ขึ้น
 รถไฟ มิได้ ออก ด้วย แสง สุก วัณ รุ่ง คะนึ่ง สมร เวลา ค่ำ ยามหนึ่ง ถึง นคร
 วัลโลธร ทำ สุโขทัย เขตว กระแส ครั้น รุ่ง แสง แสง อรุณ กงซุลใหญ่ มา แจ้ง ใจ
 ความ นั้น กลับ กัน เท แสง วิทก ยก ใจ มา ไรเว นึก คะเน ไทน จะ สม ยิ่ง

เจ้า เสียม ไช้ทน ทุกข์ เวทนา มา แต่เดิม จะพูดเพิ่มขึ้นอีกเล่าเป็นคราว เพราะที่

๑ สิบสี่ คำ เกือบ ห้า เวลา ย้าย แสน สายบ เขใจ ทั้ง ไท้ เหาะ ลง เวื่อไฟ
พร้อม พรัง นั้ง หัวระ ให้ แล่น เลาะ ตาม ร่อง ท้อง ทะเล ถึง ประทับ กับ กัก
บั้น สำราญ วัน ก็แจ่ม ชื่น ชักชวน กัน ครัวญูเส แสน ศุขชาอารมณ์ สม คณะ
ข้าง ฮาเฮ พูด เล่น เจรจา กัปตันให้ยิง สลุท ทุก สยาม คำนับ ตาม เบี่ยง
อย่าง ค่าง ภาษา สิบ เก้า นึก จัด ไว้ ใน คำรา ธรรมดา รับ ทุก สลุท ขึ้น
ข้าง พวกเขา เหล่า ชุนนาง ต่าง ตกแต่ง ตาม ตำแหน่ง บศ ภา ไม่ ผ่าฝืน มา
พร้อม เพรียง เวียง เวียง ระเบียบ ขึ้น ล้วน แต่พื้น พวก ทหาร ขาน ฌรง จะ
โกลั คำ คล้า พัก ภา ภาษ นึก ฌนอก นำ คิถ พิศวง เป็น โฉนโย หนอ พระ สุวิ
ยงค์ จึง ตก ลงใน ที่ นัทที่ ขาร เมื่อ อยู่ตอนแถม แจ้ง เหน แสง ล่อง ขึ้น
จาก ท้อง วัจ วลชอลาน หญา จะ เป็น เช่น อังกฤษ เขา คิถ การ ว่า สันถาน
โลกย์กลมเหมือน ชุ่มโฮ พระ ชาติคัย อยู่ ที่ เคียว ไม่ เลี้ยว เลื่อน แต่โลกย์
เคลื่อน หมุน หัน ชัน อักโฮ อัน พื้น แผ่น แตนไกร ก็ใหญ่โต เรา คน ไร่ คิถ
ไม่ เหน เป็น อย่างไร กอน น้ำ เกือก ถอน สมอ ไม่ รอ รัง เสียง จักร ดัง กู ขาร
สท้านไหว ออกจาก ที่ นำ สุเอศ เขตเวียงไชย เลย คัลไล ล่วง มาใน ภาทรี

๑ ไท้ เจ็ด วัน ถึง เบื้อง เมือง มัททะ วิม ะยะ แฉวง แคว กระแส ศรี เป็น
ชาติ เชื้อ แซก ฮาทวี ชัง อับปริ กู บรูไรเซ เกร เณร เณร กำน ที่ ใช้ใน เวื่อ
ไม่ เหลือ หลอ จะ แล่น ต่อ ไป ไม่ ไท้ คง ใจ หวัง ต้อง แวะ จอด ทอด สมอ เจ้า
รอ พัง เทียว เซ ชัง ตาม ไก่ ก็ ไม่มี ไก่ แต่พื้น เด็ก น้อย คอย ยังกัก รอ
ประจำ ใช้ พนาง กลาง วิถี ต้อง รอ จน จน เวลา เจ้า ภาทรี แล้ว จวลี่ ล่วง มาใน ภาทรี

๑ คืบ กับ วัน บันลุ ถึง สถาน บัชม ปวการ เหาเคน เป็น สิ่งขร ก็ ตรง เจ้า
อ่าว มหาชโลธร ให้ รัก ผ่อน รับ ถ่าน การ สำราญ ครั้น รุ่ง แสง สุริยา ทิพา
ภาษ ผ่อง โอภาศ พรณราย ขึ้น ฉายฉิน บรรดา พวก ราชทูต นั้ง พุด กัน
ฝ่าย กัปตัน ก็ มา แจ้ง แสงทง การ ราชทูต รับ ตาม เนื้อ ความ ล้น เขา จึง ฉิน

สั่ง ฝ่าย นาย ทหาร ให้ไป ด้วย จะ ได้ ช่วย กุ การ งาน อภิบาล เกท โภย ระไว
ระวัง แล้ว จัก แวง เภา ให้ มา ส่ง โดย ประสงค์ เสาร์ สม ชามณห์ หวัง ขึ้น
อาไศรย ที่ก งาม ทาม ลำพัง ได้ ยับยั้ง สอง ทิวา ก็ คลาไคล

๑ ทรง กำปั่น ผืน ผาย ออก จาก ที่ แต่ เหม ที่ สม กล้า ผ่า ไม่ ไหว มา หลาย
วัน สลาตัน ค่อย ซา ไป ก็ ปลิ้น ให้ พวก เล็ก ๆ เต็ก ผู้ชาย ขึ้น หัก รียบ ใบ
ก้าน บน ฐาน เสา เมื่อ ลง เล่า หัว หก พลัด ตก หงาย มา กระแทบ ถูก สี่ข้าง
แทบ วาง วาง จน เจียน ตาย ตก หน้า ระบ่า ยับ เหล่า ลูก เรือ แล ก็ ปลิ้น ภา
กัน วัง ปลอญ ทุ่น ทั้ง ลอย ไป จะ ไ้ จับ เขา เรือ ลง เร่ง ให้ รียบ ไป รียบ
แล้ว ภา กลับ ขึ้น มา ไม่ ซ้ำ ที่ หมอ ก็ คุ้ย ทัพ แ่น กระหนก สี่ ไกร หัก ยุบ
พ่อง ไป สอง สี่ จึง เอา ผัก ผูก พัน เป็น อัน ที่ ให้นอน ที่ เปล ไป หลาย เวลา
แล้ว มี คน ประนิบัติ ไม่ ชัก ขวาง อยู่ เคียง ข้าง คอย พักพิษ คุ วิทยา ฝ่าย ว่า หมอ
ต่อ กระตุก ให้ หยุกยา สัก สิบ หัว วัน ไ้ ก็ หาย ที่

๑ เวลา หนึ่ง สุริยา ยง บ่าย คล้าย เป็น ฝน ฝน มี ตม มัว ทั่ว วิถี สลาตัน
พัก กล้า จน เภา ก็ เกือบ เสียบ ที่ อับปาง ลง กลาง คัน ลูก เรือ ทำ การ งาน พจน
ระ ชัก ด้วย คลื่น ชัก ชวน เสา หัว เคา หัน แต่ จะ ขึ้น เกบ ใบ ก็ ไม่ หัน เสา
สะบัด หัก ยับ พับ ลง มา ใบ สะบัด ซาก ลือ ปลิว ออก ว่อน พี่ ว่า ร้อน คึก ถึง
หัว กลัว หนัก เคา ละลอก จัก พัด เข้า ใน เภา บน ทาก ฟ้า หิม หัย ละย
เป็น แผ ที่ ขึ้น ล้าง วาง ภา ลุย เพียง เคา คุ ของ เคา ก็ ถึง กลอก เหมือน
จอก แขน บ้าง เบี่ยง ป้อน มอชอ คายอ คะแบ เสียง ออก แ่ ชุมนุน ออก วุ่น
วาย บ้าง พรัน คับ กลัว ชีวิต จะ ปลิด ปลด แสน กำสกร คุก ที่ คึก หนี หาย
บ้าง บน เจ้า เฒ่า นัท ที่ คั้ว ราช ถ้า รอก ทาย ได้ เป็น แ่น คง แก่ บน บ้าง ร้อง
ว่า เศรษฐมณู คุณ พระ ช่วย อย่า ให้ ม้วย ราช ราช เลียบ ภาตาง หล บ้าง คึก ถึง
จอม เพรศ เกษ สะกด จะ สิ้น ชนม์ เจริญ ช่วย ด้วย สัก ภาว บ้าง คึก คุณ แม่
พ่อ เป็น ที่ พี่ บ้าง คำนี้ นึก ละเห็บ ถึง เมื่อ ดาว อสุชล ขึ้น คลั่ง ลง พวัง พาว

ท่า ท่า ขาว หมก ทุก คน วัง วน เวียน ถึง คน โขง กล้า ก็ หน้า ม่ย คุย จัว
 ร้อย ถอน ถิ่น บ้าง ถิ่น เห็น เหลือ กำบัง พลับ พลวก ขวอ อาเจียน สบิ
 สะเรี่ยน ขก ใจ ไม่ สบาย ละลอก จัก นึก กำบัง ผ่า บัง ถิ่น นวาท พิน ก็ กัง
 คะนอง สาย สัก ครั้ง โมง เรือ โคตง ก็ แคลง คลาย ภอ ฝน หาย สลักกัน นั้น
 ก็ ขา ก็ คุ้ม ให้ เปลี่ยน ใบ แล้ว ได้ เสอ อีก เชื้อก เพลา ผลัก ใหม่ ไหว หนัก หนา
 แล้ว สำเรจ์ เสจ์ ลั่น ถัง จินทา ใน เวลา เกียว พลับ ได้ คุ้ม การ

๑ ใจ ห้า วัน มา กลาง ทาง บุเรศ ถึง ปะเทศ เกาะ สังฆา มหา สฐาน มี
 แผลมใหญ่ อยู่ใน นที ชาร แต่ บุราณ เรียก ว่า เมือง ศาลิ สำหรับ ไว้ ถ่าน
 หิน เปน ถิ่น ท่า เรือ ไป มา ใน ระหว่าง ทาง วิถี ถ้า ชักชน เลี้ยว การ ถ่าน ไม่มี
 เจ้า เจต ที่ รับ ขน มา จน ภอ ครั้น เรือ เขา เข้า ไป ถึง ใน อ่าว เลี้ยว ใช้ กวาว
 โกร่ง กร่าง วาง สมอ เจ้า เมือง นี้ ที่ กระไร หน้า ใจ คอ ลง มา ขอ เชื้อ เชิญ ท่า
 เนิน จร ให้ พวก ไทย ไป อยู่ใน บุเรศ เปน ขอบ เขต ตัก โค สะโมสร ครั้น
 เบียง บ่าย ชาย แสง หินกร ลง เรือ ฝน ไป ขึ้น รก กุงด งาม บั้ม ที่ ท่า
 นำ บุรี มี ทะหาร เขา เกวียน การ บึง สลุต ทูต สยาม เลี้ยง นก ผาก ไฟ ปาก
 ประกาย วาม ครั้น ครบ ทาม บท ถ้วน กระบวน ยิง พวก ไทย ก็ คัดไล ถี
 ตาลาศ คุ เกลั่น กลาก มาก มาย ทั้ง ชาย หญิง แต่ ถ้วน คำ หิมิตหมี่ เหม
 ที่จริง ถึง แม้น มี ที่ อิง ไม่ อาก อิง หนทาง ทูต จรลี มี ทะหาร เคียง ขน
 กือ บิน ขึ้น สพรัง เหล่า สิ่งหล คน คำ ถ้วน ถัก พัง พวก ที่ ขาว ขาว ทั้ง หมก
 ประมวล สิริ รวม พล บิน ขึ้น คำมัย เขา แด่ง รับ สม ศักดิ์ ไม่ หัก หวต ใน
 ภาณูชัยมี กำหนต จก จำนวน นับ ได้ ถ้วน ร้อย ห้า สิบ รก คับ ที่ มา ถึง ตัก
 ที่ ผู้ รัง เคย ยิง ยับ รก ประทับ แล้ว คัดไล เข้า ใน ที่ ทุก ตำแหน่ง แห่ง หัซง
 เจ้า ของ มี ทาม ศักดิ์ ศรี ผู้ เบื้อง รก อ้ง งาม ให้ สอง ชาย ทรน คน ผาก
 ทั้ง ขงธาร ใจ เพชร ไม่ เช็ก งาม มา อยู่ คุ้ม ช่วย รักษา พยานม ระวัง ความ
 เหตุผล พวก คน ผาด ครั้น ภาณูภาค ลีลาศ ลับ เหลี่ยม ภา เจ้า เมือง มา

เจิญ ชัก สมัก สมาน ให้พวก ทูต หก นาย ขาญ จำเนน ไป รัยทานโตะ ไหญ่
 ที่ใน จวน ราชทูต พุก ภา ประสา มิตร ทั้ง ตาม จิตร รัย วัช ไม่ หัก ทวน
 เขา มา นั้น สนมทเวตา ควร ก็ ตา ทวน คั้น กลับ ไป กลับ นอก จน แสง ลอย
 สุริยน พัน บรรพท จึง ให้ วก มา รัย สติย สตอน ทั้ง จัก แวง แถ่ง กาย แล้วย
 ฉราย กร ขึ้น รัย ภา จร มา ถึง พลับ กิน สำเร้ง เส้ง การ วิสาละ สิ้น ฤๅ
 จวน ย่าย ก็ ฉาย สิ้น แล้วย เถย ทรง ไป ที่ โรง ทำ น้ำ มัน กู ชุก คั้น ล้วน แถ่
 จัก รัย ไม่ หนัก แวง เวร กว่า มือ มาก มาย เปน หลาย เท่า ปัญญา เขา เลิศ มนุ
 สุก แถลง ทั้ง นึ่ง เทพยุทา มา สำแดง ให้ รัย แฉ้ง สาระ พัก ชั่ง จัก ภา
 ออก จาก นั้น คัดไล ไป ไหว้ พระ สารุสะ ไคร ทนอ ก่อ วิหาร ทั้ง โยถ ราม งาม
 ส่าง น้า สำราญ อยู่ บน ชาน เชิง เขา ลำเนา เนิน มี องค์ พระ พุทธ รูป สดุด
 สร้าง ทำ ที่ ทาง ควร จะ สรรเสริญ แถ่ พระ สงฆ์ มิ ไค่ ปลง ฌม จำเวญ
 ถึง ไร่ ถิน สิบ สี่ คำ ทำ ยัง ไร แม้น จะ ปลง วัณ ไค่ ก็ ไม่ ว่า ช่าง ให้ ยาว เกิน
 ทำมา ขึ้น มา ไค่ ก็ ๑ เช่น นี้ วิปริต ผิด กับ ไทย เขา ฌม ไร่ กู ทำ ไม่ งาม ภา

๑ เวลา ย่าย คั้น หลั ยัง สำนั กั้น ก็ พร้อม พริก ตรี ตรี แล้ว ปลูก ภา ว่า
 เภา นี้ เนื้อ บุญช่วย หนุน มา ถึง ลังกา ธานี ก็ คั ครัน จำ จะ ไป มัศการ พระ
 เจียว แก้ว เหมือน นึ่ง แฉ้ว ตก ภา ทาง สวรรค์ ครัน เทน สิ้น ยิน ยม
 ลง พร้อม กัน เจ้า คุณ นั้น จึง ให้ ล้อม แฉ้ง ความ ใน บอก กัปตัน ตาม จิตร
 ที่ คึก หมกย แถ่ง เรื่อง ราช จินตา อธิมา ไครย เขา ทอบ ว่า ซึ่ง การ ทำน จะ ไป
 ตาม น้ำใจ เภา ไม่ คัก ให้ จัก เก็ชง แถ่ ทราบ ว่า พระ มหา ทัณต ภาตุ ประชา
 ภาษ นัยถือ เขา ภา เล็ชง สติชย์ แถบ ถิน ที่ คั วั เรื่อง อยู่ ยัง เมือง แถนถั
 ธานี นั้น แม้น จะ รร ทัย ภา เทียม ภา เทก อัน วิเศษ เร็ว แวง แฉ้ง ชยัน
 หนทาง ไกล ไป ตาลอง สัก ๑๖๖ วัน แม้น ถึง นั้น คง ต้อง รัย สัก เวลา จน
 สิ้น การ ทำน จำนง ประสงค์ สม โดย นิยม มุ่ง มาก ปากภา คึก รวม กัน เลาจ
 สรรพ จน กลับ มา ภา สัก ภา หก วัน เปน มัน คง ใน เดือน นี้ ที่ ระ คุ ภา วั วั

๘๖
มัก รุ่งววย พัก กระจุย เป็น ผุยผง เว็ ทิ้งหลาย โทน แดก ล่ม แผลง ลง แท
คน ทาย วายชีวงศ์ ก็ มาก มาย อัน ชั่ว นี้ ยิ่ง ขวท เก่ง กวคชัน พวก กัปตัน
พรัน ทัว กัลว ใจ หาย ไม่ อาจ จอท ถอก เมย เลย สบาย คง ผันผาย มิให้
ข้าม ตาม ทิวา ท่าน จะ ไป ไหว้ พระ ทินตะธาคุ โดย ทั้ง จิตร คิค มาก ปราณ
ข้าง ฝ่าย ทัว ขัฟเจ้า เล่า ระ ลา ออก แล่น ล่อง ท้อง มหา ซาธาไล ถึง พายุ
พาลพัค ทวัก เหวียน ภอ หันเหียน ผันแปร คิค แก้วไซ ท้วย ที่ กว้าง ทาง ทะ
เลคะเนใจ เหน คง ไม่ ยวบ ยับ ถึง อับปาง ครบ หก วัน มิให้ เคลื่อน เหมือน
ยั้ง ว่า จึง จะ มา รับ รอง อย่า หมอง หมาง ราชทูต คิค สงไสยใจ ระคาง
ว่า อังกฤช ผิก ทาง กับ เพศ ไทย ไม่ นัยถือ พุทธบาท ศาสนา จึง พุก จา กลับ
แกล้ง แกลง ไซ เอา โนน ชัก นี้ ขวาง ทุก อย่าง ไป หมาย มิให้ ไคคคตา ซึ่ง
ลาทาน ขณะ ทูต พุก กับ นาย กำปั่น มี สงฆ์ อัน ปรีชา บัญญู ทาว อยู่ วัค
ใน คาลิ ที่ สมภาร อีก นาย บ้าน หนึ่ง นั้น ภา กัน มา เบี่ยม เบียน ทูต เมือง
ไทย เหมือนใจ หมาย คุณ พระ นาย ท่าน จึง ทาม ทาม ภาษา เป็น ข้อ ไซ ใน
มะคร พจนา ชาว ลังกา เข้าใจ ท้วย คล้าย กัน ทั้ง สอง คน รับ ว่า จึง อย่า กรัง
จิตร ชั่ว นี้ คิค ร้าย จัก ลม ผัน ผัน ไม่ คลาศ เคลื่อน เหมือน คำ ของ กัปตัน
ก็ เป็น อัน จน ใจ มิได้ จร จึง ปฤกษา ว่า จะ ไป ใน ครั้ง นี้ ท้วย มุ่ง มีความ
สัทธา มา สังหอน เหตุ เลื่อมใส ใน พระ บิณ ชินวร ไซ้ ว่า จร โดย ขนาก ราชการ
ซึ่ง จะ ละ ให้ กำปั่น นั้น ผันผาย ออก แล่น ล่อง ท้อง สาย กระแส สาน จน เหลือ
เกิน เน้น จำ เวลา นอน ทั้ง เป็ลลิ่ง-ถ่าน ไล่ ไฟ เหน ไม่ ควร ครั้น เหน พร้อม
ยอม กัน อย่าง นั้น แน่ ก็ พุก แก้วเกียง กัน แกล้ง หัน ทวล ว่า กัปตัน จะ ต้อง ไป
เรา ไคร่ คววน เหน แต้ ล้วน ทาว บาก ลำบาก ที่ ถอย เว็ ออก นอก ทะเล
เท็ยว เว็ ร้อน แล้ว ยัง ย้อน มา รับ กลับ เข้า ที่ อัน พวก เรา นี้ ก็ ไม่ ไป แคนคิ
ระ หมาย มุ่ง กรุง ศรี อุษทุยา กัปตัน พัง ราชทูต พุก ทั้ง นั้น กระเมย สันต์
แสนโสรมนศา แต่ ภาอยู่ ที่ ประเทศเซทว ลังกา ไค้ สอง ราชวี ก้วน ก้วน คัลไล

๑ ทวี เจ้าเมือง กับ ขุนนาง ต่าง มา ส่ง โดย จ้างง จง จิตร พิศไสม แล้ว
 ต่าง คน ต่าง ลา กลับ คลาไคล คิด ขอบใจ ใน ผู้ รัง ยัง ยัง ยืน รั้ง มา ส่ง จน
 ลง ถึง กำปั่น ด้วย รักษ กัน ไว้ อดมา ไม่ ผ่า ผืน ตาม ทนทาง จรจรล ทะหาร ปัน
 คุก รักร รักร มี ใต้ แผลก กับ แรก มา เขา สลุต ส่ง ทูต สืบ เก็บ นก แล้ว เว
 รักร บ่าย มาก ออก จาก ท่า กำปั่น เรือย เรือย นว ลือ ลือตา พระ พาย มา ล่อง
 แล่น แสน ลำภาณ ค่อย แซ่ม ขึ้น คลื่น ลม ไม่ ใหญ่ ยิ่ง เรือ ก็ วิ่ง ปรีด ปรีด
 คุก ผาต ผาต กำหนด เสาร์ ภัทร เจ็ด ทิวาวาร ถึง สถานที่ ละคะโปร้ ไร่ คำนี้
 จวน ประสบ ภาย มี ทร ขนิษฐา มา จำ ขั เศร้าใจ ไป ไม่ ถึง เว รุใด มี ให้ เรา ให้
 เกล็ด คลั่ง คิด อ้อ อ้อ อ้อ อ้อ อ้อ ขามณณ์ ฝ่าย ขุนนาง ที่ สอง ของ ผู้ รัง ลง
 มา นั่ง ใต้ งาม ความ ปถม ทั้ง แด่ ไป จน ใต้ คื่น นิคม ค่อย ขึ้น ชม เสพย์ คุช
 หฤ ทศ ชโย พระ พิเทศ พานิช จิตร จง รักษ ใน จอม จักร ปัน ภาส สบไสม
 ลง มา เรือ เชื้อ เชิญ ให้ พวก ไทย ขึ้น ขา ไสยร เคหา บน นำ เนิน มี ตึก โต ทำ
 ไว้ ทั้ง ใหญ่ กว้าง เปน ที่ ทาง เขต รลำ เภา ภูเขา เขิน มี สวน จันทน์ งาม พลุ
 คุก จำ เรือ พินิจ เพลิน เห็น หาย วาย ขาวณณ์ เหล่า ขั หลวง แด่ง ภาย แล้ว
 ฉาย ผัน ลง เรือ พลัน คน กระเชียง เรียง สลอน มา ถึง ท่า จะ ขึ้น รถ บกจ
 ริม สาคร นำ บั้ม พรัก พรัก เพวียง ยิ่ง สลุต ทูต ตาม ความ คำนับ คุก ออก
 กับ ทั้ง ล้น สนั่น เสียง รถ ก็ เคน เปน ระเบียบ คุก เรียบ เรียง ครั้น ถึง เคียง เจ้า
 ประทับ กับ บันได ชวน กัน ขึ้น ตึก โต ระโหฐาน ค่อย เบิก ขาน วิญญ อดมา ไสย
 เมื่อ ทูต ถึง ท่าน เจ้าเมือง อัน เรือง ไสย ยัง คลาไคล เทียว ท่อง ท้อง นก ติ ไป
 จับ จัน เหล่า สลัก สะกิด ก้าว มั่น ทรู กวาว จาก แคน ออก แล่น หนี รอง เจ้า เมือง
 อยู่ รักษ ซึ่ง ขานี เขา ขาวี ยพวก เขา เผ้า ระวัง จัก ทะหาร อภิบาล บำรุง รักษ
 ค่อย พัทธัก วัฐษา ทั้ง นำ หลง ข้าง ฝ่าย ทวี ก็ ไม่ เชื้อน นิก เบื้อน บัง หมัน
 มา พัง ขาว ระคาย รัย หฤ ทศ

๑ พวกขุนนาง แล นาย ห้าง ที่ เมือง นั้น ก็ พัว พัน ผูก รั้ง เปน คักคี่ ศรี
เจริญ กิน โทะ ขยาก ไคร เปน ไมตรี โดย ว่า มี มิตร จิตร สนิทใน ราชทูต ขยัค
ลำนกนี้ ภาค อยู่ นั้น ได้ สอง วัน มี หมอง ค่อย ผ่อง ใส จะ กลับ หลัง หมอย
มา มา กรุง ไทย ครั้น แสง ไข ผ่อง ภา พ้น นภา

๑ รอง เจ้า เมือง จัก ทหาร ข่าน คัก ชัก คัก กัก กัน หนัก หนา ล้วน
ถือ ปั้น ปลาย หอก ออก ประภา ลัก รั้ง กว่า ปั้น เรียง เคียง คำนับ พวก ปั้น
ใหญ่ ไล่ คอย บัง สลุต ขณะ ทูต ไกล ภา เมื่อ ภา กลับ ทั้ง ขุนนาง นาย ห้าง
มา คับ คับ บ้าง คอย รับ ทาม ทาง ข้าง คัณทร ท่าง สุก แสน ไตร มนต์ ขึ้น รัถา
ไป สู่ พำ วัง วนชล สีนทุ พัก ใจ ถึง ได้ สมบัติ อินทร์ จะ กลับ มา ธานี รัถา
สณ นาง แล้ว ลง เรือ รับ ตะบึง ถึง กำปั่น หมก ด้วย กัน หนัก กำ กัง น้ำ ผาง
ที่ ทวีก ทรง หมอง หมาย ค่อย วาย วาย หัว รือ พลาท พุก เพลิน จำ เริญ ใจ เวลา
เข้า ราว ลัก สาม โมงเศษ แรม ทุเรศ มา ใน แคว กระแส ใส ได้ สี่ วัน สี่ คืน
ขึ้น ฤไทย คลื่น ไม่ ใหญ่ วาย พัก กัก คัก คัก

๑ ถอ วัน ศุกร เกือบ เจด ขึ้น แก้ว คำ เหน ปลาย น้ำ ขวาก รุ่ง เข้า กรุง ศรี
ห้า โมง เข้า มี เศศ เจ็ด ภา ที่ ถึง ที่ ทอท พลัน นอก สัน ทอน ฝ่าย กัปคัน
คน นั้น ชัก ตี เหลื้อ เรียก ทูต เรือ เชง แล แล สลอน เร่ง โรย รอก ภา ลง
สาคร ให้ ภา จร หมก ด้วย กัน ทน เวลา เหน เรือ โยค สาม ลา ประจำ ที่
กะลาสี คัก กระเจียง นั้ เรียง หนัก พร้อม เชือก เสา เผลา ไป ใน ภา นาย รักษา
อยู่ ประจำ ลา ละ คน บรรดา ไทย นาย ไพร ยี่สิบ เจ็ด ครั้น พร้อม เสรี เปน
คัก คับ ไม่ สับสน ลา กัปคัน เคลื่อน คลอ จรกล ฝ่าย ข้าง บน ที่ กำปั่น ก็ ลั่น
ปิ่น บัง สลุต ส่ง ทูต สิบ แก้ว ถ้วน พระ พาย ขวน เชื้อ ยมา ไม่ ผ่า ผื่น ได้
สม หวัง กลับ ยัง นคร คั่น ก็ เริง รื่น สุข สม พิรมย์ ใจ

๑ ถึง นำ ท่าน เมือง สมท ขยัค ประทับ เหน คัก คับ คน ผู้ คุไสว ท่าง จร
จาก ภา แล ภา ไกล ขึ้น ภา ไครย บัรภา ศาสา กลาง ท่าน พระ ภา ผู้ รักษา

เมือง สมุทร ก็ แสน สุก ยินดี ไม่มี หมาง ลง มา นั่ง พูท ร้อ หัว ร้อ พลาจ
ทั้ง ฝ่ายข้าง ท่าน ผู้หญิง วัง เปน คว้น ทา ลำรับ ทั้ง เรียง เลี้ยง พวก ทูต หน้า
ไม่ บุค เบิก งาน งาน ขยัน อัน อังกฤษ แแต่ บรรดา มา ท้าย กัน ก็ จัก สรรค์
เลี้ยง สิ้น กิน จน ภาศ ผลไม้ ใด ๆ ซื่อ หา ให้ เล้า ใส่ ไห ทวง ตัก ไม่ รัก ขอ
บุหรี ษา เพชรบุร ที่ คุณ คอ คน ละ ห่อ ใต้ ถ้วน จำนวน มา ละลา สียินดี เปน
ที่ ยิง ก็ ขน สิ่ง ของ ส่ง ลง ขึ้น ท่า บรรทุก ทั้ง กอง เรียบ เพียบ นว
คลไล ลา ไป กำปั่น นอก สิ้น คชน

๑ พระยา สมุทร บุราณรักษ นั้น ให้ จัก สรรค์ เรือ แพ แล สลธณ ฝ่าย พระยา
มหา อัครนิกร ก็ รับ ร้อน รุ่ง ฝ่าย ชาย ขาเนน เรือ เก่ง พั้ง ทั้ง สอง ลำของ
เสร์จ กับ เรือ เบ็ก รอก เรียง เคียง ขเนน ค่าง คณ ลา สอง พระยา ไม่ ขำ การ
ชอก จาก ท่าน เมือง สมุทร รับ รุก มา พิรณ โวย โปรย ต้อง ลของ สาก น้ำ ลง
ปรกต เชื้อว เหลือ เบื่อ หนัก หนา ภาศ ย่ำ ช้อง สอง ขาม ตาม เวลา ถึง กรุง
เทพ มหา นคร คง เจ้า ประทับ กับ ท่า ที่ นำ บ้าน ขึ้น สถาน ยล มีตร พิศวร
ทั้ง พงษา มา พร้อม ล้อม เปน วง พูท กัน ส่ง ไป จน แจ้ง แสง อุไทย ๖๖

๑ แแต่ พวก ทูต กวบบ บังสม บรมบาท ออก จาก ราชธานี ที่ ชาติไศรย จน
ถึง เมือง ลอนดอน ภาศ ผ่าน ไป ตาม หัว เมือง เมือง ใน ระยะ ทาง ทั้ง ได้ เห็น
หลาย บุรี ที่ อังกฤษ สบาย จิตร สาระพัก ไม่ ชัก ขวาง ทัว เจ้า เมือง กรมการ
ทุก ท่าน ทาง ไม่ เมิน หมาง คั่น รับ ประคับ ประคอง ให้ ปรากฏ ยศ ยิ่ง ทุก
สิ่ง สิ้น สม ถวิล เอาใจ มิให้ หมอง แแต่ ภาศ ถึง ที่ ประทับ คอย รับ รอง
ทั้ง เจ้าของ กิน อยู่ ดู ระวัง อัน เจ้า เมือง มา คำนับ รับ ทั้ง นี้ เพราะ เทษ
บารมี ไป คุ่ม ชิง สอง พระองค์ ซึ่ง ดำรง นครวัง ทั้ง ศักดิ์ บัง กัน เกษ กัน เกษ
ไทย พระ นาง เสด็จ จึง ประสาท เสาวนิต ให้ เจ้า คิถ รับ รอง ได้ ผ่าน ไส
พวก ขำ หลวง ทั้งหลาย สบายใจ แแต่ วัน ไป จน มา ถึง ธานี ๖๖

๑ เรื่อง ที่ กาย ภาย ที่ กวน ล้วน เป็น ศุข ต้อง จน แท้ แท้ ใจ ทุกข์ ชุก หมองศรี
ไป ท่าง น้อย ปอง หา นุช สุก โคกี้ กำม มาก มาย ภาย มัว มี ที่ คำนี้ แทบ
เกือบ บี้ ที่ การ ไป โกล เหลือ ถ้า ลง นอน แช่ว แล้ว นิ่ง ซ้ำ รุ่ง วน ถึง เป็น
สุข จน บั้น เสีย จริง นิ่ง ว่า พึง ทน ไป แน่ แท้ เป็น นิ่ง ถึง ชั่ว นี หาก บุญ
หนุน ให้ บ้าง ครั่ง คราว ภาย ร้าง แรม จร วน วัช จาก พาก เคา คง ไก
ขึ้น ขึ้น ใต้ ชม สม จินตา มา แบน เนื้อ เมื่อ แบน หน้า ภาย อง นวล พื ละ บ้าน
พาน ลำ ภาย มาก มั่น หมาง ครุ่น ถึง นวล ครวญ ถึง นาง ภาย ไท ภาย หวล จึง
เขียน คำ จำ ข้อ คิก จิตร วัจน เรื่อง การ เศว ภาย กำ ครวญ วัจน แผลก ลาญ
หวัง จะ ให้ ไว้ จง เหน เป็น ภาย ใต้ สืบ รู้ ภาย สำหรับ ครับ ภาย สार และ
สังเขป ใน สิ่ง ข้อ ภาย ประมณ ทราบ แกว ถึง สิ้น ที่ ภาย บ้าน เมือง เขย ฯ

๒ ภาย เคา กล่าว เกลียง กลอน ไช คือ หม่อม ภาย ไชทัย ที่ ตั้ง
แสง ไท แท้ ใจ จำ ภาย น ห่อน จัก พลิก แผลง พลั้ง พลาด ภาย ความ แกล้ง ฯ
๓ ภาย ยล ภาย เรื่อง รู้ ภาย การ จึง นิพนธ์ ภาย สार สืบ ไว้
สำหรับ แผ่นดิน ภาย เคา เนื่อง ไป เขย คน เกิด ภาย หลัง ใต้ ภาย แฉ่ง ภาย สันธิ ฯ
๔ ภาย จิตร คิก ภาย อ้าง ภาย ที่ จัก แฉ่ง ภาย วา ภาย เทียบ สู้
ภาย ทน ทัก เทียม กระวี หวัง เสนาะ โสทรน สัก แก่อ ภาย ว่า รู้ เริ่ม กล้า เคา สार ฯ
๕ ภาย จง สार สวรรค์ นี้ ภาย นาน จน ภาย ถึง ภาย สถาน สุก หล้า
ภาย ภาย แผ่นดิน ภาย แทน โลกย์ จึง ลิขิต คำ ขั ภาย สิ้น ไทรม สุน ฯ
๖ แกล้ง ภาย นาม ภาย ทอ กเทอ ภาย เคา เป็น ข้าง ภาย พิม ภาย เคา จน บรู้
คือ ภาย ขา ภาย เคา วิกัน เกิด ภาย โพน เขย มา สัก สอน สาคัน สู้ สละ ภาย แคน สกาน ฯ

๑ ขอ แท้ม ท่อ ข้อ ขยาย ไว้ ท้าย สาร เหมือน ชี เช่น เปน นำ สารบาท
เจริญ วิจารณ์เรื่อง รศ บท สำคัญ ท่าน ผู้ใดใจ นักเลง เพลง หลาก ชื่อ นิยาย
เรื่อง ลอนดอน กลอน กระฉลย ไป อ่าน พัง ข้อ คำ ที่ ราพรรณ ว่า คม ชัน
หญา จะ เงิน ดำเนิน กลอน ฉัน ชอบ จิตร คิค ทรง หา ช่อง ชอบ เปน คน
รอบ รู้ วัฏษ ใน อักษร ลู เลีย ทวิพิ ชือ หา ไม่ ฮาว ได้ มา นอก นิ่ง อาน
สำราญใจ บัคลี แทน ที่ ท่าน แสน ตะหนึ เหนียว ทำ บิด เบี้ยว มาก เบื่อน
เชื่อน โกล เงิน ก็ มี แท้ ไม่ ชือ ก้อ อย่างไร การ นี้ ไม่ เหลือ แวง แพง
หนัก นึก ควร จะ หา มา ไว้ คุ ให้ รู้ เรื่อง ที่ บ้าน เมือง โกล โกล ใต้ ประจักษ์
เล่น ขอ ยืม กัน อาน สงสาร ภัคทร จะ เสื่อม คักก็ เลีย นาม ความ จะจว ถึง
คิค ลอก เล่า ก็ มาก ลำบาก ข้า ทั้ง เลีย คำ สมุค ที่ ที่ บาง ช่อน สิ้น คินล
หระทาน บ่วย การ นอก เขา เงิน บื้อน ส่ง ให้ ใต้ สบาย แต่ ก่อน นั้น สาร
คิค หา มาก ไม่ กระตก ยืม กัน ได้ กัง ใจ หมาย เดียว นี้ กรุง พึ่ง เพ็ง
ประ เทือง พราย ที่ พิมภ ายย เกลั่น กลาก ทาศทา ชือ ทั้ง ไว้ ลัก ลับย สำหรับ
บ้าน ภอ ลูกล หลาน อาน มี ที่ เคหา ไม่ ภัค ยืม เขา ให้ มาก ลำบาก ทา ฉัน
ช่วย ว่า เทื่อน สติ จง ทวิ ทรง มิใช่ แกล้ง แถ่ง การม ้วย คม ปาก ะ
ถาง ถาก ทำ ให้ ฤไทย หมอง การ ที่ ว่า เหน ไม่ งาม ตาม ทำนอง ย่า ชัก ช้อง
เคื่อง จิตร คิค ระคาย แม้น ผู้ใด จะ ใคร ชือ หนังสือ นี้ เชิญ ไป ที่ ใต้ ไร่
คลอง ไร่ ช่าง อยู่ ริม แกว แกว น้ำ ตาม หนทาง คือ แพร ห้าง คุณ ทำ ะ
บดาก ทรง เอย

๑ หนังสือ หมอ ปรีทเล จกหมอย มา ถึง ท่านทั้งหลาย ผู้อ่านให้แจ้ง ว่า โรงพิมพ์
แห่ง พวก อะเมริกัน ซึ่ง เรียก ว่า มิคชันนารี แอโชนาเซีย นั้น, ตั้ง อยู่ที่ ริม บัน
ปาก คลอง บาง คลอง, หลัง วัด กรมหลวง วงษา อิศวสุนทร

ที่ โรงพิมพ์ นั้น, ข้าพเจ้า ได้รับ จ้าง ที่พิมพ์ หนังสือ ต่างๆ, ตาม ที่เขา ทั้งหลาย
ได้สั่ง ใน ภาษาไทยบ้าง, ภาษาอังกฤษบ้าง, แล ภาษา ยิบรีล อื่นต่าง ๆ บ้าง จะ เป็น
เรื่อง พงศาวดาร, กฎ เรื่องราวอื่น ๆ, กฎ จกหมอย เหตุ, กฎฎาต่าง ๆ ก็ดี, ข้า
พเจ้า จะรับจ้าง ทำให้ ดี แล้ว เร็ว ด้วย แล ราคา ค่าจ้าง นั้น จะ เขา แต่ อย่าง กลาง

อนึ่ง ใน โรงพิมพ์ นั้น มี ที่สำหรับผูก หนังสือ ทำเป็น เล่ม ด้วย ถ้าผู้ใดปรารถนา
จะ จ้างให้ ข้าพเจ้า ทำ, ข้าพเจ้า จะ รับ ทำให้ ดี ให้ แล้ว เร็ว ด้วย

อนึ่ง ข้าพเจ้า มี สมุด อังกฤษ ต่าง ๆ เป็น กระดาษ เปล่า ไว้ ขาย ด้วย แล มี
หนังสือ สำหรับ หัก พุศ หัก อ่าน ภาษา อังกฤษ, แล มี ปดุม กาก, แล จินตมานี
เก่า ใหม่ พร้อม ขาย ถูก ด้วย เชิญ ท่าน มา ซื้อ บ้าง

ข้าพเจ้า ขอ ขอรพ มา ถึง ท่านทั้งหลาย, ถ้า ท่าน จะ สั่ง ประสงค์ ซึ่ง สิ่ง ของ
ทั้งหลาย เหล่า นี้, ข้าพเจ้า จะ รับ จ้าง ทำ เงิน ค่าจ้าง นั้น, จะ เขาไว้ ใช้ หมก ใน
การ ที่พิมพ์ หนังสือ สาสด, แล หนังสือ วิธี วิชา การ ต่าง ๆ แล หนังสือ อิกคณะ
เหมือน อิกคณะภิกษุสามเณร อย่าง, คือคำไทยแปลเป็น ภาษาอังกฤษ อย่างหนึ่ง,
คำ อังกฤษ แปล เป็น ภาษาไทย อย่างหนึ่ง, คำไทย อธิบาย เป็น คำไทย อย่างหนึ่ง
อิกคณะ เหล่า นี้ ข้าพเจ้า ยัง กำลัง ทำ เป็น การใหญ่ จะ แล้ว เร็ว ๆ ก็ไม่ได้ เงิน
ที่จะ ใช้ ใน การ ทำ หนังสือ นั้น, ข้าพเจ้า ต้อง หา ใช้ ที่ เมือง นี้เอง ข้าพเจ้า หา
ได้เงิน เกือบ เมือง นอก เหมือนอย่าง แต่ ก่อน ไม่ แล ต้อง หา เงิน เลี้ยง ชีวิต
ที่ นี้เอง เชิญ ท่านทั้งหลาย มา หา ข้าพเจ้า ตาม ชอบใจ เกิด

๑ ที่พิมพ์ เมื่อ รุศศักราช ๑๒๒๓ ปีวธา ทิวี ๖ เดือน ๑๑ แรม ค่ำ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

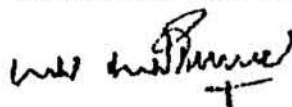
เรื่อง การพิมพ์และเผยแพร่หนังสือนิราชมืองลอนดอน

๐๐๐๐๐๐๐๐-๐-๐๐๐๐๐

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งคณะกรรมการคัดสรรและเผยแพร่วรรณกรรมของชาติขึ้น เพื่อดำเนินการพิจารณาคัดสรรวรรณคดีและวรรณกรรมที่มีคุณค่า ซึ่งถือเป็นสมบัติของชาติที่ควรอนุรักษ์และเผยแพร่ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปได้ศึกษา อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาเห็นว่าวรรณคดีเรื่อง **นิราชมืองลอนดอน** ของหม่อมราโชทัย ฉบับพิมพ์ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๐๔ เป็นเอกสารทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดีที่ทรงคุณค่าและหาได้ยากอย่างยิ่ง สมควรที่จะนำมาพิมพ์เผยแพร่ โดยรักษารูปแบบและอักขรวิธีไว้ตามต้นฉบับรูปเดิมทุกประการ เพื่อรักษาดั้งเดิมไว้มิให้สูญหายไป และเพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์สถานที่สำคัญๆ และการใช้ภาษาในการประพันธ์กลอนนิราศ

กรมวิชาการจึงได้จัดพิมพ์หนังสือ **นิราชมืองลอนดอน** ขึ้นและเผยแพร่ไปยังสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับเด็ก เยาวชน และผู้สนใจทั่วไปได้ศึกษาทั้งในเชิงประวัติศาสตร์ โบราณคดี และการใช้ภาษาสร้างสรรค์งานประพันธ์ร้อยกรอง

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

(นายพนม พงษ์ไพบูลย์)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ วรรณกรรมภาษาไทยดี

ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา	กรรมการที่ปรึกษา
นายประเสริฐ ณ นคร	กรรมการที่ปรึกษา
นางฐะปะนีย์ นาครทรรพ	กรรมการที่ปรึกษา
นายสวนิต ชมาภัย	กรรมการที่ปรึกษา
นายบรรเจิด อินทุจันทร์ยง	กรรมการที่ปรึกษา
นายจุลทัศน์ พยาฆรานนท์	กรรมการที่ปรึกษา
นายอำรุง จันทวานิช (อธิบดีกรมวิชาการ)	กรรมการที่ปรึกษา
นายสมาน ชาติยานนท์ (รองอธิบดีกรมวิชาการ)	กรรมการที่ปรึกษา
คุณหญิงกุหลาบ มลลิกะมาส	ประธานกรรมการ
นางสาววิพุธ โสภวงศ์	รองประธานกรรมการ
นางปรุงศรี วัลลิโภดม	กรรมการ
นางมนตรี เทียมสิงห์ (ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการถ่ายทอดวัฒนธรรม)	กรรมการ
นางประคอง นิมมานเหมินท์	กรรมการ
นางชลธิรา สัตยาคำวัฒนา	กรรมการ
นางสาวทรงสรรค์ นิลกำแหง	กรรมการ
นางดารณี วงษ์อยู่น้อย	กรรมการ
นางพรพิมล ธรรมเนียม	กรรมการ
นายวิชัย พยัคฆโส	กรรมการ
นางสาวสมพร จารุณี	กรรมการและเลขานุการ
นางสาวปริญญา ฤทธิเจริญ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางนุชบา ประภาสพงศ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

